శ్రీ.

శ్రీ చంద్రమౌళీశ్వరాయనమః.

[illegible]క్త పూర్వకర్మ[illegible]

అను గ్రంథము.

తిరుపతిలోయుండు బ్రహ్మశ్రీ వేదమూర్తులయిన
వారణాశి- గురుమూర్తిశాస్త్రులవారిచే
పరిశోధింపబడి,
తనయుండునగు చెంచయ్యగారిచే
తిరుపతి, శ్రీ పుండరీకనిలయ ముద్రాక్షరశాల యందు
ముద్రింపించి ప్రకటింపఁబడియె.

శ్రీసాధారణనామసంవత్సరం పుష్య శుద్ధ ౧౦
జయవారము.

10–1–1911.

శ్రీరామా - శుభమస్తు - అవిఘ్నమస్తు.

ఉ ప న య న వి ధిః.

గణాధపతిపూజ.

కల్యాణాన్కృతగాత్రాయ కామితార్థప్రదాయినే । శ్రీమద్వేంకటనాథాయ । శ్రీనివాసాయమంగళం ॥ సుముఖశ్చైకదంతశ్చ । కపిలోగజకర్ణకః । లంబోధరశ్చవికటో । విఘ్నరాజోగణాధిపః ॥ ధూమకేతుర్గణాధ్యక్షః । ఫాలచంద్రోగజాననః । వక్రతుండశ్శూర్పకర్ణో । హేరంబస్కంధ పూర్వజః । షోడశైతానినామాని । యఃపఠేఛ్ఛ్రుణు యాదపి । విద్యారంభేవివాహేచ । ప్రవేశేనిర్గమేతథా । సంగ్రామే సర్వకార్యేషు । విఘ్నస్తస్యన జాయతే । అభిప్సితార్థసిద్ధ్యర్థం పూజతోయస్సురైరపి । సర్వవిఘ్నచ్ఛిదేతస్మై శ్రీగణాధిపతయేనమః। ప్రారేప్సితస్యకర్మణః । నిర్విఘ్నేనపరిసమాప్త్యర్థం గణాధిపతిపూజాంచ కరిష్యే ॥

వాగీశాద్యాస్సుమనసః । సర్వార్థానాముపక్రమే । యన్నత్వా కృతకృత్యాస్స్యుస్తన్నమామిగజాననం ॥ శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః ధ్యానంసమర్పయామి । ఆవాహయామి । ఆసనంసమర్పయామి । అస్తయోః అర్ఘ్యంసమర్పయామి । పాదయోః పాద్యంసమర్పయామి । స్నపయామి । గంగేచ । యమునేచైవ । గోదావరి సరస్వతి నర్మదే సింధుకావేరి జలేస్మిన్ సన్నిధింకురు । స్నానం సమర్పయామి ॥ స్నానానంతరం ఆచమనీయ్యంసమర్పయామి। వస్త్రార్థంఅక్షతాన్ సమర్పయామి । ఆభరణార్థం అక్షతాన్ సమర్పయామి । ఇహాగంధేతివిపులాం ॥ ఈశ్వరీంసర్వదేహినాం । ప్రజాపోషణశీలాంతాం । శ్రీదేవీమహమాశ్రయే ॥ మహాగణాధిపతయేనమః । గంధాన్ ధారయామి । గంధస్యోపరి అక్షతాన్సమర్పయామి । పుష్పాణిపూజయామి । సుముఖాయనమః । ఏకదంతాయనమః । కపిలాయనమః । గజకర్ణకాయన

మః । లంబోదరాయనమః। వికటాయనమః । విఘ్నరాజాయనమః। గణాధిపాయనమః । ధూమకేతవేనమః । గణాధ్యక్షాయనమః । ఫాల చంద్రాయనమః । గజాననాయనమః । వక్రతుండాయనమః । శూర్ప కర్ణాయనమః । హేరంబాయనమః । స్కంధపూర్వజాయనమః । మహాగణాధిపతయేనమః । నానావిధపరిమళపత్రపుష్పాణిసమర్పయామి। వనస్పతి రసైర్దివ్యైః । గంధాఢ్యైః సుమనోహరైః । కపిలాఘృత సంయుక్తం । ధూపోయంప్రతిగృహ్యతాం । శ్రీ మహాగణాధిపతయేన మః ధూపమాఘ్రాపయామి । సాజ్యంత్రివర్తిసంయుక్తం । వహ్నినా యోజితంమయా । గృహాణమంగళం దీపంత్రైలోక్యం తిమిరాపహం। భక్త్యాదీపంప్రయచ్ఛామి। దేవాయపరమాత్మనే। త్రాహిమాం నరకా ద్ఘోరాత్ । దివ్యజ్యోతిర్నమోస్తుతే । శ్రీమహాగణాధిపతయేనమః దీపం దర్శయామి ॥ ధూపదీపానంతరం ఆచమనీయంసమర్పయామి । ప్రోక్ష ణంనమః । ప్రాతర్మధ్యాహ్నసంధ్యాసు। త్రిమూర్త్యామ్నాయమాతృ కే। చతుర్వింశద్వర్ణరూపి । గాయత్రీభాస్వతేనమః । ప్రోక్షంన్నమః పరిషేచనన్నమః । నైవేద్యంషడ్రసోపేతం । ఫలమోదకసంయుతం భక్ష్యభోజ్యసమాయుక్తం । భోక్తవ్యంప్రతిగృహ్యతాం । ప్రాణాయన మః । అపానాయనమః । వ్యానాయనమః । ఉదానాయనమః । సమా నాయనమః । మహాగణాధిపతయేనమః గుడోపహారనైవేద్యంసమర్ప యామి । మధ్యేమధ్యేపానీయ్యంసమర్పయామి । ఉత్తరాపోశనంసమ ర్పయామి । హస్తప్రక్షాళనంసమర్పయామి । పాదప్రక్షాళనం సమ ర్పయామి । శుద్ధాచమనీయంసమర్పయామి । పూగీఫలసమాయుక్తం। నాగవల్లీదళైర్యుతం । కర్పూరచూర్ణసంయుక్తం । తాంబూలంప్రతి గృహ్యతాం । శ్రీమహాగణాధిపతయేనమః తాంబూలంసమర్పయా మి । సువర్ణపుష్పంసమర్పయామి । వక్రతుండమహాకాయ । సూర్య కోటిసమప్రభా । అవిఘ్నంకురుమేదేవ । సర్వకార్యేషుసర్వదా । మ

మహాగణాధిపతయేనమః । మంత్రపుష్పంసమర్పయామి । ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి । సర్వోపచార పూజాంసమర్పయామి । యస్యస్మృత్యాచనామోక్త్యాతపః పూజాక్రియాదిషు న్యూనంసంపూర్ణతాంయాతి । సద్యో వందేతమచ్యుతం । భక్తిహీనం క్రియాహీనం । మంత్రహీనంగణాధిప । యత్పూజితంమయాదేవ । పరిపూర్ణంతదస్తుతే । అనయాషోడశోపచార పూజయాచభగవాన్ సర్వదేవాత్మకః । గణాధిపతిదేవతా సుప్రీతాసుప్రసన్నా వరదాభవంతు ॥

పుణ్యాహవాచనం.

కలశేషు ॥ లక్ష్మీనారాయణాభ్యాంనమః । ఉమామహేశ్వరాభ్యాంనమః । వాణీహిరణ్యగర్భాభ్యోంనమః । శచీపురందరాభ్యోంనమః అరుంధతీవశిష్టాభ్యోంనమః । సీతారామాభ్యోనమః । గృహదేవతాభ్యోనమః । గ్రామదేవతాభ్యోనమః । ఇష్టదేవతాభ్యోనమః । మాతృభ్యోనమః । పితృభ్యోనమః । గురుభ్యోనమః । ఆచార్యేభ్యోనమః । సర్వేభ్యోబ్రాంహ్మణేభ్యోనమః ॥

భూమ్యాదిపూర్ధ్వలోకస్యవుపర్యష్టోదివాకరః । దశప్రణవసంయుక్తం త్రిరావృత్త్యాః పునః పునః । అంగుళ్యగ్రైః నాసికాగ్రంసంపీడ్యంపాపనాశనం । ప్రాణాయామమిదంప్రోక్తం । ఋషిభిఃపరికల్పితం। శుభేశోభనేముహూర్తే । అద్యబ్రహ్మణః ద్వితీయపరార్థే । శ్వేతవరాహకల్పే । వైవస్వతమన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖండే అస్మిన్వర్తమాన వ్యవహారిక చాంద్రమానేన షష్టిసంవత్సరాణాం మధ్యేఅయనేఋతౌ । మాసేపక్షేతిథౌ వాసరయుక్తాయాం । శుభనక్షత్రశుభయోగ శుభకరణ ఏవంగుణవిశేషణవిశిష్టాయాం శుభతిథౌ (మమ) అస్మాకం సహకుటుంబానాంక్షేమస్థైర్యవిజయ ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం । ధర్మార్థకామ

మోక్ష చతుర్విధఫల పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం। ఇష్టకామ్యార్థసిద్ధ్యర్థం శ్రీపర
మేశ్వర ప్రీత్యర్థం । అస్యకుమారస్య ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం । జాతకర్మ
నామకరణాన్న ప్రాశనచౌలోపనయనాఖ్యైః । కర్మభిః । సంస్కరిష్య
మాణః । నామకరణాన్నప్రాశన చౌలోపనయనాంగభూతం । నాంది
దేవతాహ్వానాఖ్యం కర్తకరిష్యమాణః । అన్నప్రాశన చౌలోపనయ
నాంగభూతం । రక్షాబంధనాఖ్యం కర్తకరిష్యమాణః । తదాదౌశుధ్య
ర్థం వృద్ధ్యర్థం । శాంత్యర్థం । అభ్యుదయార్థంచ ఏభిర్మహాజనైస్సహా
స్వస్తిపుణ్యాహవాచనంకరిష్యే ॥

దివాకరందీప్తిసహస్రరశ్మిం । తేజోమయంజగతఃకర్తసాక్షిం।
హంశుంభానుం సూర్యమాదిం గ్రహాణాం । రవింసదాహం శరణంప్ర
పద్యే ॥ ౧ ॥ యఃకాలహేతో క్షయవృద్ధిమేతియందేవతాపి తరశ్చాపి
బంతి । తంవై వరేణ్యం విబుధేంద్రవంద్యం । సోమంసదాహం శరణం
ప్రపద్యే ॥ ౨ ॥ మహేశ్వరస్య సరస్వేదబిందో ॥ భూమహాజాతం
రత్నమాల్యాంబరాఢ్యం। సువర్ణసంలోహితాంగం కుమారం । కు
జంసదాహంశరణంప్రపద్యే ॥ 3 ॥ విశుద్ధబుద్ధింశ్రుతికాలభోధం । స
త్యావాచాసోమవంశప్రదీపం । సువర్ణసంఛాందసంవిశ్వరూపం। బుధం
సదాహంశరణం ప్రపద్యే ॥ ౪ ॥ బుద్ధ్యాస్సమోయశ్చన కశ్చిజన్యోమ
తందేవా వుపజీవంతియస్య । ప్రజాపతే । రాత్మజధర్మనిత్యం । గురుం
సదాహంశరణంప్రపద్యే ॥ ౫ ॥ వర్షప్రదంచింతితాధానుకూలం ।
నయప్రదానంవినయాదియుక్తం । తంభార్గవంయోగవి శుద్ధసత్వం ।
శుక్రంసదాహం శరణంప్రపద్యే ॥ ౬ ॥ శనైశ్చన్ప్రవజతియోజనేషు
శనైర్భోగం । గమనంచేష్టితంచ సూర్యాత్మజంక్రో ధనసుప్రసన్నం ।
శనింసదాహంశరణంప్రపద్యే ॥౭॥ యోవిష్ణునైవాఅమృతంభోక్ష్యమాణః
కృత్వాశిరోగ్రహ భావెనయుక్తః। యోఅర్కచంద్రాగ్రసతి పర్వ
కాలే । రాహుంసదాహంశరణంప్రపద్యే ॥ ౮ ॥ యేబహ్వపుత్రాగ

హాభావేనయుక్తాః బ్రహ్మోత్తమైహరూణయంతే జామదగ్న్యేశతుం సదాహంశరణంప్రపద్యే ॥ ౯ ॥

అగ్నిర్వాశుచిర్భవ। ఆదిత్యాదివతేజోభవ। విష్ణురివశ్రీమాన్భవ। బ్రహ్మాయురాయుర్భవ ధాన్యధనపశుంబహుపుత్రలాభం శతసంవత్సరందీర్ఘమాయుః ॥ శాంతిరస్తు తుష్టిరస్తు పుష్టిరస్తు వృద్ధిరస్తు ఆయుష్యమస్తు ఆరోగ్యమస్తు ధనధాన్యసమృద్ధిరస్తు ఈశాన్యాంబహిర్దేశే అరిష్టనిరసనమస్తు। యత్పాపంతత్ప్రతిహతమస్తు। యచ్ఛ్రేయస్తదస్తు। శుభానివర్ధంతాం గంగాసింధుసరస్వతీ। చయమునా గోదావరీ నర్మదా కావేరి సరయూమహేంద్ర తనయాచర్మణ్వతీరేణుకాశ్రీప్రావేత్రవతీమహాసురనదీఖ్యాతాచయా గండకీపూర్ణాఃపుణ్యజలైఃసముద్రసలిలాః కుర్వంతువాంమంగళం॥ గంగేచయ। మునేచైవ గోదావరిసరస్వతీ। నర్మదేసింధుకావేరి। జలేస్మిన్సన్నిధింకురు॥ ప్రాచ్యాదేవతాయైనమః।దక్షిణాదేవతాయైనమః। ప్రతీచ్యాదేవతాయైనమః। ఉదీచ్యాదేవతాయైనమః।ఊర్ధ్వాయైనమః। ఏతేభ్యోబ్రాహ్మణేభ్యః। నానాగోత్రేభ్యః నానానామభ్యః స్వస్తిపుణ్యాహవాచన మంత్రజప దక్షిణ మనసోత్సాహపరిమితం ఏభ్యస్తేభ్యమిదం సంప్రదదేనమమ ॥

నాందీ ప్రకరణము.

భూమ్యాది ॥ పూర్వోక్తయేవంగుణవిశిష్టాయాం। శుభతిథ అస్మాకం ప్రీత్యర్థం అస్యకుమారస్య ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం। జాతకర్మనామకరణాన్నప్రాశనచౌలోపనయనాంగభూతం ॥ నాందీదేవతాహ్వానాఖ్యంకర్మకరిష్యే॥ నాందీశోభనదేవతాభ్యోనమః ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాంసమర్పయామి ॥ ఇమేదేవాఃవసవో విశ్వరూపాః బృహత్క్షత్రాసః। విబుధాజుషాణాః। పీత్వామృతంమఘవామదేవాః ॥ సురాధిపత్యందధతేచిరాయుః। బృహస్పతిర్మనుర్విశ్వే। దేవా

శ్చఋషయోగణాః । త్రయస్త్రింశత్కోటిదేవాః । ఇడాయాస్తత్ర శోభనం॥

తత్రదేవతాః నాందీశోభనదేవతాః నాందీముఖాఃనాందీ । వృద్ధప్రపితామహీ వృద్ధపితామహీ వృద్ధమాతరః । గోత్రాఃనాందీముఖాఃనాందీ । వృద్ధప్రపితామహ వృద్ధపితామహవృద్ధపితరః । గోత్రాః నాందీముఖాః నాందీమాతామహ మాతుఃపితామహ మాతుఃప్రపితామహాఃపత్నీస్సమేతాః గోత్రాఃనాందీముఖాః నాందీ ॥ సత్యవస్వాఖ్య । విశ్వేదేవాః । నాందీముఖాఃనాందీ । భూభాభ్యాంభూభాభ్యాం । అస్యాం శోభనవేదికాయాం మాంగల్యమాంరక్షంతు । మమధర్మపత్నీంరక్షంతు మమకుమారంరక్షంతు । నాందీశోభన దేవతాభ్యోనమః ॥ పునఃపూజాంచకరిష్యే ॥

నాందీశోభనదేవతాః పితరః ప్రియంతాం ॥

జాతకర్మ ప్రకరణం ॥

భూమ్యాది ॥ పూర్వోక్తశుభతిథౌ శ్రీత్యర్థం అస్యకుమారస్య ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం । జాతకర్మణా సంస్కరిష్యే ॥ అంగాజ్జాతోమదాస్నాసి । శరదాంశతమశ్నుతే । దృఢోభవసదాగుప్తాః । తన్మూర్ధ్నసముపాంఘ్రియే ॥ మూర్ధ్నఘ్రాణంకృత్వా ॥ అంగాజ్జాతోమదాస్నాసి । శరదాంశతమశ్నుతే । దృఢోభవసదాగుప్తాః । తద్రక్ష్యామిముదాసుత ॥ దక్షిణకర్ణేజపతి ॥ అంగాజ్జాతోమదాస్నాసి । శరదాంశతమశ్నుతే । దృఢోభవసదాగుప్తాః తద్రక్ష్యామిముదాసుతా ॥ అనేన మాణవకం ॥ పశ్యతి ధద్నాయుక్తంమధుక్షీరం । కాంశ్యపాత్రేనిధాయచ ॥ విద్యుక్తంస్వర్ణయుక్తేన । తేనాహంవీర్యకామదం ॥ ఇతికుమారంప్రాశ్య ॥ భూమ్యాది ॥ పూర్వోక్తప్రీత్యర్థం । అస్యకుమారస్య ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం ॥ జాతకర్మాంగఫలీకరణ హోమాఖ్యం కర్మకరిష్యే ॥ అగ్నింప్రతిష్ఠాప్య ॥ గౌరవర్ణంజటాబద్ధం । సప్తజిహ్వాంద్విశీ

షణ్కం । స్వాహావల్లభమీశానాం । ఘృతపాత్రంసమన్వితం । జటిలం హ్యామధూమాధ్యం । శక్తిస్రుక్స్రువధారిణం । వరదాభయహస్తం చధ్యాయేద్వహ్నింజగద్గురుం। హేఅగ్నే ప్రాఙ్ముఖో దేవమమఅభిముఖో భవ ॥ సుప్రసన్నోభవ । వరదోభవ ॥ శాంతాకారంభుజగశయనం । పద్మనాభంసురేశం । విశ్వాకారంగగనసదృశం మేఘవర్ణంశుభాంగం లక్ష్మీకాంతంకమలనయనం యోగిహృద్ధ్యానగమ్యం । వందేవిష్ణుంభవ భయహరం । సర్వలోకైకనాథం ॥

అగ్నిమలంకృత్య ॥ అగ్నయేనమః । వైశ్వానరాయనమః । వహ్నయేనమః । కృష్ణవర్త్మనేనమః । అనలాయనమః । శుచయేన మః । ధనంజయాయనమః ; పిత్రాహోత్రాయనమః । ప్రాక్పరిస్తర ణత్యాది ॥ ప్రాక్పరిషేచనంవమః। దక్షిణతపరిషేచనంనమః ॥ ప్రతీ చీపరిషేచనంనమః । వుదీచీపరిషేచనంనమః । సమంతఃపరిషేచనంన మః ॥ సర్షపాణ్ఫలీకరణమిశ్రాన్ । శూలహస్తేతిజుహుయాత్ ॥ శూ లహస్తారాత్రిచరా । మహాదంష్ట్రాభిషేచనం । కోటిదంతాకరాళాశ్చ। నీలజీమూతరూపిణః । కపాలపాబ్రహ్మపుత్రా। రక్షోరాష్ట్రిహితాఖిలః ఉచ్ఛ్నస్తనావృషాకేశా । చండాచండాలయేశ్వరాః । ఏతేసర్షభమి శ్రేణ । ఫలీకరణసంజ్ఞకాః ॥ మయాకృతే నహోమేన । తృప్తానిత్యం భవంతుతే ॥ శూలహస్తేభ్యోనమః ॥ రాత్రించరేభ్యోనమః । మహా దంష్ట్రిభ్యోనమః అభిషేకేభ్యోనమః । కోటిదంతేభ్యోనమః । నీలజీమూ తరూపిణేభోనమః । కపాలపేభ్యోనమః । బ్రహ్మపుత్రేభ్యోనమః । ర క్షోరాష్ట్రిహితాఖలేభ్యోనమః। వుచ్ఛస్తనేభ్యోనమః । వృషాకేశేభ్యో నమః । చండాయనమః । చండికేశ్వరాయనమః । ప్రాక్పరిషేచనం నమః ॥ ఇత్యాది ॥ అనేనఫలీకరణ హోమేనభగవాన్ సర్వదేవాత్మ కః ॥ శ్రీయజ్ఞేశ్వరసుప్రీణాతు॥

నామకరణ ప్రకరణం

భూమ్యాది ॥ పూర్వోక్త ॥ శుభతిథౌ । అస్యకుమారస్య ॥ ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం లోకవ్యవహారార్థంనామ కరణాఖ్యంకర్మకరిష్యే। కృష్ణోనంతో చ్యుతశ్చక్రీ । వైకుంఠోధజనార్ధనః । ఉపేంద్రో యజ్ఞపురుషో । వాసుదేవస్తథాహరిః । యోగీశః పుండరీకాక్షో । మాసనామాన్యనుక్రమాత్ ॥ మార్గశీర్షేతువాగ్దేవి । తిష్యేపద్మావతీభవేత్ । శ్రీదేవిచైవసావిత్రీ భూమిఃకల్యాణీ కాలిథా సత్యభామాపుణ్యవతీ । రుక్మిణీఇందుమత్యపి । చంద్రావతీచలక్ష్మీచ స్త్రీనామకరణేవిదుః ॥

తండులపూర్ణపాత్రేమాస నామనక్షత్రనామ వ్యవహారనామ దేవతాభ్యోనమః । షోడశోపచారపూజాం సమర్పయామి ॥ శ్రియాం వర్ధిష్యమాయుష్య మారోగ్యమాయుధా శోభమానంమహీయతే ॥ ధాన్యంధనంబహుపుత్రలాభం శతసంవత్సరందీర్ఘమాయుః ॥ మాస నామమందు । నారాయణశెట్టిఅనే చినపాపడు । దేవతలకున్నూ । ఋషీశ్వరులకున్ను వింధ్యవాసి కోన కమల నగరేశ్వరస్వామి జనార్ధన పెరుమాళ్లు- కన్యకాపరమేశ్వరి భాస్కరపంతులు- పౌరోహితుల వారు నూటయిబ్బంద్రంనగరంవారికిన్ని దండము పెడుతూవున్నాడు గనుక యీపేరుభూమిమీద వెలసి దీర్ఘాయుర్భవ - శతాయుర్భవ - నక్షత్రనామమందు వ్యవహారనామమందు పైనవ్రాసినప్రకారముగానే చెప్పవలయును॥ శ్రియాంవర్ధిష్య మాయుష్యమారోగ్య మాయుధా శోభమానంమహీయతే॥ ధాన్యంధనం బహుపుత్రలాభం శతసంవత్సరందీర్ఘమాయుః మాసనామనక్షత్ర నామవ్యవహారనామ దేవతాభ్యోనమః పునపూజాంచకరిష్యే॥ మాసనామనక్షత్ర నామవ్యవహారనామ దేవతాసుప్రీలాసుప్రసన్నా వరదాభవంతు॥ అన్నప్రాశనాంగ భూతంరక్షాబంధనం॥ భూమ్యాది ॥ పూర్వోక్తశుభతిథౌ॥ అస్యకుమా

రస్య ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం అన్నప్రాశనచౌలోపనయనాంగ భూతంర క్షాబంధనాఖ్యం కర్మ కరిష్యే॥

రక్షాబంధన దేవతాభ్యోనమః షోడశోపచారపూజాం సమర్ప యామి॥ తండులైః పూరితేపాత్రే సువర్ణఫలసంయుతే బధ్నీయాదక్షి ణేహస్తే కుర్యాద్రక్షాంశుభాపహాం ॥ రక్షాబంధనముహూర్తసుము హూర్తో భూయాదితిభవంతో నుగృహ్ణాంతు॥ సుముహూర్తమస్తు ॥ సు ప్రతిష్ఠతమస్తు॥

అన్న ప్రాశనము.

భూమ్యాది ॥ పూర్వోక్తశుభతిధౌ । అస్యకుమారస్య । ఆయు ష్యాభివృద్ధ్యర్థం । అన్నప్రాశనాఖ్యంకర్మ కరిష్యే ॥ దధిమధుఘృతాని సంస్పృశ్య ॥ పృధివీంజలానాషధీనాంతుర సంక్షారందధిస్మృతం ॥ సుధా కరం । శుభకరంప్రాశయామిసువర్చసే। దధ్నాయుక్తంమధుక్షీరంకాం శ్యపాత్రేనిధాయచ । విద్యుక్తంస్వర్ణయుక్తేన । తేనాహంవీర్యకామ దం ॥ దధిక్షీరఘృతాంశ్చ । షష్ఠేమాసేశుభేదినే । త్రయవర్ణంశ్చ కర్తవ్యం । బాలాన్నప్రాశనంశుభం ॥ ఇతికుమారంప్రాశ్య ॥

చౌల ప్రకరణము.

భూమ్యాది॥ పూర్వోక్తశుభతిధౌ॥ అస్యకుమారస్యఆయుష్యా భివృద్ధ్యర్థం । చౌలకర్మణాసగ్స్కరిష్యే ॥ గౌరవర్ణం ॥ జగద్గురుం ॥ హేఅగ్నేప్రాఙ్ముఖో దేవమమ అభిముఖోభవ ॥ శాంతాకారంభుజగ శయనం । పద్మనాభంసురేశం। విశ్వాకారంగగనసదృశం । మేఘవర్ణం శుభాంగం । లక్ష్మీకాంతం కమలనయనం । యోగిహృద్ధ్యానగమ్యం । వందేవిష్ణుంభవభయహరం । సర్వలోకైకనాధం ॥ అగ్నిమలంకృత్యా ॥ ప్రాక్పరిస్తరణంనమః । దక్షిణతఃపరిస్తరణంనమః । ప్రతీచిపరిస్తరణం నమః । ఉదీచిపరిస్తరణంనమః ॥ ఉత్తరేణాగ్నిం ధర్భాంస్తృస్త్వా । ద్వంద్వంన్యంచపాత్రాణి ప్రయునక్తిదర్వీం ఆద్యస్థాల్యా । ప్రోక్షణపూ

ర్ణపాత్రే। యిధ్మనృవామితి। సమాసాగ్రౌద్వౌదర్భౌప్రాదేశమా
త్రౌ। పవిత్రంకృత్వా। తృణం। కాష్ఠంవాఅంతర్ధాయ। ఛినత్తిన
నఖేన। అపఉపస్పృశ్య। ప్రోక్షణపాత్రే నిధాయ। అక్షతైస్సహ॥
అపః। ఆసిచ్య। హస్తయోః అంగుష్ఠోపకనిష్ఠికాభ్యాముదగ్రే
గృహీత్వా॥ ప్రాచీస్త్రిరుత్పూయ। పాత్రాణివుత్తానానికృత్వా। యి
ధ్మంచవిస్రస్య। త్రిః ప్రోక్ష్య। సర్వాభిరద్భిస్త్రిః ప్రోక్ష్యేతి॥ అన్యజలం
పూరయిత్వా। అగ్నేర్దక్షిణతో నిధాయ।పవిత్రంపూర్ణపాత్రేనిధాయ
అక్షతైస్సహ।అపః।ఆసిచ్యహస్తయోరంగుష్ఠోపకనిష్ఠికాభ్యాముదగ్రే
గృహీత్వా। ప్రాచీస్త్రిరుత్పూయ। దర్భైస్సహ॥ ముఖసమముద్ధృత్య।
ఉత్తరేణాగ్నిందర్భేషుసాదయిత్వా। దర్భైఃప్రచ్ఛాద్య। బ్రాహ్మణం।
దక్షిణతోదర్భేషునిషాద్య। అస్మిన్చౌలహోమేకర్మణిత్వంబ్రహ్మా
భవ। బ్రహ్మణేనమః॥ షోడశోపచారపూజాంసమర్పయామి॥ తేపవిత్రే॥
ఆజ్యపాత్రేనిధాయ। ఆజ్యంవిలాప్య। అపరేణాగ్నింపవిత్రాంతర్హితా
యఆజ్యస్థాల్యాం ఆజ్యంనిరూప్య।ఉదీచోఽంగారాన్నిరూహ్య। తేష్వధి
శ్రిత్య। జ్వలతా। తృణేనావద్యుత్య। ద్వేదర్భాగ్రేప్రచ్ఛిద్య। ప్రక్షా
ళ్య। ప్రత్యస్యత్రిఃపర్యగ్నికృత్వా। ఉదగుద్వాస్య। అంగారాన్ప్ర
త్యూహ్య। ఉదగగ్రాభ్యాం। పవిత్రాభ్యాంపునరాహారమాజ్యంత్రిర
త్పూయ। పవిత్రగ్రంథింవిస్రస్య। అపఉపస్పృశ్య। ప్రాగగ్నమగ్నౌ
ప్రహరతి। స్రుక్స్రువావగ్నౌప్రతితప్య। దర్భైస్సంమృజ్యపునఃప్రతి
తప్య।ప్రోక్ష్యనిధాయ। దర్భానద్భిసగ్ స్పృశ్య। అగ్నౌప్రహరతి।యిధ్మ
మాదాయపరిధీన్పరిదధాతి॥ స్థవిష్ఠంపశ్చాత్। దక్షిణతోనీయాగ్ంసం
దీర్ఘంఅరిష్టగ్ంహ్రాస్వముత్తరతః। వుదగగ్రంమధ్యమం। ప్రాగగ్రావిత
రౌ। మధ్యమపరిధిముపస్పృశ్య। పురస్తాదూర్ధ్వౌఆఘారసమిధావాద
ధాతి। ప్రాక్పరిషేచనంవమః।ఇధ్మమాజ్యేనాభ్యజ్య ఇధ్మమలంకృత్వా।
బ్రహ్మాణమలంకృత్వా స్వయమలంకుర్యాత్। అస్మిన్చౌలహోమే

కర్మణః।ఇధ్మప్రక్షేపణముహూర్తస్సుముహూర్తోభూయాదితి భవంతో మహాంతోనుగృహ్ణంతు।సుముహూర్తమస్తు।సుప్రతిష్ఠితమస్తు। వాయువ్యాదాగ్నేయాంతం। అగ్నయేనమః। నైరుత్యాదీశానాంతం।ఇంద్రాయనమః। అగ్నయేనమః । సోమాయనమః । రోహితాశ్వాయశుచయేశుక్త్రిణేస్వర్ణతేజసేసప్తార్చిషేహుతభుజే। పావకాదగ్నయేనమః। రోహితాశ్వాయనమః। శుచయేనమః। శుక్త్రిణేనమః। స్వర్ణతేజసేనమః। సప్తార్చిషేనమః। హుతభుజేనమః। పావకాయనమః। అగ్నయేనమః। మధ్యమపరిధిం ప్రహరతి । ఇతరౌ ప్రహారణ ఉత్తరార్ధ స్యాగ్రమంగారేజుహోతి । ఆఘారసమిధౌ ప్రహృత్య । అస్మిన్చౌలహోమేకర్మణి । ఋత్విక్షుమైచనానాప్రకారసంభావిత సమస్తపాపక్షయార్థం । కేశవాది చతుర్వింశతినామభిః ఆజ్యఆహుతింకరిష్యే । కేశవాయనమః । ప్రాక్పరిషేచనంనమః। ప్రణీతాస్వవ ఆనీయప్రతిదిశంప్రోక్ష్య । ప్రాచ్యాద్దేవతాయైనమః । ఇత్యాది ॥ శ్రియాంవర్ధిష్య । దీర్ఘమాయుః । ఇత్యాది ॥ తతఃమాతృహస్తే గోమయంనిదధాతి॥ త్రీన్ దర్భాన్ గృహీత్వా ॥ ఇంద్రమైరావతారూఢో । వజ్రపాణిశ్శచీపతిః । ప్రాగ్భాగేదేవతాచైవ । కుమారంరక్షరక్షయ । పూర్వతః కేశాన్ వాపయిత్వా తాన్దర్భాన్ మాతృహస్తే నిధాయ । అపవుపస్పృశ్య । పునః త్రీన్దర్భాన్ గృహీత్వా । ఇళాప్రియోదండధరో । యమోమహిషవాహనః దక్షిణస్యదిశోభాగే । కుమారంరక్షరక్షయ । దక్షిణతః కేశాన్వాపయిత్వా । తాన్దర్భాన్ మాతృహస్తే గోమయేనిధాయ । అపవుపస్పృశ్య । పునః త్రీన్దర్భాన్ గృహీత్వ వరుణంపాశహస్తంచ । ప్రాచేతసమపాంపతిం । వరుణస్యదిశోభాగే । కుమారంరక్షరక్షయ ।

పశ్చిమతః । కేశాన్వాపయిత్వా । తాన్దర్భాన్మాతృహస్తే గోమయేనిధాయ । అపవుపస్పృశ్య । పునః త్రీన్దర్భాన్ గృహీత్వానిధాయ । సోమాయ । ఓషధీశాయ । ధనదాయ । కుబేరిణే । కుబేర

స్యాదిశోభాగే । కుమారంరక్షరక్షయ । ఉత్తరతః కేశాన్వాపయిత్వా । తాన్దర్భాన్మాతృహస్తేగోమయేనిధాయ । అపవుపస్పృశ్య । క్షురం ప్రక్షాళ్య । వటోఃమంత్రస్నానంకృత్వా । గంగేచయ ॥

అనుపనీత ప్రాయశ్చిత్తం ॥

భూమ్యాది ॥ పూర్వోక్త । శుభతిధౌ । అస్యకుమారస్య ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం । అస్యకుమారస్య । జన్మప్రభృతి । ఏతత్క్షణపర్యంతం । మధ్యేవర్త్మనికాలె సంభావితానాంపాపానాం అపనోదనార్థం । అనుపనీత ప్రాయశ్చిత్తంకరిష్యే ॥

అశేషే హేపరిషత్ మదీయాంవిజ్ఞాపనాం అవధార్యమయాసమర్పితాం । ఇమాంసౌవర్ణీం పరిషద్దక్షిణాం । యత్కించిద్దక్షిణాం యథాశాస్త్రోక్త దక్షిణామివస్వీకృత్య । అస్యకుమారస్య । జన్మప్రభృతి । ఏతదుపనయనపలగ్నర్యంతం । మధ్యేవర్త్మనికాలేబాల్య యౌవనకౌమారవార్ధకేషు జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యవస్థాసుచ । మనోవాక్కాయకర్మేంద్రియవ్యాపారైః । అజ్ఞానతోజ్ఞానతశ్చ । జ్ఞానతోజ్ఞానతశ్చ । సమస్తపాపానాం అపనోదనార్థం । సవర్ణాసవర్ణధాత్రీ ప్రముఖానేకజననీ స్తన్యపానఖరోష్ట్రక్షీర స్తన్యపాన । అమధ్యాఘ్రాణవుక్తకర్మపరిత్యాగనింద్యకర్మాచరణ అకాలభోజన । అసాక్షిభోజన । చౌలాన్నభోజన । ఖట్వారూఢాన్నభోజన । శూద్రాన్నభోజన । పర్యుషితాన్నభోజన । ఉచ్ఛిష్టాంన్నభోజన । మ్లేచ్ఛతంతువాయైస్సహ । సరససల్లాపసంస్పర్శనమూత్రపురీషోత్సర్జన తత్కాలశౌచాభావాదీనాం గురువిషయహంకారమాతా । పితృతిరస్కార అగమ్యాగమన అభక్ష్యభక్షణ । అలేహ్యలేహ్య అచోష్యాచోష్య । నిరీక్షణపరతోచ్ఛాదినా దేవబ్రాహ్మణస్త్రీభేదేన । పరద్రవ్యాపహరణ । పతితపాషండాదిసంభాషణ సమస్తపాపక్షయార్థం । అస్యకుమారస్య ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం అస్యకుమారస్య బ్రహ్మగాయత్రీస్వీకరణ యోగ్యతాసిద్ధ్యర్థం । అస్యకు

మారస్యఉ త్తరోత్తరకర్మాధికారయోగ్యతాసిద్ధ్యర్థం। ఇదంఅనుపనీత ప్రాయశ్చిత్తం నిశ్చిత్యమాం । అనుగృహ్ణంతు । భవంతః । అనుగృహ్ణామః॥ .

భూమ్యాది । పూర్వోక్త । శుభతిథౌ । అస్యకుమారస్య । ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం । వుపనయనకర్మణాసగ్స్కరిష్యే । తదంగనవతంతుధారణంకరిష్యే ॥ నవభిస్తంతుసంయుక్తం । కార్పాసేనవినిర్మితం । సమస్తకర్మసిద్ధ్యర్థం । ధారయిష్యామితంతుకం । నవతంతుదేవతాభ్యో నమః షోడశోపచారపూజాం సమర్పయామి ॥

భూమ్యాది ॥ పూర్వోక్త । శుభతిథౌ । మమకుమారస్య । ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం । వైశ్యకర్మానుష్టాన యోగ్యతాసిద్ధ్యర్థం । యజ్ఞోపవీతధారణంకరిష్యే ॥ యజ్ఞోపవీతదేవతాభ్యోనమః । షోడశోపచారపూజాంసమర్పయామి । బ్రహ్మేశనారాయణముఖ్యదేవాః । లక్ష్మీచగౌరీచసరస్వతీచ ॥ గణాధిపోమేరుశిలాద్రిశైలాః । దీర్ఘాయురారోగ్యకరోభవంతు । అరుంధతీపుణ్యవతీచసీతా । పుషాచతారాదమయంతిహల్యా॥ పుణ్యానుసూయాంచ శచీచ। రోహిణీదీర్ఘాయురారోగ్య కరోభవంతు॥ దివాకరశ్చంద్రకుజోబుధశ్చ। గురుశ్చ శుక్రశ్శనిరాహుకేతవః । సర్వేగ్రహాఃలగ్నముహూర్తకాలే । దీర్ఘాయురారోగ్యకరోభవంతు ॥

యజ్ఞోపవీతధారణం ॥

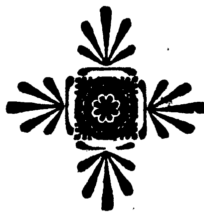
శుభ్రాంతంనవసూత్రంతు । పవిత్రంపాపనాశనం । ఆయుస్తేజోబలంసౌఖ్యం । వైశ్యకర్మశుభావహం ॥ ఆచమ్య ॥ అగ్నింప్రతిష్ఠాప్య ॥ గౌరవర్ణం । జగద్గురుం ॥ హేఅగ్నేప్రాఙ్ముఖోదేవమమ అభిముఖోభవ। స్వప్రసన్నోభవ వరదోభవ ॥ శాంతాకారం॥ అగ్నేయేనమః॥ఇత్యాది

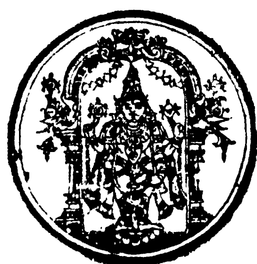
ప్రాక్పరి స్తరణంనమః ॥ ఇత్యాది ॥ ప్రాక్పరిషేచనంనమః ॥ ఇత్యాది ॥
సోమస్యగురుణాద త్తం । ఆయు స్తేజో ప్రదాన్న వత ఐరామోచకమారో
గ్యంప్రదంవస్త్రంధరామ్యహం ॥ ఇతివ స్త్రేణకుమారస్య । వస్త్రంధా
రయిష్యే ॥ మేఖలాం తివృతాంచేతి । త్రిః ప్రదక్షిణమాచరేత్ కర్మసా
ద్గుణ్యాసిద్ధ్యర్థం । వటోరాయుష్యవర్ధనం ఇతిమంత్రేణకుమారస్య ॥
గాంటిబంధనంకృత్వా॥ సూర్యనేత్రబలిర్వ్యర్థం శ్రేనమిత్థంసవి స్తరం । తేజ
స్వీవరుణంపూతం ॥ తేజగమ్యమహాబలధీః ॥ ఇతిమంత్రేణ । కృష్ణాజిన
ధారణంకృత్వా ॥ యశ స్తేజప్రదాతారం । బ్రహ్మకర్మప్రదాప్రదం ।
ఔదుంబరాత్మకందండం । సర్వార్థాయవహామ్యహం ఇతిమంత్రేణ ॥ ఔ
దుంబరదండధారణంకృత్వా ॥ రోహితాశ్వాయశుచయే । పావకాదగ్న
యేనమః ॥ అగ్నయేనమః । అగ్నయేస్విష్టకృతేనమః ॥ మధ్యమపరిధిం
ప్రహరతిఇతరా । ప్రహరేణ ॥ వృత్తరాధనస్య । గ్రంథింగారేజు
హోతి। అఘారసమిధా ప్రహృత్య॥ అస్మిణ। వృషవయనహోమేకర్మ
ణియుత్విక్షుమైచనానాప్రకారసంభావితసమస్త పాపక్షయార్థం। కేశవాది
చతుర్వింశతినామభిః॥ ఆజ్యాహుతింకరిష్యే॥ కేశవాయనమః ॥ ఇత్యాది॥
ప్రాక్పరిషేచనంనమః ॥ ప్రణీతాస్వపఆనీయ ॥ ప్రతిదిశంప్రోక్ష్య ॥ శ్రీ
యాంవర్ధినష్య దీర్ఘమాయుః ॥ తతః॥ గాయత్రీవుపదేశంకుర్యాత్ ॥
గురోః । పాదప్రక్షాళనంకృత్వా ॥ నమో స్త్వనంతాయ । సహస్ర
మూర్తయే ॥ సహస్రపాదాక్షిశిరోరుబాహవే । సహస్రనామ్నే । పు
రుషాయశాశ్వతే ॥ సహస్రకోటీయుగధారిణేనమః ॥ ప్రాత ర్థ్యాహ్న
సంధ్యాసు । త్రిసూర్త్యామ్నాయమాతృకే । చతుర్వింశద్వర్ణరూపీ ।
గాయత్రీభాస్వతేనమః ॥ ఇతిత్రివారంజపేత్ ॥

తతః । మాతృభిక్షాంకుర్యాత్ ॥ చతుస్సముద్రపర్యంతం । మ
దీయంగాంవై శ్యకులం సాలంకాయన సమాత్రం।నామధేయం। అహం
భో అభివందనంనమః ॥ మాతృభిక్షాంకుర్యాత్ ॥ దేహిభిక్షాంభవతి ॥

శోభనేశీర్ష మారోహ భాషయంత్వా ముఖంమమ - అలంకరి ష్ణుసతతం శ్రేయాంసికురుసంతతం ॥ జమదగ్నిర్మహాలక్ష్మీః త్రేధావైసమా పాహారిత్ ॥ త్వాంచవైవమహాతేజా బధ్నామిసహతేజసా ॥

కంకణంమోచయిష్యామి రక్షాంశినకదాచన ॥ మయిరక్షాంస్థి రాంబధ్వాదేవత్వం గచ్ఛకంకణం ॥ యిదిసమాప్తం ॥

శ్రీరామజయం.

నిశ్చితార్థ ప్రారంభః.

తదేవలగ్నం॥ కన్యాదాతలు దంపతీయుక్తంగా పిల్లనుకూడా వుంచుకుని తూర్పుముఖముగాకూర్చుండబెట్టేది॥ అనంతరంవుభయుల చేత ఆచమనీయంచేయించేది ॥ అనంతరం॥ కళ్యాణాద్భుతగాత్రాయ। అని, వుభయులచేత అక్షతలుయిచ్చి వుత్తరవుదిక్కున వేయించేది॥ అనంతరం॥ వుభయత్రవార్హారిచేతసంకల్పంచేయించేది॥ భూమ్యాది॥ శుభ తిథౌ॥ మమఅస్మాకం సకుటుంబానాంఅనికడాకు వుభయులచేతచెప్పిం చి, కన్యాదాతచేత వరనిశ్చయంకరిష్యే॥ కన్యాప్రతిగ్రహీతచేతకన్యా నిశ్చయంకరిష్యే॥ అనిచెప్పించేది॥ అదౌనిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం గణాధిపతి పూజాంచకరిష్యే ॥ గణాధిపతిపూజచేయించేది॥ అనంతరం పైడిముడుపుపూజకు ర్పు. 4-2-0 లేక, ర్పు. 5-2-0 అయినా చిన్న పసుపుగుడ్డలో సదరు పైఅనుకున్న మొత్తమునువుంచి శ్రీమహాలక్ష్మీ దేవతాముద్దిశ్య శ్రీమహాలక్ష్మీ దేవతా ప్రీత్యర్థంధ్యాన మావాహనాది షోడశోపచారపూజాంచకరిష్యే॥

సదరు శ్రీమహాలక్ష్మీపూజచేసినతర్వాత సదరు పైడిముడుపును మూటకట్టివుంచేది॥

వుంగర ప్రధానం.

పోకలైతే 102 లేక, వక్కలైతే 204ను కుంకుమపూసినకొత్త చాకములో సదరు వక్కలునువుంచి అవతల వుభయులచేత సంకల్పం చేద్ది॥ శుభతిథౌ॥ మమఅస్మాకంఅని కడవరకుచెప్పించి వుంగరప్రనధా దేవతాముద్దిశ్య వుంగరప్రధానదేవతాప్రీత్యర్థంధ్యాన మావాహనాది షోడశోపచారపూజాంకరిష్యే ॥ వుంగరప్రధాన పూజఅయినతర్వాత స్వస్తిసమస్త- భువనప్రశస్త- ఉభయకులపవిత్రరాలైన- గోత్రోద్భ

పురాలైన- కేశవశెట్టిప్రపౌత్రురాలైన- స్వస్తిసమస్త- భువనప్రశస్త- ఉభయకులపవిత్రురాలైన- నారాయణశెట్టిపౌత్రురాలైన- స్వస్తిసమస్త- భువనప్రశస్త- ఉభయకులపవిత్రురాలైన- మాధవశెట్టి పుత్రురాలైన- స్వస్తిసమస్త- భువనప్రశస్త- ఉభయకులపవిత్రురాలైన- గోత్రోద్భవురాలైన- లక్ష్మిఅనేవైశ్యకన్యకను॥ త్రిపు- త్రివా- దేవ- వింధ్య- కో- నగ- జనా- కన్య- భా- పౌ- నూటసాక్షిగాను॥

స్వస్తిసమస్త- భువనప్రశస్త- ఉభయకులపవిత్రుడైన- గోత్రోద్భవుడైన - కేశవశెట్టిప్రపౌత్రుడైన - స్వస్తిసమస్త - భువనప్రశస్త - ఉభయకులపవిత్రుడైన గోత్రోద్భవుడైన నారాయణశెట్టిపౌత్రుడైన- స్వస్తిసమస్త - భువనప్రశస్త - ఉభయకులపవిత్రుడైన గోత్రోద్భవుడైన మాధవశెట్టిపుత్రుడైన - స్వస్తిసమస్త- భువనప్రశస్త- ఉభయకులపవిత్రుడైన గోత్రోద్భవుడైన- గోవిందశెట్టిఅనే వైశ్యవరునకు త్రిపురుషోద్దేశంగాను- త్రివాచకముగాను- దేవబ్రాహ్మణసాక్షిగాను- వింధ్యవాసికోన కమలనగరేశ్వరస్వామిజనార్ధనపెరుమాళ్లు కన్యకాపరమేశ్వరి భాస్కరపంతులు పౌరోహితులు నూటయిబ్భంద్రదంనగరం వారిసాక్షిగాను- ఇస్తిమయా పుచ్చుకుంటిమయా ఇాప్రకారంవుభయత్రులచేత మూడుఆవర్తులు చెప్పించేది వుంగరప్రధాన వక్కలులో సదరు పైడిముడుపుమూటనుపెట్టి వక్కలుమూటకట్టేది- భద్రంచేయించేది - వస్త్రములుచదివించియిచ్చేది - ఫలతాంబూలాలు ఆశీర్వాదములు హారతి॥

కాశియాత్ర.

కాశియాత్రకుపోయి వకచోటకూర్చొన్నట్టి తర్వాతఅత్తగారు మామగారువచ్చి వరునకుకాళ్లుకడిగి పాదపూజచేయించేది అనంతరం స్నాతకోహం భవామ్యంచ- శ్వశురస్యప్రసాదతః॥ కాశియాత్రాంగమి

ష్యామి- అనుజ్ఞాం ధాతుమర్హసి వరునివద్ద చెప్పించేది అవతలమామ గారు చెప్పవలసిన శ్లోకము॥

శ్లో॥ జామాతస్త్వం మహాభాగ- ప్రియేణతవసువ్రతా।
మమకన్యాంప్రదాస్యామి- స్వభార్యార్థేగమిష్యసి॥

అని నారికేళ ఫల తాంబూలం దద్యాత్- అనగా అల్లునికి యిచ్చేది- సదరు ఫలతాంబూలం అల్లుడికియిచ్చేటప్పుడు బహుమాన ముగా తాప్తాలువగయిరాలు అల్లునకు యివ్వవచ్చును॥ తరువాత కాళ్లుకడిగి నందుకు మామగారికి వస్త్రములు పెండ్లి కొమారునివార్లు చదివించేదితదనంతరంగృహంప్రవిశ్య- వస్త్రంఅజినందండం- బ్రాహ్మ ణాయదద్యాత్॥

వివాహప్రారంభః.

ప్రోలుయేర్పరచి ప్రోలుక్రింద పుట్టమట్టిని మేళతాళంతోతీసు కొనివచ్చి అరుగువేశివుంచేది॥

ముహూర్తమునకు అల్లుడిని మేళతాళముతో పిలుచుకొని వచ్చేది॥ సరుణులను మంచిప్రదేశములో తీసుకొనివచ్చివుంచేది॥

సదరు సరుణులుదగ్గరకు వధూవరులునుయిష్టజనబంధువులతో కూడా మేళ తాళముతో అచ్చటికి పోయి ఆసరుణులకు పుణ్యాహం చేయించేది- అచ్చటనే వియ్యపురాళ్లుయిద్దరినిప్రోలుముదుపమనేది ॥ అనంతరంవధూవరులచేత అక్షతలుయిచ్చి దేవేంద్రాణి నమస్తుభ్యం దేవేంద్రప్రియభాషిణి ॥ వివాహం భాగ్యమారోగ్యం పుత్రలాభం చదేహిమే ॥ అని అక్షతలువేయమని దండంబెట్టి మేళతాళములతో సరుణులతోకూడాయింటికివచ్చేది॥ సదరు తెచ్చినసరుణులనుమామూలు అరలో వుంచేది ॥ తరువాత ప్రోలు స్తంభముల లోకి పేరంటాలు సదరుసరుణులనురెంటినిప్రోలులో తీసుకొనివచ్చి పెట్టమనేసి పెట్టిన తరువాతవియ్యపురాళ్లుయిద్దరినిప్రోలుముదుపమనేది। వారివారి ఆచార

ప్రకారముగా ప్రోలుముడుపమునేది॥ యిద్దరువియ్యాపువాళ్లున్న ప్రోలు ముడిపినతరువాతసదరుసరుణులను పేరంటాలు తీసుకొనిపోయియథా స్థానములోవుంచేదిలి దేవలగ్నంచెప్పి కన్యాదాతదంపతి యుక్తముగా కుమార్తెనుకూడా ప్రోలులోగాక యివతలతట్టుగాపశ్చిమముఖముగా కూర్చోమనేదికన్యాప్రతి గ్రహీతలు దంపతీయుక్తముగావరుణ్నికూడా వుంచుకొనిప్రోలుకుయివతలతట్టుగా కన్యాదాతకుయెదురుగా తూర్పు ముఖముగాకూర్చోమనేది॥ కన్యాదాతలుదగ్గర సంకల్పంచేయించేది॥శు భతిథౌమమఅస్మాకంసహకుటుంబానాం-క్షేమస్థైర్యవిజయఆయురారో గ్యఆయుశ్శైర్యాభివృధ్యర్థం ధర్మార్థకామమోక్షచతుర్విధ ఫల పురుషార్థసిధ్యర్థం మమ కుమార్యాః ఆయుష్యాభి వృధ్యర్థం పుద్యాహాఖ్యం కర్తకరిష్యమాణః పుణ్యాహాంగభూతం నాందీదేవతా హ్వానాఖ్యం కర్తకరిష్యమాణః గౌరి పూజాఖ్యం కర్తకరిష్య మాణః వుంగరప్రధాన దేవతాహ్వా నాఖ్యం కర్త కరిష్యమాణః అంకురా రోపణం కర్తకరిష్యమాణః తదాదౌ శుధ్యర్థం వృధ్యర్థం అభ్యు దయార్థంచ ఏభిర్బ్రాహ్మణైస్సహ స్వస్తి పుణ్యాహ వాచనంకరిష్యే పు ణ్యాహం కృత్వా అనంతరం నాందీ కృత్వా అనంతరం గౌరిపూజా అనంతరం కన్యావరణాలు తాంబూలాలుయిప్పించేది వుంగరప్ర ధాన పూజమాత్రం యిరువురిచేత చేయించేది స్వస్తిసమస్త అనిచెప్పించే ది అనంతరం కన్యాదాతచేత మాత్రం అంకురారోపణనకు సంకల్పం చేయించేది శుభతిథౌ మమ కుమార్యాః ఆయుష్యాభి వృధ్యర్థం పుద్యాహాంగ భూతం అంకురారోపణాఖ్యం కర్తకరిష్యే ప్రజాపతిం చతుర్ముఖం హిరణ్యగర్భం బ్రహ్మాణ మావాహనం నమః వజ్రిణంశత క్రతుం శచీపతిం ఇంద్రమావాహనం వైవస్వతం పితృపతిం ధర్మరా జంయమం మావాహనం నమః ప్రచేతసం సురూపిణం అపాంపతిం వరుణమావాహనం నమః సోమం- ఇదుం- నిశాకరం- కుభేరమావా

హానం నమః బ్రహ్మాది పంచపాలక దేవతాభ్యోనమః షోడశోపచార పూజాం సమర్పయామి॥ బ్రహ్మాండం రక్తగౌరాంగం అక్షమాలాధరం శుభం॥ ప్రజాపతిం లోకనాథం ధ్యాయామి చతురాననం॥ అస్యాం బ్రహ్మపాలికాయాం అయంబీజావాపః॥ ఇంద్రమైరావతారూఢం వజ్ర పాణింశచీపతిం॥ దిశః ప్రాచ్యా చనేతారం శతక్రతు మహంభజే॥ అస్యాంఇంద్ర పాలికాయాం అయంబీజావాపః॥ ధర్మాధర్మ వినేతారం భక్తానా మభయప్రదం॥ దండహస్తం పితృపతిం దక్షిణాధిపతింభజే॥అ స్యాం యమపాలి కాయాం అయంబీజావాపః॥ వరుణం పాశహస్తంచ ప్రాచేత సముపాంపతిం॥ వరుణరాజ నమస్తుభ్యం వారుణీంపతయేనమః అస్యాంవరుణ పాలికాయాం అయంబీజావాపః॥ సర్వవిత్తస్య నేతారం త్రియంబక సఖంశుభం॥ అశ్వవాహనమాసీనం॥ ఔత్తరాధిపతింభజే॥ అస్యాంకుబేరపాలికాయాం అయంబీజావాపః ॥ యీపాలికలనుసరు ణులువద్దవుంచేది స్త్రీకిరక్షాబంధనంఇవ్వాకు కూర్చునివుండే తూర్పు ముఖముగానే కట్టవచ్చును ఒకవేళరక్షాబంధనం యిచ్చుటలేనంతటమ హాసంకల్పం వఘైరాజీలకర్ర బెల్లంపెట్టినతరువాత రక్షాబంధనంచేయిం చవచ్చును ॥ యిదివకఆచారం ॥

కన్యాప్రతిగ్రహీతలును తూర్పుముఖముగా కూర్చుండబెట్టేది కన్యాదాతలును కన్యప్రతిగ్రహీతలుకు యెదురుగాకూర్చుండబెట్టేది ॥ అనంతరం వరునిచేతసంకల్పం చేయించిశుభతిథౌ మమగృహస్థాశ్రమ యోగ్యతాసిద్ధ్యర్థం ద్వితీయయజ్ఞోప వీతధారణంకరిష్యే ॥ యజ్ఞో పవీతపూజఅయిన తరువాత శ్రీరామపత్నీ అని శ్లోకములుచెప్పి అందరి దగ్గరకు తీసుకొనిపోయి తాకించివచ్చేది ॥ అనంతరం శుభ్రాంతంఅని చెప్పిమెడలోవేయించేది ॥ అప్పుడే వెండి జంద్యంబంగారుజంద్యంవేయిం చేది ॥

అవతల ॥ పడమటిముఖముగా కూర్చున్న కన్యాదాత చేతనే సంకల్పంచేయించి శుభతిథౌ ॥ మమకన్యార్థం ఆగతంవరంవిధినామిమ మధుపర్కేణ పూజయిష్యే ॥ లక్ష్మీనారాయణ స్వరూపవైశ్య వరస్య యిదమాసనంనమః ॥ వరపాదయోః ॥ పాద్యంనమః గంధంనమః ॥ అక్షతంనమః పుష్పంనమః ॥ సువర్ణపుష్పంనమః సకలారాధనైశ్శోభనంనమః॥ కాలికి వెండిమెట్టెవుంచేది॥ వెండితట్టచెంబు పంచపాత్రవుద్దరిణ్ణు వగైరాఅలంకారములు అల్లునికియిచ్చేది॥ అరటిపండు పాలు వెండిగిన్నెలోవేసుకొనియిద్దరుముత్తైదులుచేత పాటలుపాడుతూ తెప్పించిపెట్టేది ॥ సదరుఅరటిపండు పాలుతెచ్చిన ముత్తయిదులకు రవికెలుగాని వారివారి శక్త్యానుసారముగా చదివించియిచ్చేది ॥ పెండ్లికొమారునికి పెండ్లికొమార్తెకు నూతనవస్త్రములు అనగామధుపర్కాలు చదివించియిచ్చేది ॥ భాషికాలుకట్టించేది ॥ మధుపర్కాలు అల్లునికిమాత్రం ముత్తైదులుతెచ్చిన అరటిపండు పాలుకలిపి ॥ దధ్యాయుక్తంమధుక్షీరం కాంస్యపాత్రే నిధాయచ ॥ విధ్యుక్తంస్వర్ణయుక్తేన తేనాహం పీర్యకామదం ॥ అనిచెప్పినతరువాత ॥ లక్ష్మీనారాయణ స్వరూపాయ వైశ్యవరాయ ॥ అయంతే మధుపర్కః మధుపర్కః మధుపర్కః ॥ పునః ॥ పెండ్లికొమారునిచేత కలిపిన అరటిపండు పాలును వుంచ్చి మూడుమార్లు ప్రాశనంచేయించేది ॥

అయంమధుపర్కస్సు ముహూర్తోస్తు ॥

కన్యాదాతకున్ను కన్యప్రతిగ్రహీతలుకున్ను నూతనవస్త్రములుచదివించియిచ్చేది ॥ అనంతరం వరప్రత్యన్ముఖః ॥ అనగాకన్యాదాతలునుతూర్పుముఖముగానున్ను ॥ కన్యప్రతిగ్రహీతలును కన్యాదాతలుకుయెదురుగా పశ్చిమముఖముగా కూర్చుండబెట్టేది ॥ అనంతరం ॥ తెరకట్టించినతరువాత పెండ్లికొమార్తెను ॥ తల్లితండ్రివద్ద కూర్చుండబెట్టి ॥ కన్యాదాతచేత మహాసంకల్పమునకు సంకల్పంచేయించేది ॥

అనగా ॥ భూమ్యాదేః అనిపరికల్పితం అనేవరకుచెప్పించికుభాభ్యాం అధానంత శీర్యస్య ॥ అనిమహాసంకల్పం కడవరకుచెప్పి ॥ కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే ॥ భరతవర్షే ॥ భరతఖండే ॥ అస్మిన్‌వర్త మానే ॥ వ్యవహారికచాంద్రమానేన ॥ సంవత్సరే ॥ అయనే ॥ ఋతౌ ॥ మాసే ॥ పక్షే ॥ తిథౌవారే నక్షత్రే ॥ యోగే ॥ కరణే ॥ ఏవంగుణవిశి ష్టాయాం శుభతిథౌమమ అస్మాకంసహకుటుంబా నాంక్షేమస్థైర్యవిజ యఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభి వృద్ధ్యర్థం ధర్మార్థకామమోక్షచ తుర్విధఫలపురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం మద్భ్యవర్తమనికాలెసం భావితసమస్త పాపక్షయార్థం ॥గంగావాలుకాభిస్సప్తఋషి మండలపర్యంతం కృతరాశీ ర్వర్షసహస్రావసానే॥ అనికడవరకు చెప్పించి॥మయాసహ దశపూర్వే షాందశాపరేషాం ।మద్వంశ్యానాం పితౄణాంనరకాదుత్తీర్య శాశ్వత పుణ్యలోకేని వాససిద్ధ్యర్థం స్వగృహ్యోక్త ప్రకారేణ సాలంకృత సహిరణ్యోదక కన్యాదానమహంకరిష్యే ॥ శ్లోకములు ॥ కన్యాంకనక సంపన్నాం ॥ కనకాభరణైర్యుతాం ॥ దాస్యామివిష్ణవేతుభ్యం బ్రహ్మ లోకేజిగీషయా కన్యేమేఅగ్రతోభూయాః ॥ కన్యేమేదేవిపార్శ్వ యోః ॥ కన్యేమేసర్వతో భూయా స్త్వద్దానా న్మోక్షమాప్నుయాం ॥ విశ్వంభరాసర్వభూతా ॥ స్సాక్షిణ్యస్సర్వదేవతాః ॥ కన్యామిమాంప్ర దాస్యామి ॥ పితౄణాంతారణాయవై ॥

కన్యాసాలంకృతాంసాధ్వీం ॥ సుశీలాయసుధిమతే ॥ ప్రయతో హంప్రయచ్ఛామి ॥ ధర్మకామార్థసిద్ధయే ॥ అనంతరం ॥ స్వస్తిస మస్తు॥ లక్ష్మిఅనేవైశ్యకన్యకును॥ త్రివాత్రివు । దేవవింధ్య ॥ కోన జనాకన్యకా ॥ భా పారో - నూట - సాక్షిగాను - స్వస్తినమస్త - గోవిందశెట్టి అనేవైశ్యవతునకు - త్రివా - త్రివు - దేవ - వింధ్య - కోన- జనా - కన్యకా- భాస్క- పారో - నూటసాక్షిగాను యిస్తిమ యాఅనికన్యాదాతలుచేత- నున్నాపుచ్చుకుంటిమయా అనికన్యాప్రతి

గ్రహీతలుచ్చేత చెప్పించేది - కన్యాంవుదకపూర్వకం సువర్ణపూర్వకం యిచ్చిటీస్కున్నటప్పుడు వరుడు చెప్పవలసిన శ్లోకం- దేవస్య ప్రీతయేదా నంగృహ్ణామ్యర్యమతుష్టయే - బాహుభ్యాం పుష్టహస్తాభ్యాం - పుణ్య కర్మప్రసూతయే - వరప్రతిగృహ్ణామి- స్వస్తిర్భ్యుక్త్వా భూమింస్పృశేత్ ॥ కన్యాదాతచేత - మమవంశేసుతాజాతా - పాలితావత్సలాష్టకం - తుభ్యంవాసమయాదత్తా -పుత్రపౌత్రప్రవృద్ధయే- కన్యాదాత చేత చెప్పించేది - సాలంకృత కన్యాదానసాద్గుణ్యార్థం దక్షిణాంతుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ ॥

అర్థేచ - కామేచ -ధర్మేచత్వయైషానాతిచరితవ్యా - అని కన్యాదాతచేత చెప్పించేది - నాతిచరామి - అనివరుణిచేత చెప్పించేది - యీప్రకారం వుభయులచేత - త్రిరావృత్తిచెప్పించేది ॥

మంగళాష్టకాలు వసంతలక్ష్మీ - వనరాజలక్ష్మీ - క్షీరాబ్ధిపుత్రీకమలాయతాక్షి శ్రీవిష్ణుపత్నీ భువనైకమాత - వధూవరాభ్యాంవరదాభవంతు - సుముహూర్తసావధాన - సులగ్నసావధాన - లక్ష్మీనారాయణసావధాన - శ్రీరామపత్నీ జనకస్యపుత్రీ - వధూవరాభ్యాంవరదాభవంతు ॥ సుముహూర్తాసావధాన - సులగ్నసావధాన - లక్ష్మీనారాయణసావధాన - పాంచాలపుత్రీమణి రత్నధారిణీ దివ్యాంగనా ద్రౌపదినామధేయా । పుణ్యాంగనాపాండవ ధర్మపత్నీ - వధూవరాభ్యాంవరదాభవంతు ॥ శివస్య పత్నీ గిరిరాజపుత్రీ సువర్ణదివ్యాంబరవిద్రుమాల్యాం - కళ్యాణగౌరీ - శుభమంగళాఢ్యా వధూవరాభ్యాంవరదాభవంతు, యీశ్లోకములుచెప్పినతర్వాత జిలకర్రం బెల్లం దంపతులు వద్దయిచ్చి యిరువర్లువుంచుకున్నేది పరస్పరంవధూవరులు ముఖావలోకనంచేసుకునేది ॥

యిచ్చటనుంచి వధూవరులు వుభయులు ప్రోలుస్తంభములలో కూర్చుండబెట్టి - వరునిచేత- సంకల్పంచేయించి - రక్షాబంధనంపూజ

చేయించి అందరికి తాకించి । తండులైః పూరితే పాత్రే సువర్ణ ఫలసం యుతే-బన్నీయాదక్షిణే హస్తే కుర్యాద్రక్షాం శుభావహాం - అనివరుని చేత స్త్రీకి యెడమ చేతికి రక్షాబంధనం కట్టించేది । అప్పుడే వరునికి కూడా- బంగారు కంకణము యెడమ చేతికి వుంచేది రక్షాబంధన ముహూర్త స్సుముహూర్తోస్తు- అనంతరం మాంగల్యపూజా-అందరికి తాకించేది- మాంగల్యం తంతునానేన - మమజీవన హేతునా - కంఠే బధ్నామి శుభగే త్వం జీవ శరదాం శతం- అని మాంగల్యం వరుని చేత మూడుముళ్లు వేయించేది మాంగల్య ముహూర్త స్సుముహూర్తోస్తు - అనంతరం తలంబ్రాలు వధూవరయోః అంజలౌ క్షీరం ఘృతం పాణినాద్విరుపస్తీర్య - ద్విస్తండులానంజలినావపతి-సోదకం కలశ మాదాయ- కపిలాగుస్స్మరయంతు దక్షిణాఃపాంతు- బహుధేయం చాస్తు- పుణ్యాం వర్ధతాం శాంతిరస్తు - పుష్టిరస్తు తుష్టిరస్తు వృద్ధిరస్తు ఆయుష్యమస్తు ఆరోగ్యమస్తు ధనధాన్యసమృద్ధిరస్తు స్వస్తిశివం కర్మాస్తు- పురాణకర్మ సమృద్ధిరస్తు ॥ లక్ష్మీ శ్రేయ స్తథా కామో కామోలక్ష్మీశ్చర్య శస్తథా-శిరసాధారయిష్యామి అక్షతారోపణం కురు- ప్రజాపతి శ్రియం కర్షిణం- కామస్యానందతృప్తిదం- శ్రేయస్కరం పుష్టికరం- ఆవయో రాయుషాధికం - యీశ్లోకములు చెప్పి పరస్పరం తండులారోపణం వుంచుకొనేది॥ ప్రజామే కామ సమృధ్యతాం అని వరుడు స్త్రీ శిరస్సున తండులములు వుంచేది॥ ప్రజామే సమృధ్యతాం అని స్త్రీ చేత వరుని శిరస్సున వుంచేది॥ పశవోమే- కామ సమృధ్యతాం - అని స్త్రీ వరుని శిరస్సున వుంచేది ॥ పశవోమే కామస్సమృధ్యతాం అని వరుని చేత స్త్రీ శిరస్సున వుంచేది - యజ్ఞోమే కామసమృధ్యతాం అని వరుడు స్త్రీ శిరస్సున వుంచేది॥ యజ్ఞోమే కామసమృధ్యతాం అని స్త్రీ చేత వరుని శిరస్సున వుంచేది॥ ఉభయులున్ను మంత్రము లేకనే పునః వుంచుకొనేది- అనంతరం వరుణ్ని పిల్లప్రక్కలో ప్రోలో కూర్చుండబెట్టేది చాంత్రాళ్లపంచకం యిచ్చేది॥ వరుని చేత స్థాకంసహ

కుటుంబానాం అని కడవరకు చెప్పి అనయాన ప్రౌఢయావద్వా సహాఆ యుష్యాభి వృధ్యర్థం ప్రధానహోమం కరిష్యే- అగ్నింప్రతిష్టాప్య- అలంకరణం కృత్వా-నవగ్రహారాధన పూజా అవతలనవగ్రహహోమం లాజహోమం త్వమర్యమార్యమా దేవ-దేవతాశ్చ యథాక్రమం తిష్టం తిదంపతీలాజా- లగ్నా వామపతిశ్శుచిః - కస్యపౌత్రభరద్వాజ విశ్వామి త్రౌచగౌతమః - జమదగ్ని వసిష్టాచ - సప్తైతె రుషయస్తథా లాజ హోమం చేస్తూ ప్రదక్షిణంవచ్చి పునః సప్తపదాలుతాకించి మరల వెనుకకేవచ్చి లాజహోమంచేసి ప్రదక్షిణంవచ్చేది ॥ యీమాదిరి మూడుమారులు లాజహోమమున్ను సప్తపదాలున్ను తాకించేది- అనంతరం లాజకట్నం బావమరిదికి చదివించేది ॥ యజ్ఞేశ్వరుడి పూజ రక్షా చదివింపులు - బ్రాహ్మణపూజ - ఫలతాంబూలాలు - ఆశీ ర్వాదములు - హారతి - భాషికం విసర్జనం - యిది మొదటినాటిది॥ మధ్యాహ్నం హోమాగ్నిని అవుపోసనం బానలో పోట్టు పిడకలు నిండుకు వేసుకరమ్మని అందులో యీహోమాగ్నిని వుంచి శేషహో మంవరకు సాయం ప్రాతః కాలములయందు యిదే అగ్నిని తీసుకుం టూవచ్చేది॥

మొదటిదినం సాయంకాలం.

పేరంటాళ్లు సరుణులను ప్రోలులో వుంచగానే వియ్యపురాళ్లను కులాచార పద్ధతిప్రకారం ప్రోలుముడుపమనేది॥ అటుతరువాత సదరు సరుణులను పేరంటాళ్లు యథాప్రకారంచేర్చివేసేది॥ సదరు ప్రోలులో తదేవలగ్నంఅనిచెప్పివధూవరులను కూర్చోబెట్టేది భాషికాలుకట్టేదినం కల్పం చేయించేది అనయాన ప్రౌఢయావద్వా సహాఆయుష్యాభి వృధ్య ర్థం వివాహదీక్షామధ్యే ప్రథమదివసే సాయమౌపాసనేతండులహో మంకరిష్యే ఆగ్నింప్రతిష్టాప్య అగ్నిమలంకృత్యా పరిస్తరణంనమః పరి షేచనంనమః వాయువ్యాదాగ్నేయాంతం నైరుత్యాదీశానాంతం॥ చి

న్న దానిచేత భర్తనెయ్యితాకించి తడిపిన బియ్యం వరునిచేతయిచ్చి క న్యక చేతిలో వుంచమనేది మరలనెయ్యితాకించి సదరు బియ్యమును రెండు భాగములుంగా పెండ్లికోకూతేఁను చేసుకోమని చెప్పేది॥ మొద టిభాగం వరుణ్ని తీసుకోమని అగ్నయేనమః అనిహోమంచేయించేది ॥ మరల రెండవభాగం వరుణ్ని తీసుకోమని ఈశాన్య దిక్కులో స్విష్టకృ తేనమః అనిహోమంచేయించేది॥ ఆహుతి సంసగఁదోష ప్రాయశ్చి త్తార్థం కాలాతీతప్రాయశ్చిత్తార్థం వనస్పతిహోమంకరిష్యే పా వకః పవనశ్చైవ సహస్రాంశుఃప్రజాపతిః ఆదాయ సమిధో వైశ్యాః ఏ తైర్వ్యాహృ భిరాహ్వయేత్॥ పావకాయనమః పవనాయనమఃసహస్రాం శవేనమః ప్రజాపతియేనమః తూష్ణీం పరిషిచ్య సప్తజిహ్వ మహాదేవ స్సప్తార్చి స్సర్వతోముఖా॥ మమదేహ శశింకాంతిం దేహిమే లోక రక్షకప్రార్థన చేయించి ప్రాతృమధ్యాహ్నసంధ్యానులని 10 మార్లుఙ పంచేయించేది॥ అవతల యజ్ఞేశ్వరుడు పూజాసాయ మాపాసన హో మేన భగవాఁ సర్వదేవాత్మకః శ్రీయజ్ఞేశ్వరస్సు ప్రీణాతు ॥ రక్షాప్ర దక్షిణం ఫలతాంబూలాలు హారతి॥ అచ్చటనుంచిలేచివాకిట అరుంధతి పూజచేయించి లోపలికి వచ్చేసమయములో సరుణుపాత్రకు సున్నం వగయిరాలు పూశి వసంతంకలిపి ముక్కరవుంగరం అందులోవేశి యె త్తమనేది॥ పెండ్లికూతురా అందులో యెవరున్నారు దేవిదేవరా వు న్నారు॥ యేమిచేస్తున్నారు జూద మాడుతున్నారు దేవిగెల్చెనా దేవ రాగెల్చెనా అని పెండ్లికూతురుని చెప్పమనేది దేవరగెల్చెను అని పెండ్లికొమారుడిచేత చెప్పించేది॥ యీప్రకారంయిరువర్లచేత మూడు మార్లుచెప్పించేది॥ హారతి॥ యింటిలోపలికి పిలుచుకొనివచ్చి సరుణుకు పూజ చేయించి సరుణులకు దండంబెట్టించేది॥ పేర్లుచెప్పించేది ॥ పాలు నెయ్యి తాగించేది॥ భాషికాలు విప్పించేది॥

రెండవదినము ప్రారంభము.

పేరంటాలు మామూలుప్రకారం సరుణులు ౯ తీసుకొనివచ్చి ప్రోలు స్తంబాలలో వుంచమనేది॥ అనంతరం వియ్యపురాళ్లను ప్రోలు ముడుపమనేది॥ అనంతరం ఆసరుణులను యధాస్థానం చేర్చేది॥ అటు తరువాత వధూవరులను ప్రాత రౌపాసనానికి రమ్మనిచెప్పి ప్రాతరౌపాసనంచేయించేది॥ రక్షాఫల తాంబూలాలు హారతి అనంతరం సరుణు పూజచేయించేది॥ పేర్లుచెప్పించేది॥ పాలు నెయ్యి తాగించేది॥ భాషిక ములు విప్పించేది॥ యింకాయే దైనా పూజలున్న యెడల భాషికములు విప్పక నేవుంచేది॥

వియ్యపురాళ్లను పసుపుముద్దలను 33 చేసి రెండు తట్టలలో వుంచుకొని సదరు పసుపుముద్దల రెండుతట్టలను ప్రోలు స్తంభముల వద్దవుంచమని సదరు తట్టలకు ప్రోలుముడుపమనేది॥ అనంతరం ఆత ట్టలలో వుండే పసుపుముద్దలకు వధూవరులచేత త్రయస్త్రింశత్కోటి దేవతా ముద్దిశ్య త్రయస్త్రింశ త్కోటి దేవతాప్రీత్యర్ధం ధ్యాన మా వాహనాది షోడశోపచార పూజాంచకరిష్యే॥ పూజను నెరవేర్చి భాషి కాలువిప్పేది॥ తిరిగి సాయంకాలం ప్రోలుముడుప మనేది॥ అవుపోసనం వధూవరులకు మామూలుపద్ధతిగాచేయించేది రక్షఫల తాంబూలాలు హారతి॥ సరుణు పూజ పేర్లుచెప్పించేది॥ పాలు నెయ్యి తాగించేది॥ భాషి కాలువిప్పించేది॥

మూడవదినంక్రమం.

పేరంటాళ్ళను మామూలుప్రకారం సరుణులును తీసుకొనివచ్చి ప్రోలు స్తంబాలలోవుంచమనేది అనంతరం వియ్యపురాళ్ళను ప్రోలుము డువమనేది అనంతరం ఆసరుణులను యదాస్థానంచేర్చేది అటుతర్వాత వధూవరులను ప్రాతరౌపాసనానికి రమ్మనిచెప్పి ప్రాతరౌపాసనం చే యించేది వధూవరులకు రక్షఫలతాంబూలాలు హారతియిప్పించి సరు

ను పూజ చేయించేది పేర్లు చెప్పించేది పాలు నెయ్యి తాగించేది భాషికములు విప్పించేది యింకా యేదైనా పూజలు వున్న యెడల భాషికములు విప్పక నేవుంచేది మూడో దినం తెల్లవారి బాలనగరాలను ౫-౭-౯-౧౧ మంది వారివారికి శక్త్యానుసారంగా వాక్కు ప్రొద్దులు చెప్పి నూనె శీకాయ యిచ్చి స్నానం చేసుకొనిరమ్మని చెప్పి వీరముష్టితో కూడా మేళతాలంతో కూడా వూరిలో వూరేగిరమ్మనేది యీ యేర్పాటు ముందు అనగా రెండో దినము యేర్పాటు చేసి వుంచుకోవచ్చును ॥

అనంతరం శ్రీవాసవాంబపూజ యథావిధిగా ప్రాణప్రతిష్ఠసహస్రనామంతోటి జరిపించేది శ్రీ వాసవాంబకు నైవేద్యం పెట్టేకాలంలో వుంచవలసిన వస్తువులవివరము వడపప్పు - చలిపిండి - పానకం- టెంకాయలు - పండ్లు - పాయసం - వడలు - యింకా వారివారి సంతోషంతోటినైవేద్యములకు యేర్పాటు చేసుకోవచ్చును ॥

పునఃపూజజరిపించి అనంతరం బాలనగరాలకు బహుమానమిచ్చి । భాస్కరపంతులకున్ను బహుమానమిచ్చి బాలనగరాలు । భాస్కరపంతులు యిరువర్లదగ్గర వుత్తరువుతీసుకొని కర్పూరహారతిచేసి అమ్మవారిని వుద్వాసనచేసేది । ఆశీర్వాదం । అందరికి అక్షతలు యిప్పించేది అనంతరం భోజనాలు ॥

సాయంకాలం యథాప్రకారం ప్రోలుముడిపేది సరుణులు యథాస్థానంలో వుంచేది వధూవరులకు సాయమాపాననం చేయించి రక్షా ఫలతాంబూలాలు హారతియిప్పించి సరుణువద్దకుపోయి పూజచేయించి పేర్లుచెప్పించి పాలు నెయ్యి తాగించి భాషికంవిప్పించేది ॥

సాయమాపాననం అవుతూనే భాషికాలుకట్టుకొమ్మని తరువాత ప్రోలుస్తంభములకు సమీపముగా వధూవరులను కూర్చుండపెట్టి వరుడియిలాకా గోత్రస్తులనువకప్రక్క కూర్చుండపెట్టేది। చిన్నదాని యిలాకా గోత్రస్తులను మరివకప్రక్కకూర్చుండపెట్టేది పెండ్లికొమా

యడిచేత గోత్రపూజాంచకరిష్యే అని సంకల్పముచేయించేది అటుతరు వాత ఆగోత్రీకులలో అందరికంటె చిన్నవానిచేతనున్ను యీగోత్రీకులలో అందరికంటె చిన్నవానిచేతనున్ను ఆయాగోత్రీకులకు పాదపూజలుచేయించేది పాదములుకడిగినవాడే వాడివాడిపాదములకువాడివాడిచేతనే పూజచేసుకొనేది యీగోత్రస్తులకు ఆగోత్రస్తులకు మ్రొక్కతాళిచదివింపులు చదివించేది యీగోత్రస్తులకు ఆగోత్రస్తులకు వాక్ర్తి యిప్పించేది। మూడోనాటిక్రమంసమాప్తం॥

నాలుగోదిసంక్రమము॥

పేరంటాళ్ళను మామూలుప్రకారం సరుణులు ౨ తీసుకొని వచ్చి ప్రోలుస్తంబాలలో పుంచమనేది అనంతరం వియ్యపురాండ్లను ప్రోలుముడుపమనేది అనంతరం ఆసరుణులను యధాస్తానం చేర్చేది అటుతర్వాత వధూవరులను ప్రాతరౌపాసనానికిరమ్మనిచెప్పి ప్రాతరౌపాసనంచేయించేది। వధూవరులకు రక్షఫలతాంబూలం వాక్ర్తియిప్పించి సరుణుపూజచేయించేది పేర్లుచెప్పించేది। పాలుశెయ్యితాగించేది భాషికములువిప్పించేది భోజనమునకు ముందుఅయినా వెనుకఅయినా వాకవర్తకం పెట్టుకోవచ్చును రెండుప్రూడలుకట్టి దానికి చముదుగుడ్డలు అనగా పుల్లలకు చమురుగుడ్డలుచుట్టి సదరు వాడలు ౨ కి గుచ్చి వెలిగించి వకచోటపుంచి ముత్తైదులుగుండా ప్రోలుముడుపమనేది అటుతర్వాత వధూవరులచేత పూజచేయించేది అనంతరం ప్రూడపాటలుపాడించేది అనంతరం యిద్దరు బాలసగరాలగుండా సదరురెండు వాడలుయెత్తుకొనిపోయి వుదకంలో విడిపించి రమ్మనిచెప్పేది సదరు బాలసగరాలు వుదకంలోవిడిపించివచ్చినతరువాత వార్లకు బహుమానము యిచ్చేది అటుతర్వాత వాక్ర్తి భాషికాలు విప్పించేది॥

సాయంకాలం యధాప్రకారంగా ప్రోలుముడుపమనేది ప్రోలు యధాస్తానంచేర్పించేది। భాషికాలుకట్టి సాయమౌపాసనంచేయించేది

రకుఫలతాంబూలాలు హారతి । సరుణుపూజ । పేర్లు చెప్పించేది । పాలు నెయ్యితాగించేది భాషికాలువిప్పించేది అనంతరం ॥

నాపుసానిముద్దలు ముంతుముంటిపేరంటాండ్లు దేవతులు వస్త్రాలకు వియ్యాంకులగుండా యెత్తించేది ఆనంతరం నాపుసానిముద్దలు యావత్తువుంచిన తరువాత సరుణులురెంటికి పూజచేయించి హారతియిప్పించి ఝంట్లోభద్రపరిపించేది ॥

శేష హోమం.

శేషహోమంనాడు చేయువలసిన క్రమం తదేవలగ్నం ॥ ఆచమ్యకల్యాణాద్భుత ॥ పూర్వోక్త ॥ శుభతిథౌ మమఅస్మాకం॥ సహకుటుంబానాం ॥ క్షేమస్థైర్యవిజయ ॥ అయిశ్వర్యాభి వృధ్యర్థం॥ ధర్మార్థ ॥ సిధ్యర్థం ॥ యిష్టకామ్యార్థ శిధ్యర్థం ॥ అనయోన వ్రోఢయావధ్వాసహ ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం వుద్వాహాంగభూతం ॥ అపరరాత్రౌ శేషహోమాఖ్యం కర్మకరిష్యే గౌరవర్ణంజటాబద్ధం ॥ అగ్నింప్రతిష్ఠాప్య ॥ హేఅగ్నేప్రాఙ్ముఖోదేవ మమ అభిముఖోభవసుప్రసన్నోభవ వరదోభవ స్థాపితోభవ శాంతాకారం॥ అనిచెప్పి నీళ్లుప్రోక్షించి ఇంద్రాయనమః అనిచెప్పి అగ్నిచుట్టూ అక్షతలువుంచి పరిస్తరణాలుచుట్టూవుంచేది వాయువ్యాదాగ్నేయాంతం నైరుత్యాదీశానాంతం ॥ అగ్నయేనమః సోమాయనమః మధ్యేఅగ్నయేనమః ॥ మంటపారాధనపూజ అయినతరువాత నవగ్రహహోమంచేయించేది వకొక్కగ్రహమునకు ౧౦౮ ఆహుతులులెక్కను ౯ గ్రహములకు పైప్రకారం జరిపించినతర్వాత అనేన శేషహోమేకర్మణి ఋత్విక్షుమైచనానాప్రకారసంభావిసమస్తపా వక్షయార్థంకేశవాదిచతుర్వింశతి నామభిః అజ్యాహుతింకరిష్యే ॥ కేశవాయనమః ॥శ్రీకృష్ణాయనమః॥ భూమ్యాదిశుభతిథౌమమఅస్మాకం అనయోనవ్రోఢయావధ్వాసహఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం వుద్వాహాంగభూతంఅపరరాత్రౌ శేషహోమపురస్సరమప్సరసహా

మాఖ్యంకర్మకరిష్యేఅనిచెప్పించిపెండ్లికొడుకునులేచి పెండ్లికుమార్తె
యెదురుగాకూర్చోమని చెప్పి దర్భతో గుండుగాచుట్టచుట్టి మధ్యసదరు
దర్భచుట్టలో మధ్యవకరూపాయవుంచి సదరుదర్భచుట్టను పెండ్లికూతురు
శిరస్సునవుంచిపెండ్లికుమారుడిని హస్తంతో సదరుదర్భచుట్టనుపట్టుకో
మనిచెప్పిఅప్పరసహోమశ్లోకమును చెప్పేటప్పుడు మామిడిమండతో
నీళ్లుప్రోక్షిస్తూయుండేది - యీశ్లోకమును మూడావర్తులు చెప్పించేది ॥

అగ్నయేనమః ॥

అగ్నెవరాణాంత్వందేవ ప్రాయశ్చిత్తం భవిష్యసి వస్యాగతాం
త్వాంశరణం ఏతాంకురుశుభైర్యుతాం ॥ ౧ ॥

వాయవ్యేనమః ॥

వాయోవరాణాంత్వం దేవప్రాయశ్చిత్తం భవిష్యసి వశ్యాగ
తాంత్వాంశరణంఏతాంకురుశుభైర్యుతాం ॥ ౨ ॥

బ్రహ్మణేనమః ॥

విధేవరాణాంత్వం దేవప్రాయశ్చిత్తం భవిష్యసి వశ్యాగతాం
త్వాంశరణం ఏతాంకురుశుభైర్యుతాం ॥ 3 ॥

మఘాద్యాదిభ్యో దేవతాభ్యోనమః ॥

మఘాద్యాదిదేవతా స్సర్వాగతావిఘ్నం వయం తథాయోస్త్వద్వే
ష్టిచతం శ్రీఘ్రం భేదం కుర్వంత్వమాస్సదా ॥ ౪ ॥

చిత్తాదిదేవతాభ్యోనమః ॥

చిత్తాదిదేవతా స్సర్వాగతావిఘ్నం వయంతథాయోస్త్వద్వే
ష్టిచతం శ్రీఘ్రం భేదంకుర్వంత్వమాస్సదా ॥ ౫ ॥

పృథివ్యైనమః । అంతరిక్షాయైనమః ॥ ప్రథితాయైనమః ॥ పృ
థివి । అంతరిక్ష త్రిధిభ్యోనమః ॥ పూర్ణాహుతిచేయించిన తర్వాత-ర
క్ష- అవతలప్రదక్షిణంపంచపాలిక దేవతాభ్యోనమఃఅని పూజచేయిం
చినతర్వాత-హారతి-అవతలభాషికవిసర్జనంచేయించేది లేచిపాద్యేది॥

తెల్లవారినతరువాతను వధూవరులుకు మంగళస్నానముచేయించేది భోజనములు ॥

మధ్యాన్నం ॥

బియ్యముతో యెరుపు నలుపు తెలుపు పసుపు ఆకుపచ్చ యీవర్ణములతో బియ్యముకలిపి నాగవల్లికి ముగ్గులువుంచేది భాషికాలు కట్టేది వసంతమాధవపూజ ఆముగ్గులలో సరుణులువుంచి చుట్టూనూలుదారంచుట్టి నాలుగుప్రక్కలనున్ను ప్రమిదెలలో దీపములువుంచి ప్రోలు ముత్తైదువులచాత నాలుగు పిండితో చేశిన దీపాలు కంచాలు తెమ్మనమని పారోహితులతోకూడా ఆసరుణులుకు మూడుప్రదక్షిణాలు వధూవరులతోకూడావచ్చి ఆముత్తైదువులు తెచ్చిన దీపాలుఅన్నిన్ని అచ్చటవుంచిన సరుణులకుచుట్టూ వుంచమనేదిప్రోలు ముత్తైదువులకు తాంబూలం రవికెలుచదివించేది అనంతరం వుప్పాయేనుగ పప్పాయేనుగ వధూవరులచేత చెప్పించేది అవతల మూడుతట్టలువుంచమని ఆతట్టలలో నుంచి వధూవరులను పాన్పుయెక్కించేది తరువాత మామగారు అల్లుడికి వస్త్రములుగాని యింకా యేమైనాగాని చదివించేది పెండ్లికొమార్తెకు అత్తవారియింటివారు పాన్పుచీరె రవికె చుట్లు పిల్లాండ్లు వగైరాలు చదివించేది వధూవరులుకు చదివించినవస్త్రములు కట్టుకొన్న తర్వాత యిరువర్లు పాన్పుమీదవుండగానే అచ్చట వుయ్యాలకట్టించి అందులోబొమ్మనువుంచి ముత్తైదువులును పాటలుపాడమని ఆబొమ్మకు నామకరణంవగైరాలుచేయించి పేరుపెట్టించేది అవతల దంపతి తాంబూలాలు యిప్పించేది ముందు పెండ్లికొమారుడియిలాఖావారు దంపతితాంబూలాలు యిచ్చేది ॥

అదిఆయినతరువాత వధూవరులుకు హారతియిప్పించేది పాన్పుదిగమనేది పైనవ్రాసినమేరకు మరల పెండ్లికొమార్తె యింటివారిది పునహా పాన్పువగైరాలు దంపతితాంబూలాలు వారుజరిపించేది పేరం

టాలును సరుణులుతీసుకొనిపోయి యథాస్థానంలోవుంచమనేది వధూ వరులును పాన్పుదిగమని పెండ్లిపీటవేశి కూర్చుండమని అవతల వచ్చి నబంధువుల చదివింపులు అవతల పెండ్లికొమారుడికిన్ని పెండ్లికొమా ర్తెకు పాలుతాగడమునకు వార్లువార్లుచదివింపులు ముందువారివారి యింటిపేరంటాళ్లు చదివించినతరువాతను అవతలవచ్చిన బంధువులుచ దివించేది అనంతరం గ్రామకట్నంతీసుకొని శెట్టినిగాని లేక వుమ్మిడిశె ట్టినిగాని అడిగి కంకణవిసర్జనంచేశేది హారతి పెండ్లికొమార్తెకువడి బాలుకట్టించేది అవతల వధూవరులచేత పాదపూజలుచేయించేది అం దరికిన్ని దండాలుపెట్టించేది భాషికాలవిసర్జనం ॥

వివాహమహాసంకల్పము ॥

అస్య శ్రీభగవతో మహాపురుషస్యాది నారాయణస్య అంచింత్య అపరిమితశక్త్యా భ్రమమాణస్య । మహాజలౌఘుమధ్యే పరిభ్రమమాణా నాం అనేకమూర్త్యంమకోటి యేకతమే । అవ్యక్తమహాద్యత్తు మహద హంకార పృధివ్యాపస్తే జోవాయురాకాశాద్య వరణై రావృతే । అ స్మిన్మహతి బ్రహ్మాండఖండమండలే ॥ ఆధారశక్తి కూర్మానంత అష్ట దిగ్గజోపరి ప్రతిష్టి తస్య అతల । వితల । సుతల । తలాతల ॥ రసాతల। మహాతల । పాతాళలోకసప్తకస్య । అధోభాగే మహానాళాయమాన ఫణిరాజశేషస్య । సహస్రఫణాఫణి మండనముండితే । అయిరావత । పుండరీక । వామన । కుముదోంజన । పుష్పదంత । సార్వభౌమ । సు ప్రతీక । అష్టదిగ్గజాది । శుండాగ్రదండో స్తంభితే । అమరావతి । యశో వతి । భోగవతి । స్నిగ్ధవతి । గాంధర్వవతి । కాంచీవతి । అలకావతి । పుణ్యాపురీవిరాజితే । ఇంద్ర । అగ్ని । యమ । నిరురుతి । వరుణ వా యువ్య । కుబేర । యీశాన్యాది అష్టదిక్పాలకావిరాజితే । లోకాలో కాచలేనవలయితే। మహేంద్రమలయ। సంహ్యాశక్తివసుతు ॥ పారావ త్యాది సప్తకులాచలమాతంగ అరణ్యశృంగాంగవ। కిష్కింధ ॥ ఋ

ష్యశ్శృంగాంగస్త్యాది పంచమహామునిసమాధిశ్రితే । వలయాకార।లవ
ణయిక్షు । సురాసర్పిః । దధి । క్షీర । శుద్ధోదకార్ణవ పరివృతే ।
అంగ । వంగ । కళింగ । కాశ్మీర । కాళింగ । కాంభోజ । కామరూప।
సౌవీర । సౌరాష్ట్ర । మగధ । మాళవ । నేపాళ । చోళ । పాంచాల।
మళయాల । సింహళ । ద్రవిడ । ద్రావిడ । గౌళ । కర్నాట । నాట
వరాట । పాండ్య । కుళింద । పుళింద।దశార్ణ । భోజ।కురు।కుక్కుట।
గాంధార । యుగంధరా । అధర । విదర్భ । విదేహ । బాహ్లీక ।
బర్బర । కేకయ । కోసలా । అవంతి । కిరాట । శూరసేన । కంక్క
ణ । కోంకణ । మత్స్య । మద్ర । సైంధవ । వరాశ। యవన।ఘూ
ర్జర । జరా । నాళు । హాతిః । కటిః ॥ నతః । ఋూధేష్ణాఖ్య । ష
ట్పంచాశద్దేశానాం । మధ్యే । ఆంధ్రదేశే । జంబూప్లక్ష । కుశ । క్రౌం
చ । శాఖ । శాల్మల । పుష్కరాఖ్య । సప్తద్వీపానాంమధ్యే । జంబూ
ద్వీపే । యింద్ర । కుబేరక । తామ్ర । గభస్తి । నాగ । సిద్ధసౌమ్య।
గంధర్వచారిణ । సింహ । నవఖండమండితే । భరతఖండే । ప్రజాపతి
క్షేత్రే । దండకారణ్యే । సమభూమధ్యే రేఖాయాః భూప్రవిష్ట యోజన
విస్తారస్య । చతురాశీతి యోజనతస్య । ద్వాత్రింశత్సహస్ర యోజన
విస్తారస్య । మేరోః దక్షిణదిగ్భాగే । శ్రీశైలస్య ॥ ఆగ్నేయప్రదేశే ।
కృష్ణాకావేర్యోర్మధ్యదేశే । కాలేబ్రహ్మణః । పంచాశత్సాదివర్షః ।
ప్రథమమాసే । ప్రథమపక్షే । ప్రథమవాసరే । అహానిద్వితియ్యే యా
మే । తృతీయ్యముహూర్తే । తత్రస్యాయం భువస్వారోచిషోత్తమతా
మసరైవతచాక్షుష వైవస్వత విష్ణుబ్రహ్మరుద్ర ఇంద్రవరుణభౌచ్య ।
దక్షసావర్ణాఖ్య చతుర్దశమనూనాం మధ్యేసప్తమేవైవస్వతమ
న్వంతరే సప్తవింశత్తమహాయుగే యాతేషు వస్వబ్దానీం అష్టావింశత్స
హస్రాణ్యతే । సప్తదశలక్షాబ్దే కృతయుగే । యాతేసహస్రాణ్యతే ।
ద్వాదశలక్షాబ్దే త్రేతాయుగే । యాతేచతుష్షష్టి సహస్రాణ్యతే అష్ట।

లక్షాబ్దే ద్వాపరయుగే । యాతేద్వాత్రింశత్సహస్రాబ్దే । చతుర్ల
క్షాబ్దే కలియుగే । సంవత్సరే । ప్రథమపాదే । అయనేఋతౌ మాసే
పక్షే తిథౌ వారే నక్షత్రే యోగే కరణే అభ్యుదయముహూర్తే యథాశ
స్త్రప్రభృత్యే తత్క్షణపర్యంతం సంభావితసకల పాపక్షయార్థంగంగావా
లుకాభిస్సప్తఋషి మండలపర్యంతం కృతరాశీవర్ష సహస్రావ
సానే । ఏకైకవాలుకాపకర్షణక్రమేణ సర్వరాశ్యపకర్షణ సమ్మి
తకాలే బ్రహ్మలోకేనివాస సిద్ధ్యర్థం తిలైః సూర్యమండలపర్యంతం -
సిద్ధ్యర్థం । యవైశ్చంద్రమండలపర్యంతం నివాససిద్ధ్యర్థం - మా
షైర్ధ్రువమండలపర్యంతం - నివాససిద్ధ్యర్థం శతగవ్యూతిప్రదేశే వృ
షరోమాభిః కృతారాశీవర్ష సహస్రావసానే ఏకైకరోమాపక
ర్షణ క్రమేణసిద్ధ్యర్థం। మయాసహదశపూర్వేషామ్ దశాపరేషాం
మద్వంశ్యానాం సర్వేషాంపితౄణాం నరకాదుత్తీర్య శాశ్వతబ్రహ్మలోకే
నివాససిద్ధ్యర్థం త్రిగుణీకృతాగ్నిష్టో మాతిరాత్రాప్తోర్యామసాం
తపన వాజపేయ పౌండరీకాశ్వమేధ షోడశమహాదానం తర్వాత్యన్వగ్ర
హ్యాక్షర ప్రకారేణ మత్స్యపురాణోక్త సాలంకృతకన్యాదానంకరి
ష్యే । కన్యాంకనకసంపన్నాం కనకాభరణైర్యుతాం । దాస్యామివిష్ణ
వే తుభ్యం బ్రహ్మలోకజిగీషయా ॥ కన్యేమమాగ్రతోభూయాః కన్యే
మేదేవిపార్శ్వయోః । కన్యేమేసర్వతోభూయాః త్వద్దానన్మోక్షమా
ప్నుయాం విశ్వంభరాః పంచభూతాః । సాక్షిణ్యాస్సర్వదేవతాః ।
ఇమాంకన్యాం ప్రదాస్యామిపితౄణాం తారణాయవై । మద్వంశ్యా
నాంచ సర్వేషాంపితౄణాం ముక్తిహేతవే । సర్వక్రతుషు సిద్ధ్యర్థం
తస్మైకన్యాం దదామ్యహం ॥

మహాసంకల్పం సంపూర్ణం॥

నాపసాని ముద్దలు వుంచేటప్పుడు చెప్పవలసిన దేవతలు నూట
యిబ్బంద్రం నగరంవారి వగైరా గోత్రములు ॥

ముందు యింటిపేరంటాండ్లకు ॥

దేవతల పేర్లు॥

విఘ్నేశ్వర్లు
వెంకటేశ్వర్లు
అలిమేలుమంగమ్మ
ఆదివరాహస్వామి
కోదండరామస్వామి
సీతామ్మవారు
గోవిందరాజస్వామి
శ్రీదేవి
భూదేవి
కపిలేశ్వరస్వామి
కామాక్షమ్మ
కాళహస్తీశ్వర్లు
జ్ఞానప్రసూనాంబ
వరదరాజస్వామి
పెరిందేవమ్మ
యేకాంబేశ్వర్లు
కామాక్షమ్మ
కృష్ణస్వామి
రుక్మిణీదేవి
సత్యభామా
చెంగల్రాయస్వామి
వల్లీదేవమ్మ
కాశీవిశ్వేశ్వరుడు
అన్నపూర్ణమ్మ
రామలింగస్వామి
పర్వతవర్ధని
క్షేత్రపాలకులు
కాలభైరవస్వామి
కుంభేశ్వరుడు
మంగళాంబ
నాగేశ్వర్లు
చక్రపాణి
చొక్కనాథేశ్వరుడు
మీనాక్షమ్మ
గోపాలస్వామి
జంబుకేశ్వరుడు
అఖిలాండనాయకమ్మ
శ్రీరంగనాయకులు
రంగనాయకమ్మ
అనంతపద్మనాభస్వామి
ఆదిశేషుడు
ఆంజనేయస్వామి
జగన్నాథస్వామి
నృసింహస్వామి
లక్ష్మీదేవమ్మ
సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి

వల్లెమ్మ	సోమవల్లి
అరుణాచలేశ్వరుడు	గౌతమేశ్వరుడు
చితంబరేశ్వరుడు	అమృతవల్లి
వీరరాఘుస్వామి	అభిముక్తేశ్వరుడు
కనకవల్లెమ్మ	అభినాయకి
వృద్ధాచలేశ్వరుడు	పంచనదేశ్వరుడు
పార్థసారధి	ధర్మసంవర్ధని
బ్రహ్మ	బ్రహ్మపురీశ్వరుడు
సరస్వతి	త్రిపురసుందరి
పరమేశ్వర్లు	త్యాగరాజస్వామి
పార్వతి	కమలాలమ్మ
బలరామస్వామి	ప్రయాగమాధవస్వామి
వేణుగోపాలస్వామి	గురుమూర్తిస్వామి
కుమారస్వామి	సుబ్రహ్మణ్యస్వామి
సోమేశ్వరుడు	ముప్పైమూడుకోట్ల దేవతలు॥

సప్తమాతృకలు॥	గ్రామదేవతలు॥
బ్రాహ్మి	తాతాయగుంటగంగమ్మ
మాహేశ్వరి	తాళపాకగంగమ్మ
కౌమారి	అంకాళమ్మ
వైష్ణవి	వింధ్యవాశికోనకమల
వారాహి	వగరేశ్వరస్వామి
ఇంద్రాణి	జనార్ధనస్వామి
చాముండి	కన్యకామ్మవారు

గోత్రముల పేర్లు ॥

పెండ్లికులగోత్రము
రవిశిష్టకులగోత్రము
మన్యుకులగోత్రము
మానాభికులగోత్రము
అనుపకులగోత్రము
అనుపాలకులగోత్రము
యించుపకులగోత్రము
గోరంటకులగోత్రము
ఘంటకులగోత్రము
ఘనముకులగోత్రము
చేగొళ్ళకులగోత్రము
చెరుగొళ్ళకులగోత్రము
తెలికట్లకులగోత్రము
త్రికశెట్లకులగోత్రము
శ్రీరంగకులగోత్రము
శ్రీలకులగోత్రము
పలగకులగోత్రము
పట్టణకులగోత్రము
దేశిష్టకులగోత్రము
దైవశిష్టకులగోత్రము
మిథునకులగోత్రము
మైత్రికులగోత్రము
సనకులగోత్రము
సానకులగోత్రము
వృతశిష్టకులగోత్రము

వృతకాలకులగోత్రము
వృషమన్యుకులగోత్రము
వృపలాలకులగోత్రము
కపటాఖ్యకులగోత్రము
కర్ణాటకులగోత్రము
బ్రహ్మకులగోత్రము
జానకులగోత్రము
పడగశిలగోత్రము
పాంచాళకులగోత్రము
ప్రాణపకులగోత్రము
కమటకులగోత్రము
మునికులగోత్రము
మూలకులగోత్రము
నాబిళ్లకులగోత్రము
వ్రకాళలకులగోత్రము
వ్రతశిష్టకులగోత్రము
వ్రంగిశిష్టకులగోత్రము
ప్రౌఢకులగోత్రము
ప్రౌఢయాచకులగోత్రము
ప్రోలశిష్టకులగోత్రము
చంద్రమాలకులగోత్రము
చందుకులగోత్రము
చింతాలకులగోత్రము
చింతాఖ్యకులగోత్రము
ఘూంటాఖ్యకులగోత్రము

వసంతకులగోత్రము
వస్తుకులగోత్రము
అవశిష్టకులగోత్రము
గోశీలకులగోత్రము
వృత్తమగోశీలకులగోత్రము
వల్లవగోశీలకులగోత్రము
పటుగోశీలకులగోత్రము
దాంతుకులగోత్రము
నందిగోశీలకులగోత్రము
సత్యగోశీలకులగోత్రము
వృషగోశీలకులగోత్రము
వృషగశిలగోత్రము
సూర్యకులగోత్రము
గ్రంధిశిలకులగోత్రము
బుధనకులగోత్రము
యిబిరిశిష్టకులగోత్రము
బలిశిష్టకులగోత్రము
చాగంల్లకులగోత్రము
వుష్పాలకులగోత్రము
మండకులగోత్రము
యినకాలకులగోత్రము
అయినకులగోత్రము
అభిమంజికులగోత్రము
అనంతకులగోత్రము
పెద్దిశెట్లకులగోత్రము
విక్రమశెట్టికులగోత్రము

వురిరిశెట్లకులగోత్రము
చినిశెట్లకులగోత్రము
పైడికులగోత్రము
భ్రమరకులగోత్రము
మాంజికులగోత్రము
వెలిగండ్లకులగోత్రము
ఘనశ్శీలాఖ్యకులగోత్రము
వెన్నకులగోత్రము
యిక్ష్వాకుకులగోత్రము
గొంటుకులగోత్రము
దేశెట్లకులగోత్రము
అనవశిష్టకులగోత్రము
కామిశెట్లకులగోత్రము
భీమశెట్లకులగోత్రము
అరసకులగోత్రము
భానుకులగోత్రము
రెంటకులగోత్రము
చదురుబిళ్లకులగోత్రము
వుత్సకులగోత్రము
కొమరుశెట్లకులగోత్రము
ప్రవరశెట్లకులగోత్రము
మాషాంతకులగోత్రము
గణపకులగోత్రము
మోరుకులగోత్రము
యానసభికులగోత్రము
పొత్సుకులగోత్రము

పట్నముల పేర్లు।

వీరనారాయణపట్నం	విశాలపట్నం
సాంబపట్నం	లీలానగరపట్నం
భీమపట్నం	విఖ్యాతపట్నం
ధర్మపట్నం	ఘంటసాలపట్నం
నృసింహాపట్నం	పెనుగొండపట్నం
పాంచాలపట్నం	
శివపట్నం	
కాసారపట్నం	సరస్వతీపండితులు
జనార్దనపురం	ప్రాజాపత్యపండితులు
కళింగపట్నం	ఓంకారపండితులు
ప్రమోప్రాదపట్నం	మహాదేవపండితులు
ధనదపట్నం	విక్రమపండితులు
నిరవంద్యపట్నం	భాస్కరపండితులు

గ్రహణశ్లోకములు.

యోసావప్రజధరోదేవ ఆదిత్యానాం ప్రభుర్మతః ॥ సహస్రము నయశ్చంద్రః ॥ గ్రహపీడాంవ్యాపోహతు ॥ ౧ ॥ మునయస్సర్వదేవా నాం సప్తార్చిరమితాద్యుతిః ॥ చంద్రోపరాగసంభూతం అగ్నిపీడాంవ్య పోహతు ॥ ౨ ॥ యఃకర్మసాక్షిలోకానాం యతోమహిషవాహనః। చంద్రోపరాగసంభూతం ధర్మపీడాంవ్యపోహతు ॥ 3 ॥ రక్షోగణాధిప స్సాక్షాత్ ప్రళయానిలవాహనః । బడబాగ్నిసమశ్చైవరక్షిః పీడాం వ్యపోహతు ॥ ౪ ॥ నాగపాశధరోదేవః సదామకరవాహనః । భితా నామధిపస్సాక్షాత్ గ్రహపీడాంవ్యపోహతు ॥౫॥ ప్రాణిరూపేణయో లోకాన్ పాతికృష్ణంమృగేశ్వరః ॥ వాయుశ్చంద్రోపరాగోథ అత్రి

పీడాంవ్యపోహతు ॥ ౬ ॥ యోసౌ ॥ విశ్వమతిదేవ్యో ఖడ్గశూలగదా ధరః । చంద్రోపరాగకలుషం ధనదోత్రవ్యపోహతు ॥ ౭ ॥ యోసౌ విందుధరోదేవః । పినాకీవృషవాహనః ॥ చంద్రోపరాగపాపాని నివారయితుశంకరః ॥ ౮ ॥ త్రైలోక్యయాని తీర్థానిచరాణిస్థావరాణిచ ॥ బ్రహ్మావిష్ణ్వీశ్వరూపాణి తానిపాపంవ్యపోహతు ॥ ౯ ॥

కార్తీకసోమవారమర్ఘ్యములు.

ఇందు వారేది వాస్థిత్వా నిరాహారో మహేశ్వరః॥నక్తంభోజ్యామిదేవేశ అర్పయామిసదాశివ॥ భవానీశంకర॥ ఆకాశాదిక్చరీరాణి గృహాణనక్షత్రమాలినీ నక్షత్రరూపిణేతుభ్యం తారకార్ఘ్యంనమోస్తుతే॥ నక్షత్రదేవతాభ్యోనమః ॥ ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి నమస్సోమవిభూషాయ సోమాయమితతేజసే ఇదమర్ఘ్యంమయాదత్తం । పాహిమాం పార్వతీప్రియ॥ భవానీశంకరస్వామినేనమః॥ ఇదమర్ఘ్యంసమర్పయామి॥

శివరాత్రి అర్ఘ్యములు॥

పూర్వోక్తశుభతిథౌ శివరాత్రి వుపవాసాంగ అర్ఘ్యప్రదానానికరిష్యే॥

1. నమశ్శివాయసోమాయ సర్వపాపహరాయచ । ఇదమర్ఘ్యం మయాదత్తం । శివరాత్రౌప్రసీదమే ॥ భవానీ శంకరస్వామినేనమః ఇదమర్ఘ్యంసమర్పయామి॥

2. మయాకృతాన్యశేషాణి పాపానినుదశంకర । ఇదమర్ఘ్యంమయాదత్తం॥ శివరాత్రౌప్రసీదమే॥ భవానీశంకరస్వామినేనమః ॥ఇద॥

3. దుఃఖదారిద్ర్యరోగాది దగ్ధోహంపార్వతీప్రియ । ఇదమర్ఘ్యంమయాదత్తం॥ పాహిమాంపార్వతీప్రియ॥ భవానీశంకరస్వామినేనమః॥ ఇదమర్ఘ్యంసమర్పయామి॥

గోకులాష్టమి అర్ఘ్యములు.

జాతశ్శికంసవధార్థాయ భూభారోత్తారణాయచ। దానవానాంవి
నాశాయా వసుదేవకులోద్భవః॥ శ్రీకృష్ణాయనమః॥ ప్రథమార్ఘ్యం పాం
డవానాంహితార్థాయా ధర్మసంస్థాపనాయచ కౌరవాణాం॥ వినాశాయ
వసుదేవకులోద్భవః॥ శ్రీకృష్ణాయనమః॥ ద్వితీయార్ఘ్యం శ్రావణ్యాం కృ
ష్ణపక్షేతు అష్టమీరోహిణీయుతా ॥ తస్యాంచంద్రోదయేరాత్రౌ బాల
కృష్ణ సముద్భవః॥ శ్రీకృష్ణాయనమః॥ తృతీయాక్షీరోదార్ణవ సంభూతే
అత్రినేత్రసముద్భవః గృహాణార్ఘ్యంమయాదత్తం రోహిణ్యాస్సహితశ్శ
శిన్ శ్రీకృష్ణాయనమః॥ చంద్రార్ఘ్యంసమర్పయామి॥

ఉభయతోముఖి గోదానము.

సవత్సాంగాంప్రదాస్యామి యుగ్మాముభయతోముఖం। బ్రహ్మ
లోకేనివాసార్థం సర్వపాపంవ్యపోహతు॥

చిత్రాపూర్ణిమాంవ్రతాంగ చిత్రగుప్తప్రీత్యర్థం రజతలేఖభిహి
స్వర్ణలేఖభిసి దానమహంకరిష్యే॥

శ్లో॥ అంలేఖాంసంప్రదాస్యామి। చిత్రప్రీతి కరంశుభాం।
లేఖినీంచ స్వర్ణమయీం। విష్ణురూపనమోస్తుతే।
అస్మై బ్రాహ్మణాయ। చిత్రగుప్తస్వరూపాయ।
చిత్రగుప్త ప్రీత్యర్థం॥

అర్కవివాహంవ్యాఖ్యాస్యా మోదగయనే అపూర్వమాణఃప
క్షేః యుగ్మాబ్రాహ్మణాన్ వృణేతిగ్రామాత్ప్రాచీ ముదీచీంవాదిశముప
నిష్క్రమ్యా అర్కవృక్షసమీపే గోమయేనానులిప్యా రంగవల్యాది
భిరలంకృత్య బ్రాహ్మణైస్సహపుణ్యాహం కృత్వా - అర్కవివాహంగ
నాందీదేవతాహ్వానంకృత్వా। బ్రాహ్మణానసుజ్ఞయా । అశేషేహేపరి
షతు- స్వీకృత్యమమతృతీయో ద్వాహజనితదోషని వృత్యర్థం అర్క
వివాహం కర్తుం యోగ్యతా సిధిర స్త్వితిమామను గృహాణతథా స్త్వి

బ్రాహ్మణానుప్రతిబ్రూయుః। అర్కవృక్షస్య పశ్చిమభాగే ప్రాఙ్ముఖవు
విశ్య। ప్రాణానాయమ్య- శుభతిథౌమమతృతీయోద్వాహజనితదోష
నివృత్త్యర్థం వుత్తరకన్యాయాః। ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం అర్కవివా
హంకరిష్యే॥ ఆపోహిష్ఠామయోభువ ఇతితిసృభిః హిరణ్యవర్ణా ఇతిచ
తసృభిః। పవమానసువర్జన ఇతిస్నాపయిత్వా। యాలంకృతం వితి స్త్రీ
ణపరివేష్ట్యగంధ పుష్పాదిభిరలంకృత్య। ప్రార్థయేత్ ॥ త్రిలోకవాసి
నప్తాశ్వచ్ఛాయయాసహితోరవే॥ తృతీయోద్వాహజందోషం నివారయ
సుఖంకురు। మమప్రీతికరాయేయం మయాసృష్టాపురాతనీ అర్కజాబ్ర
హ్మణాస్సృష్ట్వా। సర్వప్రాణిహితాయచ। వృక్షాణామాదిభూత స్త్వందే
వనాంప్రీతివర్ధనః త్రితియోద్వాహజందోషం మృత్యుంచాశువినాశ
య। ఏవంప్రార్థ్యర్కస్య సూత్రోక్తవిధానేన ప్రతిసరబంధనంకృత్వా। క
న్యావరణమాచరేత్। స్వప్రవరముచ్చార్య। కాశ్యపావత్సారగోత్రో
ద్భవస్య। ఆదిత్యస్యప్రపౌత్రం॥ సవితుఃపౌత్రం అర్కస్యపుత్రీం। క
న్యాంవృణిమహా ఇతివరయేత్। యజ్ఞోపవీతధారణం। మధుపర్కంకృ
త్వా। వస్త్రాదిభిరలంకృత్వా। ఆచార్యోఅర్క సమీపేతిష్ఠ కన్యాదా
నమాచరేత్। అర్కకన్యామిమాంవిప్రాయ ధాశక్త్యావిభూషితాం। గో
త్రాయశర్మణేతుభ్యందత్తాం విప్రసమాశ్రయ। సుమూర్తేతి కన్యాస్వ
రూపం। వృక్షావలోకనంకృత్వా। తతఃమంగళ సూత్రమాభధ్య। తూ
ష్ణీంమక్షతారోపణం। ప్రాణానాయమ్య॥ తిథౌఅర్కవివాహాంగ ప్రధా
నహోమంకరిష్యే। స్వశాఖోక్తవిధానేనఅగ్నిప్రతిష్ఠాపనాది ఆజ్యభా
గాంతంకృత్వాసృచాజ్య మాదాయవుదుత్యంజాతవేదసం॥సూర్యంస్వా
హా। ఆదిత్యాయేదం చిత్రందేవానాం॥ తస్థుషశ్చస్వాహా। ఆదిత్యా
యేదం। సోమాయజనిదేస్వాహేతి షోడశాజ్యా హుతీర్హుత్వా।
జయాదిప్రతిపద్యతే పరిషేచనాంతంకృత్వా। క్షీరమిశ్రితంఘృతం ప్రాశ
యిత్వా। అర్కవృక్షంప్రార్థ్య। చిత్రందేవానాం। తస్తుషశ్చ।

పునరర్కంచ సంపూజ్యప్రార్థయేద్భక్తితఃపురా । ఆయుర్దేహియ
శోదేహి । ప్రజాందేహిపశూనతి । దేహిమేర్కశ్రియంపుష్టిం స్వస్థానే
సుస్థిరోభవ । ఆయుర్దేహి । యశోదేహి । ప్రజాందేహి । స్వస్థానే
స్థిసురోభవ। ప్రతిసరంవిసృజ్య। ఆచార్యః అలంకృత్వా । పూర్వవర్థృ
తవస్త్రాదిభిః ఆచార్యయదద్యాత్ । సర్వేభ్యోబ్రాహ్మణేభ్యః । గంధా
భిరలంకృత్య । ఫలసహిత తాంబూలదక్షిణ దానానిదత్వా । ఆశీర్వా
దాదిత్స్వీకృత్య । కర్మాగందేవతోద్వాసనం కర్మణః పుణ్యాహవాచనం
కృత్వా । బ్రాహ్మణైస్సహమంగళతూర్య వాద్యైః గృహంప్రవిశ్య
బ్రాహ్మణైస్సహభోజయేత్ ॥అర్కవివాహం సమాప్తం ॥

అథ పుత్రస్వీకార ప్రయోగము ॥

ధాతృ ప్రతిగృహీత రౌపత్నీభ్యాం పుత్రేణసహామంగళస్నానం
కృత్వా । ప్రతిగృహీత సౌవర్ణరత్నాభరణ నూతనవస్త్ర తాంబూల
గంధపుష్పసువాశినీభిః శిష్టైః బాంధవైః సహామంగళవాద్యాపురస్స
రేణ ధాతృగృహంగత్వా । గంధవస్త్రాదిభరణాభిః దాతారంసంపూ
జ్యప్రతిగృహీతా రందాతారం ప్రార్థయేత్ అపుత్రౌనదోషేణ
కర్తబాదితోన్మ్యహాంతద్దోష పరిహారార్థం యాచితం తవపుత్రకందా
తృ ప్రతిగృహీతృభ్యాం వంశవర్ధనకారుణ దయయాతవపుత్రం మేప్ర
యచ్ఛశభగంమమ ॥ తేనపుత్రేణవం శస్యమమవృద్ధిః కరోభవేత్ ॥ ఇతి
ప్రతిగృహీతావరేత్ ॥

అథదాతామమదేహ సముత్పన్నం సర్వాలంకారసంయుతం
కుమారంతవదాస్యామి గృహాణానుభవస్తుతే తతోదాతృ ప్రతిగృహీ
తారౌ ॥ పత్నీభ్యాం పుత్రేణ స్నహైష్టైశిష్టైబాంధవైస్సహ ప్రతి
గృహీతగృహం మంగళవాద్య పురస్సరేణగత్వా తత్రప్రతిగృహీతప
త్న్యా సహాశుభేవిధే ప్రాఙ్ముఖో పవిశ్యస్వస్తి వాచనాదికంకృత్వా॥

పుణ్యాహంసంకల్పంసర్వేషాం పితౄణాం రుణవిమోచనార్థం ఏకవిం శతిసంఖ్యో భయకులోత్తరణార్థం ఐహికాముష్మికాది ఫలప్రాప్త్యర్థం వంశాభివృద్ధ్యర్థం శౌనకోక్తప్రకారేణ దత్తపుత్రస్వీకరణం కరిష్యమాణః తదంగభూతం నాందీశోభన దేవతాముద్దిశ్య నాందీఆహ్వానాఖ్యం కర్మకరిష్యమాణః యితి సంకల్ప దాత పుత్రదానంకరిష్యమాణః ఇతిసంకల్ప ॥

ఇమంపుత్రం ప్రదాస్యామి తవప్రీతయోభవిష్యతి । ఆద్యప్రభృత్యుభౌ వంశౌ ॥ భవేతాం దోషవర్జితౌ ॥ దానశ్లోకాః మమారసం గృహాణత్వం రుణత్రయవిముక్తయె ॥ సర్వదేవాశ్చ్చయుసంచ మమపుత్రస్యదీయతాం ॥ ఇంద్రాగ్నియమనైరుత్యాం వరుణః పవనోవిదుః॥ ఈశావబ్రహ్మావిష్ణుశ్చ సాక్షిణోభాస్కరాదయః ॥ విశ్వం ॥ తాః ॥ ఇమం కుమారాదాస్యామి తవవంశాభివృద్ధయె। నమఃదత్తోయం మనసావాచాకర్మణాప్రతిపాలియా అత్రస్యానుభవైాద్భూతా వ్యవహారార్థబంధయోః ॥ ఏతావత్కాలపర్యంతం పాలితోయం మయాసుతం । తుభ్యాం దదామి హేవిప్రవైశ్యా దేవాగ్నిసన్నిధౌ ॥ స్వీకృత్యపుత్రభావేన మనోవాక్కాయకర్మభిః ॥ ప్రభుమేనంకురుష్వాద్య ధనధాన్యరుణస్యచ । స్వయంసంతతి వృధ్యర్థం పుత్రభావంయధాసుఖం ॥ ప్రార్థయేత్ ॥ వుభయోః యుధాశక్తిహిరణ్యదానం కరిష్యే ॥ దశదానా ॥ ఆయుష్యహోమమంత్రః వైశ్యులకు యాశ్లోకంమార్కండేయ మహాభాగాసప్తకల్పాంతజీవిత ॥ ఆయురారోగ్యమైశ్వర్యం దేహిమెమునిపుంగవ పితాపుత్రేణనిహా హరిద్రోదకపానేన మమవంశాభివృద్ధయోః॥సర్వదేవాను గృహ్ణాంతు పుత్రప్రాప్తించలభ్యతే ॥

దత్తహోమప్రయోగః ॥

ఆదౌవుభయోర్దంపత్యోః పుత్రేణసహామంగళస్నానంకృత్వా దాతాపుత్రేణ సహపుణ్యాహవాచనం నాందీఆహ్వానంచ కృ

త్వా నూతనచిత్రవస్త్రాణి ధృత్వా ప్రతిగృహీత ప్రత్యఙ్ముఖః ॥ ఉప విశ్య ॥ శౌనకోక్తప్రకారేణ పుత్రదానంకరిష్యే దాతాదశదానాని షోడశమహాదానాని కుర్యాత్ ॥

ప్రతిగృహీత నిష్కమాత్ర సువర్ణదానం కుర్యాత్ । ప్రతిగృహీతపుత్రేణ సహపుణ్యాహవాచనం నాంద్యాహ్వానంచకుర్యాత్ ॥ అగ్నింప్రతిష్ఠాప్య సంకల్పః ॥ పవిత్రకరణాద్యాజ్యభాగాంతే ప్రధానాహుతిమంత్రైః చరుణాజ్యేన సహహోమంకుర్యాత్ ॥ అనంతరంజయాది బ్రహ్మవిసర్జనాంతే అనంతరం బ్రాహ్మణపూజాంకుర్యాత్ ॥ బ్రాహ్మణాన్ భోజయిత్వా । కుమారస్యాభివృద్ధ్యర్థం కుర్యాద్బ్రాహ్మణభోజనం ॥ దత్తహోమంసమాప్తః ॥

గర్భాదానశాంతి॥

పూర్వోక్తశుభతిథౌ । మమాధర్మపత్న్యాః । నక్షత్రే। రాశౌ లగ్నే । ప్రథమరజోదర్శనేన । యోదోషస్సమజనిత। తద్దోషపరిహారార్థం । ఆదిత్యాదినవగ్రహ పురస్సర నక్షత్రశాంతి కర్మకరిష్యమాణః । తల్లగ్నాపేక్షయా ఆదిత్యాదినవగ్రహమఖాఖ్యం కర్మకరిష్యమాణః । అద్యరాత్రౌగర్భాదానాఖ్యం । కర్మకరిష్యమాణః । గర్భాదానాంగభూతం । నాందీశోభన దేవతాహ్వానాఖ్యం । కర్మకరిష్యమాణః॥ తదాదౌ ॥ శుద్ధ్యర్థం । శాంత్యర్థం । అభ్యుదయార్థంచ । ఏభిర్మహాజనైస్సహస్వస్తి పుణ్యావాచనంకరిష్యే ॥ పుణ్యాహవాచనంకృత్వా పూర్వోక్త । నక్షత్రే । రాశౌ। అద్యరాత్రౌ। గర్భాదానాంగభూతం నాందీదేవతాహ్వానాఖ్యం కర్మకరిష్యే ॥ నాందీకృత్వా ॥

పూర్వోక్త ॥ నక్షత్రేరాశౌ । లగ్నే । ప్రథమరజోదర్శనేన ॥ యోదోషస్సమజనిత । తద్దోషపరిహారార్థం । తల్లగ్నాపేక్షయా ఆదిత్యాదీనాం। నవానాం గ్రహాణాం । అనుకూల్యఫలావాప్త్యర్థం। యేయేగ్రహాః । అరిష్టస్థానేషుస్థితాః । తైస్తైః । క్రియమాణ కరిష్యమా

ణ । సూచితభావిత । ఆగామి । దుష్టారిష్టపరిహారద్వారా । సతతం శుభఫలావాప్త్యర్థం । యేయేగ్రహాః । శుభస్థానేషు । స్థితాః । తేషాం గ్రహాణాం । అత్యంతఅతిశయ । శుభఫలావాప్త్యర్థం । ఆదిత్యాదినవ గ్రహ దేవతాముద్దిశ్య । ఆదిత్యాదినవగ్రహ దేవతాప్రీత్యర్థం । ఆది త్యాదినవగ్రహపురస్సర నక్షత్రశాంతికర్మకరిష్యే ॥ తదంగ । ఆచా ర్యాదిఋత్విగ్వరణం । కరిష్యే ॥ అగ్నింప్రతిష్టాప్య । గౌరవర్ణం జటా బద్ధం । సప్తజిహ్వాం ద్విశీర్షకం । స్వాహావల్లభ । మీనాశానం । ఘృత పాత్రంసమన్వితం జటిలం హూమధూమాఢ్యం । శక్తిస్రుక్స్రువధా రిణం । వరదాభయహస్తంచ। ధ్యాయేద్వహ్నిం జగద్గురుం। హేఅగ్నే। ప్రాఙ్ముఖోదేవ మమ అభిముఖోభవ । సుప్రసన్నోభవ । వరదోభవ ॥ చతుర్దిక్షుపరి స్తరణంకృత్వా ॥

భూమ్యాది ॥ పూర్వోక్తశుభతిథౌ ॥ ఆదిత్యాదినవగ్రహ పుర స్సర నక్షత్రశాంతికర్మణి కలశస్థాపనంకరిష్యే ॥ విష్ణుశక్తిసముద్భూతే శంఖవర్ణేసుశోభితే । అనేకరత్నసంచ్ఛన్నే । భూమిదేవినమోస్తుతే ॥ ఇతిభూమింప్రార్థ్య ॥ వ్రీహియోయవధాన్యాని। తిలధాన్యాని తానివై। భూమ్యాంచ నిక్షిపేధాన్యం॥ సర్వపాపనివృత్తయే॥ఇతిధాన్యానినిక్షిప్య॥

సువర్ణంరజితంతామ్రం । మృణ్మయంచతథైవచ । తంతునావే ష్టికలశాః । ధాన్యేమ్షుచవినిక్షిపేత్ ॥ కలశాన్నిక్షిప్య ॥ గంగేచ ॥ సన్నిధింకురు ॥ సర్వాసాంచనదీనాంచ । సువర్ణకలశోదకం। మయాని వేదితమిదం ॥ కలశేషుచనిక్షిపేత్ ॥ ఉదకంనిక్షిప్య । ద్విజరాజౌషధీ నాథక్షీరేణాప్యాయితోభవ॥ సమస్తజనమధ్యస్తత్వమాప్యాయస్వసంప దా । సర్వకలశేషు క్షీరంనిక్షిప్య ॥ జయశీలస్యచంద్రస్య । తురగస్య వసుంధరా । తవత్వం తవమాధుర్యం ॥ దధ్యాహ్నా దధిమంగళం॥ దధి నిక్షిప్య ॥ ఘృతశుక్రంజ్యోతిరసి । అర్చిస్తేజోభవిష్యసి । త్వయియాః ద్గునాస్సంతి తావంతోమేప్రదాపయ।ఘృతంనిక్షిప్య।యతశ్చసింధపూవ

హ్యంతేషు యన్మధువర్తతే। తథాచౌషధీయోగావః। యచ్ఛ్రంతిమ
ధునః ఫలం ॥ మధునిక్షిప్య ॥ ప్రియమిత్రావరూదాభ్యాం। ఇంద్రా
యధిషణాయ చస్వాదుభూర్తాత్వా। శర్కరస సర్వేషాం ప్రియతాంయ
యా॥శర్కరనిక్షిప్య ॥ నమస్సవిత్రేదేవాయ। చతుర్వేదస్వరూపిణే।మ
యేప్సితం వరందేయం। నవిద్యాన్నం ప్రయచ్ఛమే॥గోమూత్రంనిక్షిప్య ॥
ఇహాగంధేతివిపులా । మిాశ్వరీసర్వదేహినాం। ప్రజాపోషణశీలాంతాం।
శ్రీదేవీమహామాశ్రయే ॥ గోమయంనిక్షిప్య ॥ ద్విజరాజ ॥ సంపదా ॥
జయశీలస్య॥ మంగళం ॥ ఘృతశుక్రం ॥ ప్రదాపయ ॥ మాం ॥ పునం
తుజనాదేవాః । మనవః కుశబద్ధయః ॥ పునంతువిశ్వేఆపశ్చ । జాతా
పదపవిత్రకం ॥ కుశోదకంనిక్షిప్య ॥ ఫలవత్యోఫలాయాశ్చ । పుష్పవ
త్యోశ్చపుష్పిణీ । లతాబృహస్పతి సూనుః। తానోముంచంతికిల్బిషం
ఫలోదకం నిక్షిప్య ॥ మాంపునంతు॥ పవిత్రకం॥ పవిత్రంనిక్షిప్య ॥ ప్రతి
కాండక రోహంతి । అంకురాణితవానఘే ॥ దూర్వా మునయతే దూ
ర్వాః । మృత్యుర్వేచ నమోగమః ॥ దూర్వాంనిక్షిప్య తద్విష్ణు సద
సంక్రాంతం । గోపాల । ఇవదక్షిణే ॥ విష్ణుక్రాంత మితిఖ్యాతం కలశే
షువినిక్షిపేత్ ॥ విష్ణుక్రాంతం నిక్షిప్య ॥ వజ్రంముక్తాఫలం నీలంమాణి
క్యం మరకతంతథా । గోమేధికంచ వైడూర్యం। పుష్యరాగంతథైవ
చ। ప్రవాళేనచ సంయుక్తం। నవరత్నాని నిక్షిపేత్ । నవరత్నాని
నిక్షిప్య ॥ స్వర్ణం పవిత్రం విమలం । స్వర్ణం పాపప్రణాశనం। సువ
ర్ణశకలాదీని । కలశేషు చనిక్షిపేత్ ॥ సువర్ణశకలానిక్షిప్య ॥ ర
జతంసర్వపాపఘ్నం। సర్వసౌభాగ్య కారణం। తస్మాత్సర్వ ప్రయత్నే
న । కలశేషుచనిక్షిపేత్ ॥ రజత శకలానినిక్షిప్య ॥ పుమాదేవి ప్రి
యంతాంమ్రం । భాస్కరస్య ప్రియంసదా । తామ్రస్య శకలాన్సితం ।
కలశేషువినిక్షిపేత్ ॥ తామ్రశకలాని నిక్షిప్య । హిరణ్యగర్భ గర్భ
స్థం హేమబీజం విభావసోః । అనంతపుణ్యఫలదం । అతశ్శాంతిం ప్ర

యచ్ఛమే ॥ సర్వకలశేషు । హిరణ్యం నిక్షిప్య । కోష్ఠామూంసి హరి
ద్వేద్వే । మాలా శైలేయచందనం । కస్తూరీ కుంకుమంచైవ । సర్వ
కలశేషు నిక్షిపేత్ ॥ ఓషధీః నిక్షిప్య ॥ కోద్రవ్రీహి దళ గోధూమాః ॥
చణమాష కుళుద్ధవాః । వ్రీహిముద్గమసూరాశ్చ । చలనిష్పావసైత
థా నవధాన్యాని నిక్షిప్య ॥ శ్రీగంధం చందనోపేతం । కస్తూరేణసమన్వితం ।
గోరోజనంచకర్పూరం । పంచద్రవ్యాణి నిక్షిపేత్ ॥ పరిమళద్రవ్యాని
నిక్షిప్య ॥ రాజద్వారే గ్రామమధ్యే । పర్వతేతీర్థసంగమే । గజాశ్వ
గోకులస్థానే । వల్మీకే శ్వద్రుమమృత్తికే । మృత్తికాంనిక్షిప్య ॥ న్యగ్రోధో
దుంబరోశ్వద్ధప్లక్షామ్రమతరుపల్లవాః । ఏతేషాంపల్లవాశ్చైవ । సర్వకల
శేషునిక్షిపేత్ ॥ సర్వకలశేషుత్వచంనిక్షిప్య । ఔదుంబరవటాశ్వత్థ
ప్లక్షామ్రమతరుపల్లవాః ॥ ఏతేషాంపల్లవాశ్చైవ । సర్వకలశేషునిక్షి
పేత్ ॥ పల్లవాన్నిక్షిప్య ॥ వైకుంఠవాసితొళసి । తొళస్యమృతసంభవే ॥
శ్రీకృష్ణస్య ప్రియందేవి । సుప్రీతాభవశోభనే ॥ తొళసీంనిక్షిప్య ॥ శ్రీ
వృక్షస్యమహా తత్వ పూజా కాలేప్రకల్పితా । సర్వత్రా జ్యోతివదనే ।
యోగే భవతి యానతాం ॥ బిల్వానినిక్షిప్య ॥ ఇమాగంధేతి విపులాం
యీశ్వరీం సర్వదేహినాం । ప్రజాపోషణ శీలాంతాం । శ్రీదేవి మహా
మాశ్రయే ॥ గంధాంనిక్షిప్య ॥ అక్షతాః ధవళాః దివ్యాః । హరి
ద్రా మిశ్రితాః శుభాః । శాలీయాః పద్మవర్ణాశ్చ । కలశేషువి
నిక్షిపేత్ ॥ అక్షతాన్నిక్షిప్య ॥ కరవీరాది పుష్పాణి । జాజీచంపకమే
వచ ॥ కేతకీమల్లికాదీని కలశేషువినిక్షిపేత్ ॥ పుష్పాణినిక్షిప్య ॥ చిత్ర
వస్త్రాణి వాకుర్యాత్ । శ్వేతవస్త్రమదాపివా ॥ రక్తవస్త్రైర్వేత్పద్మం
కలశేషు వినిక్షిపేత్ । వస్త్రాణి నిక్షిప్య ॥ ప్రతిమా శుద్ధ్యర్థం । పం
చామృతస్నానం కుర్యాత్ ॥ వస్త్రా వస్త్రాణాముపరి । ప్రతిమాంనిక్షి
ప్య ॥ అనంతరం ప్రాణప్రతిష్టాపనం కుర్యాత్ ॥ స్వామిన్ సర్వ జగ
న్నాధ । యావత్పూజావసానకం । తావత్వం ప్రీతిభావేన । ప్రతిమా

సుస్థిరో భవ ॥ చతుర్భుజం ద్వినేత్రంచ కాలదండ ధరంశుభం। నీల
జీమూత సంకాశం । యమంచ ప్రణమామ్యహం ॥ భరణీనక్షత్ర దే
వతాం । యమ మావాహయామి ॥ రక్తవర్ణం ఛాగయానం। ధృతా
యుధ చతుర్భుజం । దేవనామిష్టదం దేవం । ధ్యాయేన్నక్షత్ర దేవతాం
కృత్తికా నక్షత్ర దేవతాం అగ్ని మావాహయామి ॥ బ్రంహ్మాండం ర
క్తగౌరాంగం । అక్షమాలాధరం శుభం । ప్రజాపతిం లోకనాథం ।
ధ్యాయామి చతురాననం ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం । బ్రహ్మాణ మా
వాహయామి ॥ ఇంద్ర మైరావతారూఢం । వజ్రపాణిం శచీపతిం ।ది
శః ప్రాచ్యాచ నేతారం ॥ శతక్రతు ముహంభజే ॥ అస్యాంప్రతిమా
యాం । ఇంద్ర మావాహయామి ॥ స్వాహాస్వధాభ్యాం సహితం । దే
వానామగ్ర పూజితం ప్రముఖ్యోనాయ కమహాస్త్రాభ్యాం అగ్నేయాధి పతిం
భజే ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం । అగ్ని మావాహయామి॥ ధర్మాధర్మ
వినేతారం । భక్తానాం భయప్రదం । దండహస్తం పితృపతిం ॥ దక్షి
ణాధి పతింభజే ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం । యమ మావాహయామి
రాత్రిం చరణామధిపం । సర్వాయుధ ధరంప్రభుం। అభీష్టి తార్థ దా
తారం వందైనైరుతినాయకం ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం। నైరుతిమా
వాహయామి ॥ ప్రాచేత సంపాశహస్తం । నానారత్న విభూషితం । న
క్రవాహ స్థితం దేవం ॥ వారుణాధిపతింభజే ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం
వరుణ మావాహయామి ॥ సమస్త జీవజీవాంతి । సర్వద్రవ్యస్యపావనం
కురంగ వాహనారూఢం । వందేవాయువ్య నాయకం । అస్యాంప్రతి
మాయాం । వాయువ్య మావాహయామి ॥ సర్వవిత్తస్య నేతారం ॥
త్రియంబక సఖంశుభం । అశ్వవాహన మాసీనం । ఔత్తరాధిపతింభజే
అస్యాం ప్రతిమాయాం । కుబేర మావాహయామి । త్రినేత్రంవృషభా
రూఢం । నాగా భరణభూషితం। ఈశానం సర్వదేవానాం। యీశానా
ధి పతింభజే ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం । యీశాన మావాహయామి॥

రౌద్రాయ ఘోరరూపాయ । అపమృత్యు హారాయచ । శూలపాణిత్రి నేత్రాయ । మహా దేవాయతేనమః ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం । మృత్యుంజయ మావాహయామి ॥ ఆవాహిత సర్వేభ్యో దేవేభ్యో నమః । షోడశోపచార పూజాం సమర్ప యామి ॥ ఆదిత్యాది నవగ్రహారాధనం కుర్యాత్ । దివాకరం ॥ ప్రపద్యే ॥ సూర్యం రక్తవర్ణం రక్తమాల్యాంబర ధరం । రక్తగంధాను లేపనం, రక్తాశ్వం । రక్తఛత్రధ్వజ రధకిరీట పతాకాదిశోభితం । దివ్యరధ సమారూఢం । మేరుం ప్రదక్షిణే కుర్వాణం । గ్రహమండలే ప్రవిష్టం । సాంగ సాయుధ। సవాహన । సశక్తిసపత్ని । సపుత్ర । సపౌత్ర । సపరివార సమేతం ।అధిదేవతా । ప్రత్యధి దేవతా । సహితం । మధ్యే వర్తులాకార మండలే । సూర్యగ్రహ మావాహనం నమః ॥ అధిదేవతా మావాహనం నమః ॥ ప్రత్యధిదేవతా మావాహనం నమః ॥ యఃకాల ॥ ప్రపద్యే చంద్రం శ్వేతవర్ణం । సూర్యగ్రహస్య । అగ్నేయదిగ్భాగే । చతురశ్రమమండలే । చంద్రగ్రహ మావాహనం నమః ॥ అధి ॥ ప్రత్యధి ॥ మహేశ్వర ॥ ప్రపద్యే । అంగారకం ॥ రక్తవర్ణం ॥ సూర్యగ్రహస్య॥ దక్షిణ దిగ్భాగే । త్రికోణా కారమండలే । అంగారక గ్రహ మావాహనంనమః ॥ అధి ॥ ప్రత్యధీ ॥ విశుద్ధబుద్ధిం ॥ ప్రపద్యే ॥ బుధం పీతవర్ణం । సూర్యగ్రహస్య । యీశాన్యదిగ్భాగే । బాణాకార మండలే బుధగ్రహ । మావాహనం నమః ॥ అధీ ॥ ప్రత్యధీ ॥ బుధ్యా స్వమో॥ ప్రపద్యే ॥ గురుం కనకవర్ణం ॥ సూర్యగ్రహస్య ॥ వుత్తరదిగ్భాగే॥ దీర్ఘ చతురశ్రమమండలే । బృహస్పతి మావాహనం నమః ॥ అధీ ॥ ప్రత్యధి ॥ వషట్ప్రదం ॥ ప్రపద్యే ॥ శుక్రం శ్వేతవర్ణం ॥ సూర్యగ్రహస్య । ప్రాక్ దిగ్భాగే ॥ పంచ కోణాకార మండలే । శుక్రగ్రహ మావాహనంనమః ॥ అధి ॥ ప్రత్యధి ॥ శనైశ్చనై ॥ ప్రపద్యే శనిం ॥ నీలవర్ణం ॥ సూర్యగ్రహస్య ॥ పశ్చిమదిగ్భాగే ॥ ధనురాకార మండలే

శనైశ్చర గ్రహ మావాహనం నమః ॥ అధి ॥ ప్రత్యధి ॥ యేషాష్ణు ॥ ప్రపద్యే ॥ రాహుం । ధూమ్రవర్ణం ॥ మేరుం ప్రదక్షిణే కుర్వాణం । సూర్యగ్రహస్య ॥ నైరుతిదిగ్భాగే । శూర్పాకార మండలే ॥ రాహు గ్రహ మావాహనంనమః ॥ అధి ॥ ప్రత్యధి ॥ కేతుం । చిత్ర వర్ణం ॥ మేరుం అప్రదక్షిణే కుర్వాణం । సూర్యగ్రహస్య ॥ వాయవ్యదిగ్భాగే కేతుగ్రహ మావాహనం నమః ॥ అధి ॥ ప్రత్యధి ॥

పూర్వోక్త । ఏవంగుణ । శుభతిథౌ । కలశోదక ॥ శుద్ధ్యర్థం సూక్త పారాయణంకరిష్యే ॥ విష్ణు సహస్ర పారాయణం ॥ కృత్వా॥ నవగ్రహ హోమం కుర్యాత్ ॥ పునః పూజాంకృత్వా ॥ కలశోద కేనమార్జనం కుర్యాత్ ॥

పూర్వోక్త శుభతిథౌ ॥ బ్రాహ్మణ ద్వారయాసమస్త పీడాపరి హారార్థం ॥ బలిప్రదానం కరిష్యే ॥ యానిభూతాని వసంతితాని బలింగృహీత్వా ॥ విధివత్ప్రియుక్తః ॥

అన్యత్రవాసంపరికల్పయంతు ॥ యామ్యంతుశామ్యంతు॥ నమోస్తు తేభ్యః ॥ తాంబూలం గృహీత్వా ॥ స్నానం కుర్యాత్ ॥ వస్త్రములు పూర్ణాహుతిం ॥ ప్రదాస్యామి ॥ సర్వకామ ఫలప్రదా । అపూర్ణం పూర్ణ మిత్యాహుః ॥ పూర్ణమే వశుభావహం ॥ కలశ వస్త్రప్రతి మాదానము ॥ ప్రతిమాం వస్త్రసంయుక్తం । ప్రాప్తారిష్ట నివృత్తయే॥ తుభ్యం దాస్యామి విప్రేంద్ర యథోక్త ఫలదోభవ ॥ పూజితకలశప్ర తిమ వస్త్రదానము ॥ బ్రహ్మ ప్రీతిం కామయ మానస్తుభ్య మిదం ॥ రక్ష ॥ శ్రీకరంచ పవిత్రంచ ।శోకరోగ నివారణం । లోకేవశీకరంప్రోక్తం ॥ రక్షంత్రైలోక్య పావనం ॥ శ్రీయూం పఠీవ్య ॥

బ్రాహ్మణపూజా॥

పూర్వోక్త ॥ శుభతిథౌ మమధర్మపత్న్యాః ॥ నక్షత్రేరాశౌల గ్నే ప్రథమరజో దర్శనేనయోదో షస్సమజనితతద్దోషపరిహారార్థం

ఆజ్య నిరీక్షణదానం కరిష్యే ॥ యాలక్ష్మీ యశ్చమేదౌష్ట్యంసర్వాంగేషు వ్యవస్థితం తత్సర్వం శమయా ॥ నిత్యం శ్రియం పుష్టించ వర్ధయా ॥ అస్మిన్ బ్రాహ్మణాయ మృత్యుంజయ స్వరూపాయ మృత్యుంజయ ప్రీత్యర్థం ఆజ్యనిరీక్షణదానం సదక్షిణాకం సతాంబూలంమృత్యుం జయప్రీతింకా మయమానస్తుభ్యమిదం సంప్రదదేనమమ ॥

గర్భాధానవిధిః॥

విఘ్నేశ్వరుడిపూజా ॥ కల్యాణాద్భుత। గాత్రాయ ॥ కలశేషు। లక్ష్మీనారాయణాభ్యాంనమః । వాణీహిరణ్యగర్భాభ్యాంనమః । శచీపురందరాభ్యాంనమః ॥ అరుంధతీవశిష్టాభ్యాంనమః । సీతారామాభ్యాం నమః । గృహదేవతాభ్యోనమః । గ్రామదేవతాభ్యోనమః । యిష్టదేవతాభ్యోనమః । మాతృభ్యోనమః ॥ అనంతరంపాదపూజలు ॥ అనంతరంపితృభ్యోనమః ॥ ఆచార్యేభ్యోనమః । సర్వేభ్యోబ్రాహ్మణేభ్యోనమః॥

భూమ్యాని ॥ శుభతిథౌ ॥ మమధర్మపత్న్యాః అద్యరాత్రౌగర్భాదానాఖ్యం కర్మకరిష్యమాణః ॥ గర్భాదానాంగభూతం ॥ నాందీశోభనాదేవతాహ్వానాఖ్యం । కర్మకరిష్యమాణః ॥ తల్లగ్నాపేక్షయా। ఆదిత్యాదీనాం నవానాం గ్రహాణాం । అత్యంతఅతిశయ। శుభఫలావాప్త్యర్థం । నవగ్రహాఖ్యం । కర్మకరిష్యమాణః । తదాదౌ । శుద్ధ్యర్థం శాంత్యర్థం । అభ్యుదయార్థంచ । ఏభిర్మహా । జనైస్సహ। స్వస్తిపుణ్యాహవాచనం। కరిష్యే। పుణ్యాహంకృత్వా॥దివాకరమిత్యాది। అగ్నింవ॥

పూర్వోక్త । శుభతిథౌ ॥ గర్భాదానాంగభూతం । నాందీశోభనదేవతాహ్వానాఖ్యం। కర్మకరిష్యే॥ నాందీశోభనదేవతాభ్యోనమః॥ ధ్యానఆవాహనాది । షోడశోపచార పూజాంచకరిష్యే॥ ఇమేదేవాః। వసవోవిశ్వరూపాః । బృహత్క్షత్రాసః । విబుధాజుషాణాః । పీత్వామతం మఘువామదేవాః । సురాధిపత్యం దధతేచిరాయుః ॥ బృహస్పతిర్హనువిర్వే దేవాశ్చబుధయోగణాః త్రయస్త్రింశత్కోటిదేవాః॥

ఇడాయా స్తత్రశోభనం ॥ తత్రదేవతాః। నాందిశోభనదేవతాః। నాం దీముఖాఃనాందీ ; వృద్ధప్రపితామహీ । వృద్ధపితామహీ । వృద్ధమాతరః గోత్రాః । నాందీముఖాఃనాందీ ॥ వృద్ధప్రపితామహ వృద్ధపితామహ । వృద్ధపితరః । గోత్రాః । నాందీముఖాఃనాందీ । వృద్ధమాతుః । ప్రపితా మహ । వృద్ధమాతుః ॥ పితామహ । వృద్ధమాతామహాః ॥ పత్నీసమే తాః । గోత్రాః । నాందీముఖాః నాందీ ॥ సత్యవస్వాఖ్యాః । విశ్వేదే వాః । నాందీముఖాః నాందీ । పుభాభ్యాంపుభాభ్యాం ॥ అస్యాం। శో భనవేదికాయామాగత్య । మాంరక్షంతు । మమధర్మపత్నీంరక్షంతు। నాందీశోభనదేవతాభ్యోనమః । పునఃపూజాంచకరిష్యే ॥ నాందీశోభన దేవతాః । పితరఃప్రియంతాం ॥

పూర్వోక్తశుభతిథౌ ॥ గర్భాదానాంగభూతం । తల్లగ్నాపేక్ష యా ।ఆదిత్యాదీనాం । నవానాంగ్రహాణాం । అత్యంతఅతిశయ । శుభఫలావాప్త్యర్థం । నవగ్రహమఖాఖ్యం । కర్మకరిష్యే ॥ అగ్నింప్ర తిష్టాప్య ॥ గౌరవర్ణంజటాబద్ధం । సప్తజిహ్వాంద్విశీర్షకం । స్వాహావ ల్లభమీశానం। ఘృతపాత్రంసమన్వితం॥ జటిలంహ్రాణామధూమాఢ్యం శక్తిస్రుస్రు(-)వధారిణం ॥ వరదాభయహస్తంచ । ధ్యాయేద్వహ్నింజ గద్గురుం । హేఅగ్నే ప్రాఙ్ముఖోదేవ ॥ మమఅభిముఖోభవ ॥ సుప్రస న్నోభవ ॥ వరదోభవ ॥ శాంతాకారం ॥ అగ్నిమలంకృత్వా। ఇంద్రా యనమః ॥ అగ్నయేనమః । ప్రాక్పరిస్తరణంనమః । ప్రాక్పరిషేచనం నమః । సమంత పరిషేచనంనమః ॥ వృత్తరేణాగ్నిం దర్భాణాంస్తగ్ స్తీ ర్యా ॥ పాత్రాసాధనా ॥ అనంతరము ॥ వాయువ్యాదాగ్నేయాంతం నైరుత్యాదీశానాంతం ॥ అగ్నయేనమః । సోమాయనమః । మధ్యేఅగ్న యేనమః ॥ నవగ్రహమంటపారాధన ॥ దివాకరమిత్యాది ॥ సూర్యంర క్తవర్ణం ॥ వరుణంపాశహస్తంచ । ప్రాచేతసమపాంపతిం । వరుణరా జనమస్తుభ్యం । వారుణీంపతయేనమః॥ వరుణమావాహయామి ॥ మం

టప్థిత ఆవాహితేభ్యః । సర్వేభ్యో దేవేభ్యోనమః ॥ ధ్యానఆవాహనా దిషోడశోపచార । పూజాంకరిష్యే॥ తదంగ। ఆచార్యాదిఋత్విగ్వరణం కరిష్యే ॥ ఆచార్యంత్వాం వృణీమహే ॥ బ్రహ్మాణంత్వాం వృణీమహే॥ సూర్యగ్రహప్రార్థనాం । జపంచ । హోమంచ । మదర్థం। భవంతః॥ కుర్వంతు ॥ తదనంతరము । నవగ్రహహోమముచేసేది ॥ దివాకరం॥ సూర్యగ్రహాయ ఇదంనమః ॥ అధిదేవతాయ । ఇదంనమః । ప్రత్యధి దేవతాయిదంనమః ॥ నక్షత్రహోమము ॥ దుర్గాయనమః। గణపతయే నమః । క్షేత్రపాలకాయనమః । అభయంకరాయనమః। వాస్తుపురుషా యనమః । మృత్యుంజయాయనః । బ్రహ్మణేనమః । సరస్వత్యైనమః మహాలక్ష్మైనమః । త్రియంబకాయనమః। గౌర్యైనమః । నామత్రయా యైనమః । యింద్రాయ లోకపాలకాయనమః । అగ్నయేలోకపాలకా యనమః । యమాయలోకపాలకాయనమః । నైరుతయేలోకపాలకా యనమః । వరుణాయ లోకపాలకాయనమః । వాయవే లోకపాలకా యనమః ॥ కుబేరాయ లోకపాలకాయనమః ॥ యీశానాయలోకపా లకాయనమః । అస్మిన్గర్భాధానహోమే । కర్మణి । ఋత్విక్భిశ్చ నానాప్రకారసంభావిత । సమస్తదోషనిర్హరణార్థం। కేశవాది చతుర్వింశతినామభిః । ఆజ్యాహుతింకరిష్యే ॥ కేశవాయనమః ॥ పూర్ణాహుతి పూర్ణాహుతిం ప్రదాస్యామి । సర్వకామఫలప్రదా । అపూర్ణంపూర్ణ మిత్యాహుః । పూర్ణమేవశుభావహాం ॥ నవగ్రహాణంటపారాధనపునః పూజా ॥ రక్ష ॥ శీకరంచపవిత్రంచ । శోకరోగనివారణం । లోకేవశీక రంప్రోక్తం । భస్మంత్రైలోక్యపావనం॥ శ్రియాంవర్ధితవ్య। మాయుష్య మారోగ్య మాయుధా। శోభమానంమహీయసే। ధాన్యంధనం। పశుం। వస్త్రములుచదివించేది ॥ బ్రాహ్మణపూజా ॥ హారతి ॥

ఇదంతురాత్రి కృత్యం ॥

తదేవలగ్నం సుదినంతదేవ । తారాబలం చంద్రబలంతదేవ। వి ద్యాబలం దైవబలంతదేవ । లక్ష్మీ పతేతేంఘ్రి యుగంస్మరామి ॥ ఆచ

మ్య ॥ కల్యాణాద్భుత గాత్రాయ । కామితార్థ ప్రదాయినే । శ్రీమ ద్వేంకట నాథాయ । శ్రీనివాసాయ మంగళం ॥ భూమ్యాది । పూ ర్వోక్తశుభతిథౌ । మమఅస్మాకంస హకుటుంబానాం । క్షేమస్థైర్య । విజయ రాయురారోగ్య । ఐశ్వర్యాభి వృద్ధ్యర్థం । ధర్మార్థ కామ మోక్ష । చతుర్విధ ఫలపురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం ॥ ఇష్ట కామ్యార్థ సిద్ధ్యర్థం । పుత్రపౌత్రాభి వృద్ధ్యర్థం । మమధర్మ పత్న్యాః ।అద్యరా త్రౌ గర్భాదానాఖ్యం ॥ కర్మకరిష్యే॥ అదౌనిర్విఘ్నేన । పరిసమా ప్త్యర్థం గణాధిపతి పూజాంచకరిష్యే ॥ వాగీశాద్యాస్సుమనసః । స ర్వార్థా నాముపక్రమే । యన్నత్వా కృతకృత్యాస్యు స్తన్నమామిగ జాననం ॥ షోడశోపచార పూజాంకృత్వా ॥ తదనంతరం ॥ వస్త్రములు చదివించి యిచ్చేది ॥

పూర్వోక్త । శుభతిథౌ ॥ మమఅస్మాకం ॥ పుత్రపౌత్రాభి వృ ద్ధ్యర్థం । ఫలపూజాంచ కరిష్యే ॥ ఫలపూజ అయిన తర్వాత వడిలో వుంచేటప్పుడు శ్రియాంవర్ధిష్య మాయుష్య మారోగ్య ॥ అనివుంచ వలెను ॥ పైనచెయ్యితాకుతూ ॥

విష్ణోత్వందేహిగర్భంచ । దేహిగర్భంప్రజాపతే । దేహిగర్భం సినీవాలీ । దేహిగర్భంసరస్వతీ ॥ గర్భంధత్తా । మశ్వినౌచ । దధంత స్సర్వదేవతాః॥ అస్యాంనార్యాంగవీనాంచపుమాం సందేహిమేప్రభో॥

పూర్వోక్తశుభతిథౌ ॥ అస్మాకం ॥ తత్సంతాన ।సౌభాగ్యసిద్ధ్య ర్థం । ఫలదాన ।తాంబూలదానానికరిష్యే ॥ లక్ష్మీనారాయణస్వరూ పాణాం । బ్రాహ్మణానాం । ఇదమాసనంనమః ॥ ఫలతాంబూలాలు ॥ అయినతర్వాత ॥ ఆశీర్వాదములు ॥ అవతల ॥ పూలచెండ్లు ॥ అవతల కొంగుముళ్లు ॥ అవతల ॥ దంపతి తాంబూలాలు ॥

మధుదానవిధిః ॥

పూర్వోక్త ॥ శుభతిథౌ ॥ యజమానస్య । నామధేయస్య । నక్షత్రరాశౌ । యజమానస్య । శరీరవర్తమాన, వర్తిష్యమాన। సమస్తపీడాపరిహారద్వారా ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం । సర్వామయనివృత్త్యర్థం ॥ సర్వజ్వరనివృత్త్యర్థం। అపమృత్యునివారణార్థం। మధుకుంభదానం కరిష్యే ॥ గణాధిపతిపూజాంకృత్వా ॥ ధర్మార్ధవినేతారం । భక్తానామభయప్రదం ; దండహస్తంపితృపతిం । దక్షిణాధిపతింభజే ॥ అపమృత్యుమావాహనముకుర్యాత్ ॥ అపమృత్యుమావాహయామి॥ షోడశోపచారపూజాం సమర్పయామి ॥ ప్రార్థన ॥

ఆద్యంతవంతః కవయఃపురాణాః । సూక్ష్మాబృహంతోహ్యనుశాసితారః ॥ సర్వజ్వరాఘ్నంతు మయానిరుద్ధప్రద్యుమ్న సంకర్షణవాసుదేవాః ॥ శ్రీకృష్ణవిష్ణో నృహరేర్ముకుందరారే । శ్రీపద్మనాభాచ్యుతకైటభారే । అజానిరుద్ధా । ఖిలవిశ్వరూప । మాంపాహినః సర్వభయాదజస్రం త్రిపాద్భస్మప్రహరణః ॥ త్రిశిరార క్తలోచనః । సమేప్రీతిసుఖందద్యాత్ । సర్వామయపతిర్జ్వరః ॥ భస్మాయుధాయవిద్మహే। రక్తనేత్రాయధీమహీతన్నో జ్వరహరప్రచోదయాత్ ॥ కుబేరంతేముఖంరాద్రంనందిమానందిమావహం। జ్వరంమృత్యుంభయంఘోరం । జ్వరనాశయమేజ్వర ॥ ఓంనమోభగవతే। ధన్వంతరయేఅమృత కలశహస్తాయ ॥ సర్వామయవినాశ . యత్రైలోక్యనాధాయ । విష్ణవేనమః ॥ ఓంనమోభగవతే। నృశింహాయ । జ్వాలామాలినే । దీర్ఘదంష్ట్రాయ। అగ్నినేత్రాయ । సర్వరక్షోఘ్నాయ । సర్వభూతవినాశాయ । సర్వజ్వరవినాశాయ । దహదహ । పచపచ । రక్షరక్ష ॥ మమఆరోగ్యంకురుకురు ॥ హుంఫట్ స్వాహా ॥ యమస్వరూపస్య । బ్రాహ్మణస్య ఇదమాసనం ॥ అస్తు ॥ దానమంత్రం ॥ యమప్రీతికరంశ్రేష్ఠం । అపమృత్యుహరంమధు । తుభ్యందాస్యామివిప్రేంద్ర । మమపీడావ్యపోహతు ॥

అస్మై బ్రాహ్మణాయ ॥ యమస్వరూపాయ । యమప్రీత్యర్థం । ఇదంమధు కుంభదానం । అపమృత్యుప్రీతింకామయమానస్తుభ్యమిదం సంప్రదదే నమమ । బ్రాహ్మణ సవీతమూనిన్సఃపాదౌ । ప్రక్షాళ్యా ॥ ఆచమ్య ॥ పుదికేకుంకుమాచూర్ణంవిలిప్య । హాత్రింద ద్యాత్ ॥

గోధూమాః స్తండులాఃఖల్వాః । ముద్గాశ్చణక బర్బరాః । తిల మాష కుళుద్ధాశ్చ । నవధాన్యాః ప్రకీర్తితాః । మధ్యేవర్తులమండల మాదిత్యాయ ॥ ఆగ్నేయాంచతురశ్రమగ్ సోమాయ । దక్షిణేత్రికోణ మంగారకాయ । వుత్తరేదీర్ఘచతురశ్రమ మండలేబృహస్పతయే । ప్రాక్పంచకోణాకారంశుక్రాయ।పశ్చిమేధనురాకారం। శనైశ్చరాయ। నైరుత్యాంశూర్పాకారంరాహవే । వాయవ్యాంధ్వజాకారంకేతవే ॥

అర్కఃశ్శుక్రబుధాః పూర్వాః । గురురుత్తరతోముఖః । పశ్చి మేతుశనిశ్చంద్రే । శేషార్ధక్షిణతోముఖాః ॥ అర్కసమిధమాదిత్యా యపాలాశగ్ం సోమాయ । ఖాదిరమంగారకాయ । అపామార్గంబు ధాయ । అశ్వద్ధంబృహస్పతయే ॥ ఔదుంబరగ్ంశుక్రాయ ॥ శమిగ్ంశ నైశ్చరాయ ॥ రాహెూదూర్వాః । కేతోకుశాః ॥

కుహాశాంతి ॥

భూమ్యాది ॥ పూర్వోక్త ॥ శుభతిథౌ ॥ గోత్రోద్భవస్య। నా మధేయస్య ॥ మమజన్మనక్షత్రస్య । పర్వాంతేచతుర్నా డీవిషనాడీనం భవాత్ । కుహూయోగేన యోదోషసమజనితతద్దోష । పరిహారా ర్థంమమజన్మనక్షత్రవశాత్ । జన్మరాశివశాత్ । యేయేగ్రహాః । అరి ష్టస్థానేషుస్థితాః । తైస్తైః క్రియమాణ । కరిష్యమాణ। సూచితభావి త ఆగామిదుష్టారిష్ట పరిహారద్వారానతతం శుభస్థాన ఫలావాప్త్య ర్థం యేయేగ్రహాః శుభస్థానేషుస్థితాః ॥ తేషాంగ్రహాణాం ॥ అత్యం తఅతిశయశుభస్థానఫలావాప్త్యర్థం । ఆదిత్యాదినవగ్రహదేవతాప్రీత్య ర్థం । సర్వారిష్టశాంత్యర్థంఅపమృత్యు పరిహారద్వారా । ఆయుష్యాభి

వృద్ధ్యర్థం ఆదిత్యాదినవగ్రహపురస్సరకుహుశాంతి కర్మకరిష్యమాణః। తదాదౌ। శుద్ధ్యర్థం వృద్ధ్యర్థం। శాంత్యర్థం ఆభ్యుదయార్థంచఏభిః మహాజనైస్సహ। స్వస్తిపుణ్యాహవాచనం కరిష్యే॥ పుణ్యాహంవాచ ఇత్యా॥

భూమ్యాది॥ పూర్వోక్త। శుభతిథౌ। యజమానస్యయజమానస్య। గోత్రోద్భవస్య। నక్షత్రేరాశౌ। జాతస్య। నామధేయస్య। మమజన్మనక్షత్రస్య। పర్వాంతేచతుర్నా డీవిషనాడీ సంభవాత్। కుహూయోగేనయోదోషస్సమజనితతద్దోష పరిహారార్థం। మమజన్మనక్షత్రవశాత్॥ జన్మరాశివశాత్ నామనక్షత్రవశాత్ నామరాశివశాత్ వుపగ్రహవశాత్॥ భావగ్రహవశాత్ వేధావశాత్। క్రాంతావశాత్ యేయేగ్రహాః। అరిష్టస్థానేషుస్థితాః। తైస్తైః। క్రియమాణసూచిత భావిత। ఆగామిదుష్టారిష్టసతతం। శుభస్థానేషుస్థితాః। తేషాంగ్రహాణాంఅత్యంత। అతిశయ। శుభస్థానఫలావాప్త్యర్థం। సర్వారిష్టశాంత్యర్థం। అపమృత్యుపరి హారద్వారా। ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం। ఆదిత్యాదినవగ్రహపురస్సరకుహుశాంతి। కర్మకరిష్యే॥ తదనంతరం॥ కలశములున్నూ। హోమములున్నూ। వరుణములున్నూయిప్పించేది॥ అగ్నింప్రతిష్టాప్య। గౌరవర్ణం జటాబద్ధం। సప్త జిహ్వాంద్విశీర్షకం స్వాహావల్లభమీశానం। ఘృతపాత్రం సమన్వితం జటిలంహోమధూమాఢ్యం। శక్తిస్రుక్ స్రవధారణం॥ వరదాభయ హస్తంచ। ధ్యాయేద్వహ్నింజగద్గురుం। హేఅగ్నే ప్రాఙ్ముఖో దేవమమఅభిముఖోభవ। సుప్రసన్నోభవ। వరదో భవ। శాంతాకారంభుజ గశయనం। పద్మనాభంసురేశం। విశ్వాకారం గగనసదృశం మేఘవర్ణంశుభాంగం। లక్ష్మీకాంతంకమలనయనం। యోగిహృద్ధ్యానగమ్యం। వందేవిష్ణుంభవ భయహరం సర్వలోకైకనాథం॥ అగ్నయేనమః॥ వైశ్వానరాయనమః॥ వహ్నయేనమః॥ కృష్ణవర్త్మనేనమః॥ అనలాయనమః॥ శుచ

యేనమః ॥ ధనంజయాయనమః ॥ పీఠిహాత్రాయనమః ॥ ప్రాక్పరి
స్తరణంనమః ॥ ప్రదీచిఃపరి స్తరణంనమః ॥ ప్రాక్పరిషేచనంనమః॥ దక్షి
ణతః । పరిషేచనంనమః ॥

భూమ్యాది ॥ పూర్వోక్త ॥ శుభతిథౌయజమానస్య। ఆదిత్యా
దినవగ్రహాపురస్సర శుహూశాంతిక ర్మణి । కలశస్థాపనం ॥ కరిష్యే ॥
విష్ణుశక్తిసముద్భూతే । శంఖవర్ణసుశోభితే । అనేకరత్నసంఛన్నే ।
భూమిదేవినమోస్తుతే। ఇతిభూమింప్రార్థ్య ॥ వ్రీహయోయవధాన్యా
ని । తిలధాన్యానితానిచ । భూమ్యాంచనిక్షిపేధాన్యం । సర్వపాపని
వృత్తయేత్ ॥ ధాన్యానినిక్షిప్య ॥ సువర్ణంరజితంతాంమ్రం । మృణ్మ
యంచతథైవచ । తంతునావేష్టికలశాన్ । ధాన్యేషుచవినిక్షిపేత్ ॥
తండులోపరికలశాన్నిక్షిప్య ॥ కలశేషుజలంనిక్షిప్య ॥ గంగేచయమునే
చైవ । గోదావరిసరస్వతీ । నర్మదాసింధుకావేరి । జలేస్మిన్సన్నిధిం
కురు ॥ సర్వాసాంచనదీనాంచ సువర్ణకలశోదకం కలశేషుపుదకంనిక్షి
ప్య ॥ ద్విజరజౌషధీనాథ । క్షీరేణాప్యాయితోభవ । సమస్తజనమధ్య
స్త । త్వమాప్యాయస్వసంపదా ॥ సర్వకలశేషుక్షీరంనిక్షిప్య ॥ జయ
శీలస్యచంద్రస్య । తురగస్యవసుంధరా । తవత్వంతవమాధుర్యం ।దధ్యా
న్నేదధిమంగళం । సర్వకలశేషుదధినిక్షిప్య ॥ ఘృతశుక్రంజ్యోతిరసి ।
అర్చస్తేజోభవిష్యసి । త్వయియావద్గుణాస్సంతి । తావంతోమేప్రదా
పయ । సర్వకలశేషు ।ఆజ్యంనిక్షిప్య ॥ యతశ్చశింధవో।ప్రియమిత్రా
వరూధా। నమస్సవిత్రేదేవాయ । చతుర్వేదస్వరూపిణే । మదీప్సితంవ
రందేయం । నివిష్యాన్నంప్రయచ్ఛమే॥ సర్వకలశేషుగోమూత్రంనిక్షి
ప్య । ఇహాగంధే విపులాం । ఈశ్వరీంసర్వదేహినాం ప్రజాపోషణశీ
లాంతాం । శ్రీదేవిమహమాత్రయే ॥ గోమయంనిక్షిప్య ॥ ద్విజరాడౌ
షధీనాథ । జయశీలస్యచం ॥ ర ॥ ఘృతశుక్రంజ్యోతిరసి ॥ గి ॥ నిక్షి
ప్య ॥ మాంపునంతుజనాదేవ । మనవఃకుశబుద్ధయః । పునంతువిశ్వేఆప

శ్చ । జాతాపద పవిత్రకం ॥ సర్వకలశేషు । పవిత్రంనిక్షిప్య । ఫలవత్యోఫలాయాశ్చ । మాంపునంతు ॥ స్వర్ణరపవిత్రం విమలం । స్వర్ణ పాపప్రణాశనం । తస్మాత్స్వర్ణప్రయత్నేన । కలశేషువినిక్షిపేత్ । సర్వకలశేషుస్వర్ణశకలాంనిక్షిప్య ॥ రజితంసర్వపాపఘ్నం । సర్వసౌభాగ్యకారణం । తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన కలశేషువినిక్షిపేత్ ॥ రజితంనిక్షిప్య పుమాదేవిప్రియంతాంమ్రం । భాస్కరస్యప్రియంసదా । తామ్రస్యశకలాన్నీతం । కలశేషువినిక్షిపేత్ ॥ తామ్రశకలానినిక్షిప్య । హిరణ్యగర్భ । ప్రతికాండకరో । తద్విష్ణుపద । స్వర్ణంపవిత్రం ॥ వజ్రముక్తాఫలంనీలం । మాణిక్యం మరకతంతథా । గోమేధికంచ । వైఢూర్యం । పుష్యరాగంతథైవచ । ప్రవాళేనచసంయుక్తం । పంచరత్నానినిక్షిపేత్ । పంచరత్నానినిక్షిప్య । కోద్రవ్రాదళ గోధూమాః ॥ చణమాషకుళుద్ధవాః । వ్రీహిముద్గమసూరాంశ్చ । చలనిష్పావవైదళ ॥ ధాన్యానినిక్షిప్య ॥ కోష్ఠామాంసిహరిద్వేద్వే । మురాలాశైలేయచందనం । కస్తూరీకుంకుమంచైవ । సర్వకలశేషునిక్షిపేత్ ॥ ఔషధీనిక్షిప్య । శ్రీగంధం చందనోపేతం । రాజద్వారే గ్రామమధ్యే । పర్వతేతీర్థసంగమే ॥ గజాశ్వ గోకులస్థానే వల్మీకేశ్వద్ధమృత్తికే । మృత్తికాంనిక్షిప్య ॥ న్యగ్రోధోదుంబరోశ్వద్ధప్లక్షామ్రతరుసంభవాః । ఏతేషాంసంభవాంశ్చైవ ॥ సర్వకలశేషునిక్షిపేత్ । త్వచంనిక్షిప్య । ఔదుంబరవటోశ్వద్ధ । ప్లక్షామ్రతరుపల్లవాః । ఏతేషాంపల్లవాంశ్చైవ । సర్వకలశేషునిక్షిపేత్ ॥ సర్వకలశేషుపల్లవానిక్షిప్య వై కుంతవాశి ॥ శ్రీవృక్షప్రతిమా ॥ యుహాగంధేతి ॥ అక్షతాః ధవళాఃదివ్యాః ॥ కరవీరాది । చిత్రవస్త్రైణవా । ప్రతిమాశుద్ధ్యర్థం । పంచామృతస్నానంసమర్పయామి । కలశోపరివస్త్రంనిక్షిప్య । వస్త్రైదుపరి ॥ ప్రతిమాంనిక్షిప్య । తదంగప్రాణప్రతిష్టాపనంకుర్యాత్ । కుహూదేవిఅతిక్రూరా । వైవస్వతముఖోద్భవా । జ్వలితావకసంకాశీ । నీలమేఘస

మప్రభా॥ భూషణైరాయుధైర్దేవ। భూషితాభీమరూపిణి ॥ దంష్ట్రాకరాళవదనా । మహిషోపరిసంస్థితా ॥ త్రినేత్రాచాష్టభిర్హస్తైః । శూల
శక్తిపరశ్వధా । పాశదండాంకుశంఖడ్గం । పావకంసర్వమేవచ ॥ ధార
యంతీం మహాకాయ । పూర్ధ్వంభ్రుకుటి భీషణా । వైవస్వతముఖో
ద్భూత । ఆయాంతిమహాతేజసా ॥ సర్పదంష్ట్రాధరోష్ఠేన । భీషణాచా
స్థిధారుణీ । హంతిధాత్రీ త్రిశూలేన । విషనాడిసముద్భవ ॥ ఏవంతత్ప్రతి
మాంకృత్వా ॥ తిలపాత్రేతుపూజయేత్ ॥ కృష్ణవర్ణా మహాకాయై ।
సర్వలోకభయంకరీ । మధుక్లేశవినాశాయ శాంత్యాప్రీత్యాప్రసీదమే ॥
అస్యాంప్రతిమాయాం । కులదేవతా మావాహయామి । బ్రహ్మాండం
రక్తగౌరాంగం । అక్షమాలాధరం శుభం । ప్రజాపతిం లోకనాథం ।
ధ్యాయామిచతురాననం ॥ అస్యాంప్రతిమాయాం । బ్రహ్మాణమావాహ
యామి ॥ జపాకుసుమసంకాశం । కాశ్యపేయంమహద్భుయం । తమ
ఘ్నంసర్వపాపఘ్నం । ప్రణతోస్మిదివాకరం॥ అస్యాంప్రతిమాయాం ॥
సూర్యగ్రహమావాహయామి॥ ధధికర్ణ్యతుషారాభం । క్షీరోదార్ణవ
సంభవం । నమామిశశినంసోమం । శంభోర్మకుటభూషణం । అస్యాం
ప్రతిమాయాం । చంద్రగ్రహ మావాహయామి । ఇంద్రమైరావతా
రూఢం । వజ్రపాణింశచీపతిం । దిశిప్రాచ్యాంచనేతారం । శతక్రతు
మహంభజే॥ అస్యాంప్రతిమాయాం । ఇంద్రమావాహయామి। ధర్మా
ధర్మవినేతారం। భక్తానామభయప్రదం । దండహస్తంపితృపతిం। దక్షి
ణాధిపతింభజే । అస్యాంప్రతిమాయాం। యమమావాహయామి ॥ వరు
ణంపాశహస్తంచ। ప్రాచేతసమపాంపతిం। వరుణరాజనమస్తుభ్యం। వా
రుణీపతయేనమః ॥ అస్యాంప్రతిమాయాం । వరుణమావాహయామి ॥
సర్వవిత్తస్యనేతారం। త్రియంబకసఖంశుభం । అశ్వవాహనమాసీనం ।
ఔత్తరాదిపతింభజే ॥ అస్యాంప్రతిమాయాం । కుబేరమావాహయా
మి ॥ మృత్యుంజయాయరుద్రాయ। నీలకంఠాయశంభవే । అమృతేశా

యశర్వా తు ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాః । మృ
త్యుంజయమాప హాతేభ్యస్సర్వేభ్యః దేవేభ్యోనమః॥
షోడశోపచారపూజాంసమర్పయామి ॥ ఆదిత్యాదినవగ్రహారాధానంకు
ర్యాత్ ॥ సూక్తపారాయణంకృత్వా। నవగ్రహహోమంకుర్యాత్ ।
కుహూదేవతాహోమం ॥ కృష్ణవర్ణేమహాకాయే। సర్వలోకభయంక
రీకుహూదేవీనమస్తుభ్యం । మమపీడావ్యపోహతు ॥ బ్రహ్మాహోమం ॥
బ్రహ్మాకు । బ్రహ్మాండం । సూర్యునికి ॥ జపాకుసుమసంకాశం ॥ చంద్రు
నికి ॥ దధిశంఖ ॥ ఇంద్రునికి ॥ ఇంద్రమైరావతారూఢం ॥ యమునికి ॥
ధర్మాధర్మవినేతారం ॥ వరుణునికి॥ వరుణంపాశహస్తంచ ॥ కుబేరునికి ॥
సర్వవిత్తస్యనేతారం ॥ తదనంతరం । నక్షత్రహోమం ॥దూర్వా
హోమం। ప్రతికాండకరోహంతి । అంకురాణితవానఘే । దూర్వాము
నయతేదూర్వాః । మృత్యువేచనమోనమః । దూర్వాయనమః ॥ తిల
హోమం ॥ మృత్యుంజయాయ రుద్రాయ । ఇతిమంత్రేణమృత్యుంజ
హోమం ॥

లాజహోమం ॥ రౌద్రాయఘోరరూపాయ । అపమృత్యుహ
రాయచ ॥ శూలపాణిత్రినేత్రాయ। మహాదేవాయతేనమః॥ మృత్యుం
జయాయనమః ॥ తదనంతరం ॥ పునఃపూజాంకృత్వా ॥ కలశోదకేన
మార్జనంసురాస్త్వాం। అభిషించంతు ॥ బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః ॥
వాసుదేవోజగన్నాథః ॥ తథాసంకర్షణోహరిః । ప్రద్యుమ్నశ్చాని
రుద్ధశ్చ । భవంతువిజయాయతే ॥ ఆఖండలోగ్నిభగవాన్ । యమో
వైనైరుతిస్తథా ॥ వరుణాపవనశ్చైవ। ధనాధ్యక్షః సదాశివః ॥ బ్రా
హ్మణాస్సహితాస్సర్వే ॥ దిక్పాలాఃపాంతుసర్వదా ॥ కీర్తిర్లక్ష్మీధృతి
మేధా । పుష్టిశ్రద్ధాక్రియామతిః బుద్ధిలజ్జావపుఃశ్శాంతిః। తు
ష్టిఃప్రీతిర్ధధాతుమే । ఏతస్త్వామభిషించంతు । ధర్మపత్నిసమానతాః
ఆదిత్యశ్చంద్రమాభౌమః। బుధజీవసితార్కజాః । గ్రహాస్త్వామభిషిం

చంతు । రాహుకేతూ చతర్పితాః । దేవదానవగంధర్వాః । యక్షరా
క్షసపన్నగాః । ఋషయోమునయోగావః । దేవదానవమాతరః ।
దేవపత్న్యస్థనాగాః । పతేచాప్సరసాగణాః ॥ అస్త్రాణిశస్త్రసర్వా
ణి । రాజానోవాహనానిచ । ఓషధ్యశ్చైవరత్నాని । కాలాశ్చవయ
పాశ్చయే ॥ మమదేహస్యపీడావానాశయం ॥ దక్షయోభవేత్ ॥ పర
మానందవమాప్నోతి । దీర్ఘాయుస్సర్వ సంపదా ॥ కృష్ణాష్టోత్తరంజ
పేత్ ॥ బలిప్రంచపతెను । స్నానంకృత్వా ॥ తదనంతరం ॥ ఆజ్యనిరీక్ష
ణదానంసంకల్పము ॥ కలశవస్త్రప్రతిమాదానానికరిష్యే ॥ తదనంతరం
నవగ్రహహోమదక్షిణ యివ్వవలయును ॥ తదనంతరం । నవగ్రహ
దానం ॥ విశేషదానం ॥ ఆశీర్వాదములు ॥ ప్రతిమాంవస్త్రసంయుక్తాం
కలశోపరిసంస్థితాం । తుభ్యందాస్యామివిప్రేంద్ర యథోక్తఫలదోభవ।
అస్తు బ్రాహ్మణాయ । కుహుశాంతిసమాప్తః ॥

షష్ఠిపూర్తిశాంతి ॥

నైమిశారణ్యనిలయాః । తపశ్యమగుణాన్వితాః । నరాణాంహి
తకామార్థం పప్రశ్చశౌనకంతథా । పూర్వంత్వయోదితంసర్వం ।
నృణామాయుర్వివర్ధనం । శాంతికర్మాది బహుశః । వక్తుమేకంత్వమ
హసి । షష్ట్యబ్దిపూర్తికాలేతు । మృత్యురత్రభవిష్యతి ॥ వ్యాధయ
శ్చప్రపీడ్యంతే శాంతినాకేనశామ్యతి । అపమృత్యుపిశాచాది । అరిష్ట
నిచయంకిల । తచ్ఛాంతిశ్రోతుమిచ్ఛామః । సర్వత్రవిశారదః ॥ శౌ
నకఉవాచ ॥

శృణుధ్వంమునయస్సర్వే ॥ పురాహిమవత స్తటే । శంకరేణోది
తశ్శాంతిః । నారదాయమహాత్మనే । షష్ట్యబ్దరూపిణీదేవి । వికృతా
ఘోరరూపిణి । శూలపాశాంకుశధర । వర్షసంధిఃప్రతీక్ష్యతే । తస్యా
స్తృప్తిర్యథాశక్తిశాంతిం కుర్యాత్ప్రయత్నతః । తస్యాఃప్రతికృతింకృ
త్వా । హిరణ్యేనవిధానతః । దంష్ట్రాకరాళవదనా । సింహస్కంధాం

చతుర్భుజాం । శుక్లాంబరధరాం దేవీం । అర్చయేత్సపరిహారిణీం । దిన
వారర్క్షయోగాది పక్షమాసఋతూఃతథా ॥ అయనద్వయపక్షాః దీః
ఏతనాం వాహ్యపూజయేత్ ॥ ఆయుర్దేవం చ ధన్వంత్రిం । మార్కండే
యమహామునిం । ఫలేనైకైనమష్ట్యాయాః । కుర్యాత్స్వర్ణ నరూపకం ।
యుతరేఖాం నిష్కమేకం । కుర్యాత్కర్మవిధానతః । ధాత్రిం చైవ విధా
తారం । ప్రాగ్దేశే స్థాపయేద్బుధః ॥ తత్తల్లింగేన తన్మంత్రైః । కుంభేష్వా
వాహ్యయత్నతః । పత్రపుష్పఫలైర్ధాన్యైః । వస్త్రైర్గంధైశ్చ భూషణైః ॥
ధూపదీపనివేద్యాంశ్చ । ప్రత్యేకం తాః సమర్చయేత్ । అన్యానావర
ణాః దేవాః । పూజయేత్షష్టిసంఖ్యకాః । నవగ్రహాఃగణాధీశ । మ
శ్విన్యాద్యాశ్చ తారకాః । యామ్యదేశే స్థాపయిత్వా । కలశేషు స
మర్పయేత్ । మృత్యుంజయం చ లక్ష్మీశం । భాస్కరం శశినం తథా । వి
ధానేన ప్రవిష్టాప్య । ప్రత్యగ్భాగే న్యసేద్బుధః । అరుంధతీవశిష్టౌ చ ।
చిరంజీవిం చ మాతృకం । చిత్రగుప్తం చ కుంభేషు ॥ ఉదీచ్యాం స్థాపయే
త్క్రమాత్ । తత్తద్దిక్షు చ దిక్పాలాం । అర్చయిత్వా యథావిధిః । త
దంగభూతదానాని । భయనాశకరాణి చ । సర్పిర్నిరీక్ష్య దానం చ । కా
ర్పాసం కంబళం తథా । ముకురం చందనం చైవ । దీపదానం విశేషతః ।
హాయఃపాత్రం తైలదానం । తదంగత్వేన దాపయేత్ । శాంత్యంగం భూ
మిదానం చ । గోదానం చ సమాచరేత్ । ఏవం కుర్యాద్విధానేన । ఆ
యుర్వృద్ధిం చ జాయతే । అభిచారాదికృత్యాని । అన్యాని వివిధాని చ ।
షష్టిదేవిప్రసాదేన । దీర్ఘమాయుశ్చ విందతి । ఏవం విధానసామర్థ్యాత్ ॥
విజయం ప్రాప్నువంతిహి । జన్మమాసే జన్మతిథౌ । జన్మతారాసమన్వి
తే । తదలాభే ఋక్షమాత్రే । కుర్యాద్వర్షవివృద్ధయే । వర్షవృద్ధ్యాభి
షేకాది । కర్తవ్యం భూతిమిచ్ఛతాం ॥ విధానమమునా తస్య । తదాధ్యా
గమదర్శనాత్ . కృతనిత్యక్రియో విద్వాన్ । నవశుక్లాంబరావృతః । స
న్నిధావిష్టదేవస్య । లిప్తే గోమయవారిణా ॥ పుణ్యాహం వాచయిత్వా

తు ॥ గురుశిష్యద్విజై స్సహా । ఉపలిప్తశుచౌదేశే । రంగవల్లీంవిలిఖ్య
చ । మంటపంత్రకుర్వీతా । వాసోమాల్యైర్విభూషితం । చతుష్షష్టి
కలశాః । సుధాధవళితాః నవాః । ఉత్తమంస్వర్ణకలశాః రజితేన
తహ్రాపివా । అధవాతామ్రకలశాః । ధూపితాః తంతువేష్టితాః ।
స్థండిలేధాన్యరాశీనాం । మధ్యేతాః కలశాన్న్యసేత్ । పంచత్వక్పల్ల
వాంశ్చైవ । పంచరత్నానినిక్షిపేత్ । తత్తన్మంత్రైర్మృత్తికాంశ్చ।
పంచగవ్యానియత్నతః । తతోవారుణసూక్తేన ॥ పూరయేత్కలశాః
జలైః । సంపూర్ణపల్లవైశ్చైతాః । కుంభంనాచ్ఛాదయేత్క్రమాత్॥
సవేష్టయేతతఃకుంభాః । శుభ్రైర్వస్త్రైస్సుశోభనైః । నిష్కార్ధేన
తదర్ధేనతదర్ధార్ధేనవాపునః। స్వర్ణేనప్రతిమాఃకృత్వా । పంచగవ్యేనసే
చయేత్ । కుంభానాముపరిస్థాప్య। పూజాఃసమ్యక్ప్రకల్పయేత్ । షష్టి
సంపూజనార్ధాయ । ఆచార్యంవరయేచ్ఛుచిం । బ్రహ్మాదీఃరుత్విజ శ్రే
ష్ఠాః । వరయేద్వేదపారగాః । పంచషష్టికసంఖ్యాకాః । క్రమాస్థా
నేషుపూజయేత్ ॥ దంపత్యోర్మంగళ స్నానంకృత్వా ॥ పవిత్రంద
ర్భాఃధారయమాణః । పత్న్యాసహప్రాణానాయమ్య ॥ సంకల్ప్య ॥
ఏవంగుణ ॥ శుభతిధౌ ॥ అస్మాకంసహకుటుంబానాం । సిద్ధ్యర్థం ॥ సమ
స్తమంగళావాప్త్యర్థం ॥ మమశరీరేవర్తమాన వర్తిష్యమాణ । సమ
స్తపీడాపరిహార ద్వారా । క్షిప్రారోగ్యసిద్ధ్యర్థం । అపమృత్యుపరిహార
ద్వారా ॥ ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం । ఆదిత్యాదినవగ్రహపురస్సర షష్ట్య
బ్దపూర్తిశాంతి కర్మకరిష్యమాణః । తదాదౌశుద్ధ్యర్థం । వృద్ధ్యర్థం ।
శాంత్యర్థం ॥ అభ్యుదయార్ధంచఏభిః। మహాజనైస్సహ । స్వస్తిపుణ్యాహ
వాచనంకరిష్యే ॥

పుణ్యాహవాచనంకృత్వా । నాంద్యాహ్వానంకేచిత్ ॥ సంకల్ప్య
భూమ్యాది ॥ శుభతిథౌ ॥ అస్మాకం ॥ సమస్తమంగళావాప్త్యర్థం ।
గోత్రోద్భవస్య । నక్షత్రేరాశౌజాతస్య। నామధేయస్య । మమశరీరేవ

ర్తమాన । వర్తిష్యమాణ । సమస్తపీడాపరిహారద్వారా । క్షిప్రారో
గ్యసిద్ధ్యర్థం । అపమృత్యు పరిహారద్వారా । ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం ॥
మమజన్మనక్షత్రవశాత్ । జన్మరాశివశాత్ । నామనక్షత్రవశాత్ ।
నామరాశివశాత్ । ఉచ్చవశాత్ । నీచవశాత్ । వేధావశాత్ । పా
ర్శ్వవేధీవశాత్ । అంగగ్రహవశాత్ । భావగ్రహవశాత్ । ఉపగ్రహ
వశాత్ । ఆధాననక్షత్రవశాత్ । ఆధానలగ్నవశాత్ । అష్టకవర్గవ
శాత్ । మహాదశావశాత్ । అంతర్దశావశాత్ । అంతరాంతర్దశవ
శాత్ । సూక్ష్మదశవశాత్ । ప్రాణవదశవశాచ్చ । యేయేగ్రహాః అరి
ష్టస్థానేషుస్థితాః । అతిశయశుభఫలావాప్త్యర్థం । భౌమాంతరిక్షదుస్స్వ
ప్నదుశ్శకున । దురితోపశాంత్యర్థం । మమగృహేచిరకాలవాసితపుత్ర
పౌత్రక్షేత్రాభీవృద్ధ్యర్థం । మమసర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా । ఆయుష్యా
భివృద్ధ్యర్థం । షష్టివర్షాత్పరం । యిహాలోకే । పుత్రపౌత్రాదిభిస్సహ ।
శతవర్షాత్పూర్వం । సకలసంపత్సుఖమనుభూయ తదుపరి అవాప్తస
కలకామస్య నారదవ్యాసశుక వామదేవాదిభిః నిరంతరముపశేవిత ।
విచింత్యమాన చరణకమలస్య బ్రహ్మేంద్రాది గీర్వాణవందమాన
పదద్వయస్య లక్ష్మీనారాయణస్య సాలోక్యసామీప్య సారూప్యసా
యుజ్యాది । చతుర్విధమోక్షఫలావాప్త్యర్థం షష్ఠీదేవతాది సకలదే
వతాప్రీత్యర్థం ॥ శౌనకోక్తప్రకారేణ ॥ ఆదిత్యాదినవగ్రహ పురస్సర
షష్ట్యబ్దపూర్తి । శాంతికర్మకరిష్యే ।

తదంగఆచార్యాది ॥ ఋత్విగ్వరణం । కరిష్యేతదంగ । స్థండిల్లో
లేఖనాద్యగ్నింప్రతిష్టాపనంకరిష్యే। గౌరవర్ణం। జగద్గురుం। హేహ్యగ్నే
ప్రాఙ్ముఖోదేవ మమఅభిముఖోభవ । సుప్రసన్నోభవ । వరదోభవ ।
శాంతాకారం । నాథం ॥

అగ్నిమలంకృత్య । అగ్నయేనమః వైశ్వానరాయనమః । వహ్న
యేనమః । కృష్ణవర్త్మనేనమః । అనలాయనమః । శుచయేనమః । ధ

నుంజయాయనమః । పీతిహాత్రాయనమః । యజ్ఞేశ్వరాయనమః
ప్రాక్పరిస్తరణాంనమః । దక్షిణతఃపరిస్తరణాంనమః ॥ ప్రతీచిపరిస్తరణం
నమః । ఉదీచీపరిస్తరణంనమః । పూర్వోక్తఏవంగుణ శుభతిథౌ ।ఆది
త్యాదినవగ్రహాపురస్సర । షష్ట్యబ్దపూర్తిశాంతికర్మణికలశస్థాపనంకరి
ష్యేఅగ్నిరీశాన్యదిగ్భాగేకలశస్థాపనంకుర్యాత్ ॥ విష్ణుశక్తిసముద్భూతే
శంఖవర్ణసుశోభనే అనేకరత్నసంభన్నే । భూమిదేవినమోస్తుతే ॥ ఇతి
భూమింప్రార్థ్య ॥ ధాన్యంతండులగోధూమాః । తిలాన్యేతాన్యనుక్ర
మాత్ । ఏతానినిక్షేప్యభూనా । శాంతికర్మసమృద్ధయే ॥ ఇతిధాన్యా
నినిక్షిప్య । సువర్ణంరజితంతాంమ్రం । మృణ్మయంవాతథాభవేత్ ।తం
తునావేష్టికలశాః ॥ ధాన్యరాశౌతునిక్షిపేత్ ॥ ఇతికలశాన్నిక్షిప్య ।
గంగేచయమునేచైవ ॥ సన్నిధింకురుఇతిపుదకంనిక్షిప్య । సర్వేషాంచ
నదీనాంచ । సువర్ణకలశోదకం । మయానివేదితమిదం కలశేస్మిన్నిక్షి
పేత్ । ఇతిపుదకంనిక్షిప్య ॥ ద్విజరాజౌషధీనాథ । క్షీరేణాప్యాయితో
భవసమస్తజనమభ్యర్థ । త్వమాప్యాయస్వసంపదా । క్షీరంనిక్షిప్య । జ
యశీలస్యచంద్రస్య । తురగస్యవసుంధరా । తవత్వంతనమాధుర్యాంద
ధ్యాహ్నేదధిమంగళే ॥ దధినిక్షిప్య । ఘృతశ్శుక్రంజ్యోతిరసి । అర్చి
స్తేజోభనిష్కృతి । త్వయియాద్గుణాసంతి । తావంతోమెప్రదాపయ ।ఆ
జ్యంనిక్షిప్య । యతశ్శసింధువ్రోమహ్యాం । తేషుయత్మధువర్తతే ।త
థాచౌషధియోగావః । యచ్ఛంతిమధునఃఫలం ।ఇతిమధునిక్షిప్య ।ప్రి
యమిత్రావరుణాభ్యాం । యింద్రాయధిషణాయచ । ప్రాదుర్భూ
తాశర్కరస ॥ సర్వేషాంప్రియతాంయతా । ఇతిశర్కరానినిక్షిప్య
నమస్సవిత్రేదేవాయ చతుర్వేదస్వరూపిణే । మహేప్సితంవరందేయం
సవిద్యాన్నంప్రయచ్ఛమే । గోమూత్రంనిక్షిప్య ॥ యిహగంధేతిఫులాః
యీశ్వరీంసర్వదేహినాం । ప్రజాపోషణశీలాంరతాం । శ్రీదేవీమహామా
త్రయే । గోమయంనిక్షిప్య । ద్విజరాజౌషధీనాథ ॥ సంపదా ॥ క్షీరం

ఘృతశుక్లం ॥ ప్రదాపయ ॥ ఆజ్యం ॥ మాంపునంతుజనాదేవాః । మన
వఃకుశబుద్ధయః । పునంతువిశ్వఆపశ్చ । జాతాపదపవిత్రకం ॥ కుశోద
కంనిక్షిప్య ॥ ఫలవత్యోత్ఫలాయాశ్చ । పుష్పవత్యోశ్చపుష్పిణీ । లతా
బృహస్పతీయానో । తానోముంచంతుకిల్బిషం ॥ ఫలానినిక్షిప్య । మాం
పునంతు ॥ పవిత్రకం । కుశగ్రంధినినిక్షిప్య ॥ ప్రతికాండకరోహంతి ।అం
కురాణితవానఘెదూర్వామునయతేదూర్వాః । కలశేషువినిక్షిపేత్ ॥
దూర్వాఃనిక్షిప్య తద్విష్ణుసదనక్రాంతం। గోపాలభిరదక్షిణే। విష్ణుక్రాం
తముశిఖ్యాతం । కలశేషువినిక్షిపేత్। విష్ణుక్రాంతంనిక్షిప్య । వజ్రంము
క్తాఫలంనీలం । మాణిక్యంమరకతంతథా । గోమేధికంచవైఢూర్యం ॥ పు
ష్యరాగంతథైవచ ప్రవాళైనచసంయుక్తం । నవరత్నానినిక్షిపేత్ ॥ న
వరత్నానినిక్షిప్య । కనకంరజతంతామ్రంపుణ్యం ధాతుత్రయస్మృతం
ఏతేషాంశకలాదీని । కలశేషువినిక్షిపేత్ ॥ స్వర్ణంపవిత్రంవిమలం । స్వ
ర్ణంపాపప్రణాశనం । సువర్ణశకలాదీని । కలశేషువినిక్షిపేత్ । సువర్ణ
శకలానినిక్షిప్య । రజతంపాతుమాంనిత్యం । శంకరస్యసదాప్రియం ।ఏ
తస్యశకలానితు । కలశేషువినిక్షిపేత్ ॥ రజతశకలానినిక్షిప్య । పుమా
దేవిప్రియంతామ్రం । భాస్కరస్యప్రియంసదా । తామ్రస్యశకలాని
తుంకలశేషువినిక్షిపేత్ । తామ్రశకలానినిక్షిప్య ॥ హిరణ్యగర్భగర్భ
స్థంహేమబీజం విభావసోః। అనంతపుణ్యఫలదంకలశేషువినిక్షిపేత్ ॥ హి
రణ్యంనిక్షిప్య । కోష్టామాంసిహరిద్రేద్వేమురాలాశైలేయచందనంవచా
ఖచూరముస్తార సర్వౌషధ్యదశైవతుఔషధీః । నిక్షిప్య కోద్రవశ్యామాదళ
గోధూమాః । చణమాషకుళుద్ధవాః । వ్రీహిముద్గమసూరాశ్చ ॥
చలనిష్పావవైదళ । ధాన్యానినిక్షిప్య ॥ శ్రీగంధంచందనోపేతం । కస్తూ
రేణసమన్వితం । గోరోజనం చ్చకర్పూరం । పంచద్రవ్యాణినిక్షిపేత్
పరిమళద్రవ్యానినిక్షిప్య । రాజద్వారేగ్రామమధ్యే ॥ పర్వతేతీర్థసంగ
మేగజాశ్వగోకులస్థానే । వల్మీకేశ్వద్ధమృత్తికే । వృషస్యశృంగమూల

స్థమృత్తికాశ్చాతనిక్షిపేత్ మృత్తికానినిక్షిప్య । వైకుంఠవాసితులసీ
తులస్యమృతసంభవే। శ్రీకృష్ణస్యప్రియేదేవి । సుప్రీతోభవశోభనే। తు
లసిదళానినిక్షిప్య ॥ అశ్వర్థచూతవృక్షశ్చ । వటౌదుంబరప్లక్షభిః। ఏతే
షాంగ్వచమాదాయకలశేషువినిక్షిపేత్। సర్వాకలశేషుపంచత్వచంనిక్షి
ప్యఅశ్వర్ధచూతవృక్షశ్చ। వటౌదుంబరప్లక్షభిః । ఏతేషుసర్వమాదాయ
కలశేషువినిక్షిపేత్ । పంచపల్లవానినిక్షిప్య ॥ ఇహగంధేతి॥ మహామా
త్రయేగంధానినిక్షిప్య । అక్షతాన్ధవళానరక్తాన్ ॥ హరిద్రాన్మిశ్రి
తాన్శుభాన్ । శాలీయ్యాన్పద్మవర్ణాశ్చ । కలశేషువినిక్షిపేత్ । అ
క్షతానినిక్షిప్య ॥ కరవీరాదిపుష్పాణి । జాజీచంపకమేవచ ॥ కేతకీమ
ల్లికాదీని । కలశేషువినిక్షిపేత్ ॥ పుష్పాణినిక్షిప్య॥ చిత్రవస్త్రేణవాకు
ర్యా । శ్వేతవస్త్రమథాపివా । రక్తవస్త్రంలిఖేత్పద్మంకలశేషు వినిక్షి
పేత్ । వస్త్రాణినిక్షిప్య । ప్రతిమాశుద్ధ్యర్థం । పంచామృత స్నానంకు
ర్యాత్ । వస్త్రమపరి । ప్రతిమాంనిక్షిప్య ॥ తతస్థప్రాణప్రతిష్ఠాపనంకు
ర్యాత్ । రక్తాంబోధిః ॥ పతానః ॥ స్వామిన్తత్సర్వ ॥ సుస్థిరోభవ ॥
ఆవాహనక్రమః ॥ సింహస్కంధగతాంషష్ఠీం । చతుర్హస్తాంసులాంచ
నాం । శక్తిశూలిగదావద్ధ । ధారిణీంపద్మమాలినీం ॥ షష్ఠిదేవినమ
స్తుభ్యం । సూతికాగృహవాసినీం । పూజితావరయాభక్త్యా । దీర్ఘ
మాయుః ప్రయచ్ఛమే ॥ అస్యాంప్రతిమాయాం । షష్ఠిదేవతామావా
యామి । ధర్మాశ్రియంధర్మదేవం । ద్విభుజంశివవాహనం । బ్రహ్మా
ద్యైరభిపూజ్యంతు । ఆయుర్దేవంప్రపూజయేత్ । అస్యాంప్రతిమా
యాం । ఆయుర్దేవతామావాహయామి । షష్ఠిదేవతకు । తామరపు
ష్పం । పాటలగంధం । అగరుధూపం ॥ శర్కరాజ్యమధుయుక్తకదళీ
నారికేళకైః । తస్మిన్నేర్చ జ్యోదనందత్వాత్ ॥ ఉపచారైర్నివేద
యేత్ ॥ ఆయుర్దేవతకు ॥ మల్లికాపుష్పం । హరిచందనం । అగరు
ధూపం । నారికేళఫలనైవేద్యం ॥ హంసారూఢాంజగద్ధాత్రీం । శుక్ల

వర్ణాంచతుర్భుజాం । శ్వేతాంబుజాతనిలయాం । వందేరోహిణీవల్లభాం
అస్యాంప్రతిమాయాం । ధాత్రీమావాహయామి ॥ క్షీరసాగరసంభూ
తం । సర్వరోగభయంకరం । గృహీత్వౌషధికంభాగ్యం । వందేధన్వం
త్రిణంప్రభుం ॥ అస్యాంప్రతిమాయాం । ధన్వంత్రిమావాహయామి ॥
మార్కండేయమహాభాగ । సప్తకల్పాంతజీవితా ॥ ఆయురారోగ్య
మైశ్వర్యం । దేహిమేమునిపుంగవ ॥ మృకండతనయంశంభో । పూజా
లబ్ధచిరాయుషం । దండాజనధరంధ్యాయే ॥ త్సప్తకల్పాంతజీవితం ॥
అస్యాంప్రతిమాయాం ॥ మార్కండేయమావాహయామి ॥ ధ్యానం ॥
నవవర్షాయుతంప్రాప్య । మహతాతపసాపురా । సప్తకల్పగతంయేన ।
ఆయుష్యంతత్ప్రియచ్ఛమే॥ ఇతిప్రార్థ్య॥ శ్వేతవర్ణంకుంతధరం। అక్షాం
కంవదనంశుభం ॥ ప్రజాపతింలోకనాథం । ధ్యాయామిచతురాననం ॥
అస్యాంప్రతిమాయాం । బ్రహ్మాణమావాహయామి ॥ ప్రణవాసనసం
రూఢాం ॥ పూర్ణచంద్రనిభాననాం । అంకుశంచాక్షసూత్రంచ । పా
శంవీణాంచధారిణాం। అస్యాంప్రతిమాయాం । సరస్వతీం । మావాహ
యామి ॥ పీతాంబరధరందేవం । శంఖచక్రగదాధరం । అలంకృతంస
ముద్రేణ । విశ్వరూపంచచింతయేత్ ॥ అస్యాంప్రతిమాయాం । శ్రీమ
హావిష్ణుమావాహయామి । క్షీరోదధిసముత్పన్నే । దేవాసురసుపూజి
తే।పద్మనాభప్రియేదేవి। మహాలక్ష్మినమోస్తుతే । అస్యాంప్రతిమాయాం
శ్రీమహాలక్ష్మీమావాహయామి । శుద్ధస్ఫటికసంకాశః। గౌరీశోవృషభ
వాహనః । వరదాభయశూలాక్ష । మాత్రాభ్యాం పరమేశ్వరః । అ
స్యాంప్రతిమాయాం మహేశ్వరమావాహయామి । గౌరీంతుస్వర్ణవ
ర్ణాభాం । సర్వాభరణభూషితాం । త్వత్ప్రసాదార్చయేద్దేవి । పుత్ర
పౌత్రప్రవర్ధనీం ॥ అస్యాంప్రతిమాయాం । గౌరీమావాహయామి ॥
ప్రాగ్దిశకలశాలు ॥ ప్రభవసంవత్సరమావాహయామి । విభవసంవత్స
రమావాహయామి । శుక్లప్రమోదూత । ప్రజోత్పత్తి । అంగీరస ।

శ్రీముఖ। భావ। యువ। ధాతః ॥ ఈశ్వర॥ బహుధాన్య। ప్రమాది॥
విక్రమ॥ విషు। చిత్రభాను। స్వభాను॥ తారణ॥ పార్థివ॥ వ్యయ।సర్వజి
తః సర్వధారి ॥ విరోధి ॥ వికృతి ॥ ఖర ॥ నందన ॥ విజయ ॥ జయ ॥
మన్మథ ॥ దుర్ముఖ ॥ హేవళంబి ॥ విళంబి ॥ వికారి ॥ శార్వరి ॥ ప్లవ
శుభకృతు శోభకృతు ॥ క్రోధీ ॥ విశ్వావసు ॥ పరాభవ ॥ ప్లవంగ ॥
కీలక ॥ సౌమ్య ॥ సాధారణ ॥ విరోధికృతు ॥ పరీధావి ॥ ప్రమాదీచ ॥
ఆనంద ॥ రాక్షస ॥ నళ ॥ పింగళ ॥ కాళయుక్తి ॥ సిద్ధార్థి ॥ రౌద్రి ॥
దుర్మతి ॥ దుందుభి ॥ రుధిరోద్గారి రక్తాక్షి ॥ క్రోధన ॥ అక్షయసంవ
త్సరమావాహయామి ॥ ఉత్తరాయణమావాహయామి ॥ దక్షిణా
యనమావాహయామి ॥ వసంతఋతువుమావాహయామి ॥ గ్రీష్మఋ
తువుమావాహయామి ॥ వర్షఋతువుమావాహయామి ॥ శరదృతు
వుమావాహయామి ॥ హేమంతఋతువు మావాహయామి ॥ శిశిఋతు
మావాహయామి ॥ చైత్రమాసమావాహయామి ॥ వైశాఖ ॥
జేష్ట ॥ ఆషాఢ ॥ శ్రావణ ॥ భాద్రపద ॥ ఆశ్వీజ ॥ కార్తీక ॥ మా
ర్గశిర పుష్య। మాఖ పాల్గుణ। మాసమావాహయామి ॥ శుక్లపక్ష
మావాహయామి। కృష్ణపక్ష మావాహయామి। శుక్లపక్షప్రథమా
వాహయామి। ద్వితీయ్యతృతీయ్య చతుర్థ పంచమి షష్టిసప్తమి అష్ట
మినవమి దశమి ఏకాదశి ద్వాదశి త్రయోదశి చతుర్దశి పౌర్ణమా
స్య మావాహయామి ॥ కృష్ణపక్ష ప్రథమావాహయామి ॥ ద్వితీయ్య
తృతీయ్య చతుర్థ పంచమి। షష్టి సప్తమి అష్టమి నవమి దశమి ఏకా
దశి ద్వాదశి త్రయోదశి చతుర్దశి। అమావాస్యమావాహయామి
భానువాసర మావాహయామి ॥ ఇందువాసర భౌమవాసర సౌమ్య
వాసర గురువాసర భృగువాసర స్థిరవాసర మావాహయామి। త
త యామ్య దిశికల శావాహన క్రమశి। రక్తవర్ణం భాగయానం।
ధృతాయుధ చతుర్భుజం దేవానామిష్టదం దేవం ధ్యాయేన్నక్షత్రదే

వతా ॥ కృత్తికానక్షత్రదేవతాం। అగ్నిమావాహయామి। శ్వేత
వర్ణంకుంతధరం ॥ అజాంకం వరదంశుభం। ప్రజాపతిం లోకనాథం।
రోహిణీశమహంభజే। రోహిణీనక్షత్రదేవతాం। ప్రజాపతిమావా
యామి ॥ గదాధరమభీష్టార్థం ప్రదాతారం నిశాకరం। శ్వేతాశ్వ
స్యందనారూఢం। వందేమృగశిరాధిపం। మృగశిరా నక్షత్రదేవతాం।
సోమమావాహయామి ॥ త్రినేత్రం శూలహస్తంచ। విరూపాక్షం
చతుర్భుజం। వృషారూఢం మహాదేవం। భజేనార్ద్రక్ష దేవతాం ॥
ఆరుద్రానక్షత్ర దేవతాం రుద్రమావాహయామి ॥ చతుర్భుజం
పీతవర్ణం। అక్షసూత్రకమండలం। దర్భపాణిం ధరంవందే। పున
ర్వస్వర్క్ష దేవతాం। పునర్వసునక్షత్రదేవతాం। అదితిమావాహయా
మి ॥ పీతవర్ణందండధరం। సురాణాంజీవనప్రదం। బృహస్పతిం దేవ
గురుం। భజేతిష్యర్క్ష దేవతాం। పుష్యమీనక్షత్ర దేవతాం।బృహస్ప
తిమావాహయామి ॥ మధువర్ణం భోగయుక్తం గజచర్మ సమన్వితం
సర్పరాజమహంవందే। జీవరత్న విభూషితం ॥ఆశ్లేషానక్షత్రదేవతాం
సర్పమావాహయామి ॥ ధుమ్రవర్ణం దండధరం ॥ స్వధాప్రియమ
హర్నిశం। పితరంకులదైవత్యం। వందేసుఖభ దేవతాం॥ మఖానక్షత్ర
దేవతాం। పితౄమావాహయామి ॥ పద్మవర్ణం పద్మహస్తం ॥ పద్మ
గర్భసముద్భుతం। పద్మ పిత మహంవందే। ఫల్గున్యాద్యాది దైవతం
పుబ్బానక్షత్రదేవతాం। అర్యమ్ణమావాహయామి। పద్మనాభం ప
ద్మబంధుం। పద్మాసన నివాసినాం। త్రైవిష్టప్యం భగేతినామానం। భ
జేఉత్తరఫాల్గునికం। ఉత్తరానక్షత్ర దేవతాం భగమావాహయామి।
రక్తవర్ణం రక్తహస్తం। నానారత్న విభూషితం। సవితారమహం
వందే హస్తతారాదిదైవతం ॥ హస్తానక్షత్రదేవతా। సవితారమావా
హయామి ॥ సహస్రనేత్రంద్విభుజం। ప్రజానాం ప్రీతివర్ధనం। యిష్ట
కామ్యప్రదందేవం। వందేచిత్రక్షదైవతం ॥ చిత్తానక్షత్రదేవతాం త్వ

ష్ఠారమావాహయామి ॥ సర్వప్రాణసమావిష్టం జగత్పావనకారణం ।
బలినాంబలవంతంచ । భజేస్వాతి భనాయకం ॥ స్వాతీనక్షత్ర దేవతాం
వాయుమావాహయామిహవిర్భాగప్రియా దేవా । సర్వక్రతుషునిశ్చితౌ
భాగహస్త సమాసీనౌ।వందేవై శాఖదేవతే ॥ విశాఖనక్షత్ర దేవతాం
యింద్రాఅగ్ని మావాహయామి ॥ ద్విభుజం పద్మగర్భాభం॥ పద్మధా
రిణమిష్టదం ॥ దేవస్వరూపిణంవందే । మైత్రేశాధిపతింసదా ।అనూరాధ
నక్షత్రదేవతాంమిత్ర మావాహయామి । సహస్రాక్షంనీలవర్ణం । స
ర్వక్రతుషుసంస్థితం ॥ తప్తహాటకభూషాఢ్యం ॥ వందేజ్యేష్టర్క్షనాయ
కం । జేష్టానక్షత్ర దేవతాం యింద్రమావాహయామి ॥ ఖడ్గచర్మమృ
గంకృష్ణం ॥ కరాళవదనత్రిభుం ॥ జగత్సృష్టి కరంశాంతం । మూల
ర్క్షంతమహంభజే । మూలానక్షత్రదేవతాం । ప్రజాపతిమావాహ
యామి ॥ స్వర్ణవర్ణంద్విహస్తంచ ।జగత్ప్రిధమస్సృష్టితం॥జలరూపధ
రంవందే । పూర్వాషాడర్క్షదైవతం । పూర్వాషాఢానక్షత్రదేవతాం
అపఃఆవాహయామి ॥ హవ్యకవ్యైఃసదాపూజ్యాః ॥ సర్వకామఫల
ప్రదాః ॥ విశ్వేదేవానహంవందే వుత్తరాషాడర్క్షదైవతం వుత్త
రాషాడనక్షత్రదేవతాం విశ్వేదేవాః మావాహయామి॥పీతాంబర
ధరంవిష్ణుం॥శంఖచక్రగదాధరంసర్వాభీష్ట॥మహంవందె॥ శ్రోణాతారక
నాయకం ॥ శ్రవణనక్షత్రదేవతాంవిష్ణు మావాహయామి॥చాపబాణ
నరశ్వేతం ॥ పాశతోమరధారిణం ॥ వసుంవసుప్రదందేవం ॥ శ్రవిష్టో
దుపతింభజే ॥ధనిష్టానక్షత్ర దేవతాం।వసూనావాహయామి ॥నాగపాశ
ధరంకృష్ణంనవరత్నవిభూషితం ॥ అపాంపతిసురశ్రేష్టం॥ వందేశతభిషం
స్ఫురుంశతభిషానక్షత్రదేవతాం ॥ వరుణమావాహయామి॥వామపాద
కరంభూమ్యాం ॥ ఆకాశేతత్వదంద్వయం॥యాశ్వరేద త్తమనసం॥ వందే
ప్రోష్ఠపదేశ్వరం॥పూర్వాభాద్రనక్షత్రదేవతాం ॥అజేకపాదమావాహ
యామిఅహిర్బుధ్న్యయదేవేశ ॥ రౌద్రంపుణ్యఫలప్రదం॥ పశూనాంప్రి

యదంవందే॥ ఉత్తరప్రోష్ఠపాత్పరం । ఉత్తరాభాద్రనక్షత్రదేవతాం ॥ అహిర్బుధ్న్యమావాహయామి ॥ పూషణంపంకజాసీనం ॥ పద్మగర్భస మద్యుతిం॥ రేవత్యధిపతింవందే ॥ కర్మసాక్షిణమచ్యుతం॥ రేవతీనక్షత్ర దేవతాం॥ పూషణమావాహయామి॥ శ్వేతవర్ణౌసుధాపూర్ణా॥ కుంభాంభోజా ధరావుభౌ దేవానాంభిషజౌ దేవౌ॥ అశ్విన్యధుపతింభజే ॥ అశ్వినీనక్షత్ర దేవతాం ॥అశ్వినౌ ఆవాయామి॥ చతుర్భాహుంద్వినేత్రంచ కాలదండధ రంప్రభు ।నీలజీమూతసంకాశం ॥ యమంచప్రణమామ్యహం॥ భర ణీనక్షత్ర దేవతాం॥యమమావాహయామి ॥ విష్కంభయోగమావా హయామి।ప్రీతి ॥ ఆయుష్మాన్ సౌభాగ్యం ॥ శోభనం ॥ అతిగండం ॥ సుకర్మం॥ ధృతి ॥ శూలం గండః॥ వృద్ధి । ధ్రువం॥ వ్యాఘాతం ॥ హర్షణం ॥ వజ్రం ॥ సిద్ధి ॥ వ్యతీపాత్ వర్యాణ్ ॥ పరిఘా ॥ శివం ॥ సిద్ధం ॥ సాధ్యం ॥శుభం ॥ శుభ్రం బ్రహ్మంఐంద్రం ॥ వైధృతిమా వాహయామి బవకరణమావాహయామి॥ బాలవ కౌలవ ॥ తైతుల గరజ వణజి ॥ భద్రశకుని॥ చతుష్పాత్ ॥ నాగవం ॥ కిమస్తుఘ్నం కరణ మావాయామి మేషరాశి మావాహ యామి వృషభం ॥ ॥ మిధునం ॥ కటకం ॥ సింహ్వా ॥ కన్య ॥ తులా । వృశ్చికం ధనుస్సు ॥ మకరం ॥ కుంభం॥ మీన రాశిమావాహయామి॥ అహము హూర్తనావాహయామి ॥ రాత్రిముహూర్తనావాహయామి ॥ ఉత్త రదిశింకలశాయ ॥ జపాకుసుమసంకాశం ॥ కాశ్యపేయంమహాద్యుతం॥ తమఘ్నంసర్వపాపఘ్నం ॥ ప్రణతోస్మిదివాకరం ॥ అస్యాంప్రతిమా యాం ॥ సూర్యనారాయణ మావాహయామి ॥ దధీకండతుషారాభం॥ క్షీరోదార్ణవసంభవం ॥ నమామిశశినంసోమం శంభోర్మకుటభూషణం అస్యాంప్రతిమాయాం ॥ చంద్రమావాహయామి ॥ ధరణీగర్భసంభూ తంవిద్యుత్కాంచనసన్నిభం ॥ కుమారంశక్తిహస్తంచ ॥ మంగళంప్రణ మామ్యహం ॥ అస్యాంప్రతిమాయాం అంగారక మావాహయామి ॥

ప్రియంగువికళాభాసం ॥ రూపేణ ప్రతిమంబుధం ॥ సౌమ్యనామంగుణో
పేతం ॥ నమామిళశినస్సుతం ॥ అస్యాంప్రతిమాయాం ॥ బుధగ్రహ
మావాహయామి ॥ దేవానాంచరుషీ ణాంచ॥ గురుకాంచనసన్నిభం॥
వందనియ్యంత్రిలోకేశ ॥ ప్రణమామిబృహస్పతిం ॥ అస్యాంప్రతిమా
యాం ॥ బృహస్పతిగ్రహమావాహయామి ॥ హేమకుందమృణా
లాభం ॥ దైత్యానాం పరమంగురుం । సర్వశాస్త్రార్థకర్తారం॥ భార్గ
వంప్రణమామ్యహం ॥ అస్యాంప్రతిమాయాం ॥ శుక్రగ్రహమావాహ
యామి ॥ నీలాంజన సమాయుక్తం రవిపుత్రం మహాభర్ణయం॥ ఛాయ
యాగర్భ సంభూతం ॥ వందేభక్త్యాశనైశ్చరం ॥ అస్యాం ప్రతిమా
యాం ॥ శనైశ్చర గ్రహ మావాహయామి ॥ అర్థకాయం మహాశౌ
ర్యం । చంద్రాదిత్యాదిమర్ధనం ॥ సింహికాగర్భసంభూతం ॥ తంరా
హుంప్రణమామ్యహం ॥ అస్యాంప్రతిమాయాం ॥ రాహుగ్రహమా
వాహయామి ॥ ఫలాశధూమ్రసంకాశం ॥ తారకాగ్రహసంఖ్యయా
రౌద్రం రౌద్రాత్మకంకేతుం । తంకేతుంప్రణ మామ్యహం ॥ అస్యాం
ప్రతిమాయాం । కేతుగ్రహ మావాహయామి ॥ కస్యపస్సర్వభూతే
షు । సర్వలోకేషుసంస్థితః । నరాణాం పాపనాశాయ । ఋషిరూపేణ
తిష్టతి ॥ అస్యాంప్రతిమాయాం । కస్యపఋషి మావాహయామి ॥ అత్రి
తేవనమస్తుభ్యం : సర్వలోక హితేషణ। త్రయీమూపాయతేబ్రహ్మ
బ్రహ్మణేమితతేజసా॥అగ్నింప్రతిమాయాం।అత్రిఋషిమావాహయామి
భరద్వాజనమస్తేస్తు । సదాధ్యాన పరాయణ । మహాజటిలధర్మాత్మ
పాపసంహార మేసదా । అస్యాంప్రతిమాయాం। భారద్వాజఋషిమా
వాహయామి ॥ విశ్వామిత్రనమస్తేస్తు । జ్వాలాముఖ మహావ్రత। స
పక్షేకృతగాయత్రీ తపోరూపేణ సంస్థిత ॥ అస్యాంప్రతిమాయాం। వి
శ్వామిత్రఋషి మావాహయామి ॥ గౌతమస్సర్వ భూతానాం । ఋషీ

ణాంచమహా ప్రియో ॥ శ్రౌతానాం కర్మణాంచైవ । సంప్రదాయప్రవర్తకే ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం । గౌతమరుషి మావాహయామి ॥ జమదగ్ని మహాజన్మ వృపమాన త్రిలోచన। సర్వలోకేషువిఖ్యాత సర్వపాపప్రణాశనం ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం । జమదగ్నిరుషి మావాహయామి ॥ తపోనిధిం బ్రహ్మయోగం । సదాలోకహితేషణం । నిగ్రహానుగ్రహాసిద్ధిం । వశిష్టం ప్రణమామ్యహం । అస్యాం ప్రతిమాయాం వశిష్టరుషి మావాహయామి ॥ వశిష్టపాణిగ్రహతి । సర్వకామఫలప్రదాం సాధ్వి నామగ్రగణ్యాంతాం అరుంధతిమహంభజే॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం అరుంధతి మావాహయామి । ద్రోణేయత్వం మహాభాగ । రుద్రతేజ సముద్భవ । ఆయుర్బలం యశోదేహి అశ్వద్ధామనమోస్తుతే॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం । అశ్వద్ధామ మావాహయామి ॥ దైత్యేంద్రకుల సంభూత । దానయజ్ఞక్రియాదిచ । బలేత్వాం శరణాంయామి। దీర్ఘమాయు ప్రయచ్ఛతి ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం । బలిమావాహయామి వసిష్టకులసంభూత । వేదశాస్త్ర విశారద । నారాయణాంగ సంభూత వేదవ్యాసనమోస్తుతే । అస్యాం ప్రతిమాయాం । వేదవ్యాస మావాహయామి ॥ అంజనీగర్భసంభూత । కపీంద్రసచివోత్తమా । రామప్రీయనమస్తుభ్యం । హనుమారక్షసర్వదా ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం। హనుమంత మావాహయామి ॥ విభీషణనమస్తుభ్యం । రామపాదాబ్జపూజికా । ఆయురారోగ్య మైశ్వర్యం। దేవాపౌలస్త్య నందన ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం । విభీషణ మావాహయామి। ద్విజేంద్రభరతాచార్య సర్వశాస్త్ర విశారదా । శరణంత్వాం ప్రసన్నోస్మి కృపమాంరక్షసర్వదా । అస్యాం ప్రతిమాయాం కృపాచార్య మావాహయామి ॥ రేణుకాగర్భసంభూత । కార్తవీర్య బలాంతకా । ఆయుప్రయచ్ఛ మైరామజామదగ్నినమోస్తుతే ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం। పరశురామమావాహ

యామి ॥ చిత్రాయుధం చిత్రవర్ణం చిత్రమాల్యోప శోభితం। చిత్ర కార్యవిచిత్రాఢ్యం । చిత్రగుప్తమహంభజే ॥ అస్యాంప్రతి మాయాం। చిత్రగుప్తమావాహయామి ॥ సర్వసంపత్కరకరీః ॥ సర్వకామఫలప్రదాం ॥ సర్వదైవైః సదాపూజ్య । సప్తమాతౄ ముపాస్మహే ॥ బ్రాహ్మీమావాహయామి ॥ మాహేశ్వరీ । కౌమారి । వైష్ణవీ। వారాహి ఇంద్రాణి । చాముండీ । మావాహయామి॥ తదనంతరం ॥ చతుష్కోణేషు వారుణకలశానావాహ్య ॥ ఈశాన్యాది ॥ వరుణంపాశహస్తంచ ప్రాచేత సమపాంపతిం । వరుణరాజం నమస్తుభ్యం । వారుణీం పతయే నమః ॥ అస్యాంప్రతిమాయాం । వరుణమావాహయామి ॥ వృత్రారిం వజ్రదండవిష్ణుం । సర్వాయుధ ధరంప్రభుం । దిశప్రాచ్యాం చనేతారం॥ శచ్యేశమహంభజే ॥ అస్యాంప్రతిమాయాం। ఇంద్రమావాహయామి స్వాహా సదాభ్యాసహితం । దేవా నామగ్రపూజితం । స్రుక్స్రువాయుధ హస్తాభ్యాంఅగ్నేయాధిపతింభజే॥ అస్యాంప్రతిమాయాం ।అగ్ని లోకపాలకమావాహయామి ॥ ధర్మాధర్మ వినేతారం భక్తానామ భయప్రదం । దండహస్తం పితృపతిం। దక్షిణాధిపతింభజే । అస్యాంప్రతి మాయాం । యమలోకపాలక మావాహ యామి ॥ రాత్రిం చరాణామధిపం । సర్వాయుధ ధరంప్రభుం । అభీప్సితార్థ దాతారం । వందే నైరుతినాయకం । అస్యాంప్రతిమాయాం । నైరుతి లోకపాలక మావాహయామి ॥ ప్రచేతసంపాశహస్తం । నానారత్నవిభూషితం । నక్రవాహస్థితందేవం । వారుణాధిపతింభజే । అస్యాం ప్రతిమాయాం । వరుణలోకపాలక మావాహయామి॥ సమస్త జీవజీవాలి । సర్వద్రవ్యస్యపావనం । కురంగవాహనారూఢం । వందేవాయువ్య నాయకం । అస్యాంప్రతిమాయాం । వాయువ్యలోకపాలక మావాహ యామి ॥ సర్వవిత్తస్యనేతారం ॥ త్రియంబక సఖంశుభం । నరవాహనమాసీనం ।

ఔత్తరాధిపతిం భజే ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం । కుబేరమావాహయామి । త్రినేత్రంవృషభారూఢం నాగాభరణ భూషితం । యీశానం సర్వధేనూనాం । యీశాన్యాధి పతింభజే ॥ అస్యాం ప్రతి మాయాం । యీశాన లోకపాలక మావాహయామి ॥ యామ్యభాగే లవణ రాశిం నిధాయ ॥ తదుపరి ఛిద్రకలశంనిధాయ । రౌద్రాయ ఘోర రూపాయ । అపమృత్యుహరాయచ । శూలపాణి త్రినేత్రాయ । మహాదేవాయతేనమః ॥ అస్యాం ప్రతిమాయాం । మృత్యుం జయ మావాహయామి ॥ దుత్తూరపుష్పం । కృష్ణాగరుధూపం మహానైవేద్యం ఆవాహితేభ్య స్సర్వేభ్యో దేవేభ్యోనమః ॥ ధ్యానమావాహనాది షోడశోప చార పూజాంసమర్పయామి ॥ షష్టిదేవతా గ్రహ పారాయణం కారయిత్వా ॥ యిదంతుషష్టి పూర్తిశాం తికర్మ సమాప్తము ॥

వనగోధికాశాంతిః ప్రారంభః.

శ్రీగణాధిపతయేనమః । కల్యాణాద్భుతగాత్రాయ । కామితార్థప్రదాయినే శ్రీమద్వేంకటనాథాయ । శ్రీనివాసాయమంగళం ॥ ఏవంగుణ । శుభతిథౌ । మమగృహేవన గోధికాప్రవేశాత్ యోదోషస్సమజనితద్దోషపరిహారార్థం అపమృత్యుపరిహారద్వారా ఆయుష్యాభివృధ్యర్థం మమజన్మరాశివశాత్ యేయేగ్రహాః అరిష్టస్థానేషుస్థితాః తైస్తైఃక్రియమాణసూచిత ఆగామిదుష్టారిష్టపరిహారద్వారా సతతంశుభస్థానఫలావాప్త్యర్థం యేయేగ్రహాః శుభస్థానేషుస్థితాః తేషాంగ్రహాణాం అత్యంతఅతిశయఅనుకూల్య శుభఫలావాప్త్యర్థం యేయేగ్రహాః శుభస్థానేషుస్థితాః తేషాంగ్రహాణాం అత్యంత అతిశయ అనుకూల్య శుభఫలావాప్త్యర్థం మృత్యుపీడానివృత్త్యర్థం సమస్తమంగళావాప్త్యర్థం చమమగృహేవనగోధికాప్రవేశ శాంతికర్మకరిష్యమాణః తదాదౌ వృధ్యర్థంశాంత్యర్థం శుధ్యర్థంఅభ్యుదయార్థంచఏభి ర్మహాజనైస్సహ

స్వస్తిపుణ్యాహవాచనంకరిష్యే ॥ పుణ్యాహంకృత్వాతతః అగ్నింప్రతి
ష్టాప్యగౌరవర్ణంజటాబంధంసప్తజిహ్వాంద్విశీర్షకం స్వాహావల్లభమీ
శానంఘృతపాత్రసమన్వితం జటిలంహోమధూమాఢ్యం శక్తిస్రుక్స్రు
వధారిణంవరదాభయహస్తం చధ్యాయేద్వహ్నింజగద్గురుం॥ హేఅగ్నే
ప్రాఙ్ముఖోదేవమమ అభిముఖోభవ సుప్రసన్నోభవ ।వరదోభవ।శాం
తాకారం భుజగశయనం పద్మనాభంసురేశం విశ్వాకారం గగనసదృ
శం మేఘవర్ణంశుభాంగం లక్ష్మీకాంతంకమలనయనం యోగిహృద్ధ్యాన
గమ్యం వందేవిష్ణుంభవభయహరం సర్వలోకైకనాథం ॥

అగ్నయేనమః ॥ అనలాయనమః ॥ శుచయేనమః ॥ వీతిహో
త్రాయనమః వైశ్వానరాయనమః వహ్నయేనమః కృష్ణవర్త్మనేన
మః ధనంజయాయనమః హరి స్మరణములు వుంచేది ॥ ఏవంగుణశుభతి
థౌ మమసమస్తపీడానివృత్త్యర్థం ॥మమగృహేవనగోధశాప్రవేశ శాం
తికర్మణికలశస్థాపనంకరిష్యే । ఆచార్యాదిఋత్విగ్వరణం కరిష్యే॥గృ
హస్యఈశాన్యదిగ్భాగే భూశుద్ధింకృత్వా విష్ణుశక్తిసముద్భూతే ॥శంఖ
వర్ణేశుభోభనే । అనేకరత్నసంఛన్నే భూమిదేవినమోస్తుతే । భూ
మింప్రార్థ్య ।వ్రీహియోయవధాన్యానితిలధాన్యానితానిచభూమ్యాం
తునిక్షిపేధాన్యంసర్వపాపనివృత్తయేధాన్యంనిక్షిప్య ।సువర్ణంరజితం
తామ్రంమృణ్మయంచతథైవచ। తంతునావేష్టికలశాన్ ధాన్యేషుచ
వినిక్షిపేత్ ॥ కలశాన్నిక్షిప్య ॥ గంగేచయమునేచైవ గోదావరి సర
స్వతి । నర్మదా సింధుకావేరి జలేస్మిన్ సన్నిధింకురు । ఉదకంనిక్షిప్య
ద్విజరాజౌషధీనాథ । సంపదా । క్షీరంనిక్షిప్య । జయశీలస్య చంద్ర
స్య ॥ మంగళం ॥ దధినిక్షిప్య ॥ ఘృతశుక్రం । ప్రదాయ ॥ ఆజ్యంని
క్షిప్య నమస్సవిత్రే ॥ ప్రయచ్ఛమె ॥ గోమూత్రంనిక్షిప్య యిహాగంధే
తివిపులాం । శ్రయే ॥ గంధంనిక్షిప్య । యతశ్చ సింధువ్రా మహ్యాంతే
ష్ఠయం మధువర్తతే తథాచౌషధి । యోగావః యచ్ఛంతి మధునః

ఫలం ॥ మధునిక్షిప్య ॥ ప్రియమిత్రాయ వర్గాధ్యాం యింద్రాయధిప
నాయచ । స్వాదుభూతాత్వా శర్కరసాసర్వేషాం ప్రియతా యయా
శర్కరనిక్షిప్య । మాంపునంతు జనాదేవ మనవకిఖిళబుద్ధయః । పునం
తు విశ్వేఆపస్య జాతావద పవిత్రకం ॥ పవిత్రాణినిక్షిప్య । స్వర్ణం ప
విత్రమమలం స్వర్ణం పాపప్రణాశనం ॥ తస్మాత్సర్వ ప్రయత్నేన కల
శేషువినిక్షిపేత్ । స్వర్ణంనిక్షిప్య । రజితంసర్వపాపఘ్నం సర్వసౌభా
గ్య కారణం । తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన కలశేషువినిక్షిపేత్ । రజితంని
క్షిప్య ॥ ఉపమాదేవి ప్రియం తామ్రం భాస్కరస్య ప్రియంసదా। తామ్ర
స్యకలశానీతంకల శేషువినిక్షిపేత్ । తామ్రకలశానినిక్షిప్య । హిరణ్య
గర్భగర్భస్తంహేమబీజం విభావసో । అనంతపుణ్య ఫలదంకలశేషువిని
క్షిపేత్ । హిరణ్యంనిక్షిప్య ॥ వజ్రంముక్తాఫలంనీలంమాణిక్యంమరక
తంతథాగోమేధికంచవైఢూర్యం పుష్యరాగంతథైవచ । ప్రవాళంచ
సంయుక్తంనవరత్నానినిక్షిపేత్ । రత్నానినిక్షిప్య । కోద్రవ్రాదళగో
ధూమాఃచణమాషకులుద్ధవాః । వ్రీహిముద్గమసూరాంశ్చ చలనిష్పా
వస్తైదశ ॥ ధాన్యానిక్షిప్య । కోష్టామాంసిహరిద్వేద్వేమురాలాశైలేయ
చందనం । కస్తూరికుంకుమంచైవకల శేషువినిక్షిపేత్ । పరిమళద్ర
వ్యాణినిక్షిప్య ॥ రాజద్వారే గ్రామమధ్యేపర్వతేతీర్థసంగమే । గజా
శ్వగోకులస్థానేవల్మీకేశ్వద్ధమృత్తికే ॥ మృత్తికంనిక్షిప్య । న్యగ్రోధోదుం
బరోశ్వత్థప్లక్షామ్రతరుసంభవాః । యేతేషాంసంభవాంస్తైచ్చనకలశే
షువినిక్షిపేత్ । త్వచంనిక్షిప్య ॥ ఔదుంబర వటోశ్వత్థప్లక్షామ్రతరుపల్ల
వాః । యేతేషాంపల్లవాంస్తైచ్ఛవకలశేషువినిక్షిపేత్ ॥ పల్లవానినిక్షి
ప్యతతః ప్రతిమాశుధ్యర్థం పంచామృతస్నానంకరిష్యే । కలశేషువ
సానినిక్షిప్య । తతఃప్రాణప్రతిష్ఠాపనంకరిష్యే । కృష్ణవర్ణే మహాకాయే
గోధిమృత్యుభయంకరి । మమక్లేశవినాశాయ శాంత్యాప్రీతాప్రసీదమే
అస్యాంప్రతిమాయాంమృత్యు దేవతామావాహయామి । భూషస్తై రా

యస్త్రైదేవభూషితాభిమరూపిణీ। దంష్ట్రాకరాళవదనామహిషోపరిసంస్థి
తా అస్యాంప్రతిమాయాంమృత్యు దేవతామావాహయామి । త్రినేత్రశ్చా
ష్టభిర్హస్తైః శూలశక్తి పరశ్వధా । ధారయంతీంమహాకాయాంపూ।
ర్వ భ్రుకుటిభీషణాం । అస్యాంప్రతిమాయాం మృత్యుదేవతామావా
హయామి । యింద్రమైరావతారూఢం । వజ్రపాణింశచీపతిం । ప్రాచీ
దిశశ్చనేతారం।శతక్రతుమహంభజే। అస్యాంయింద్రమావాహయామి
స్వాహాస్వధాభ్యాంసహితం ।దేవానామగ్రపూజితం ।స్రుక్స్రువాయుధ
హస్తాభ్యాంఆగ్నేయాధిపతింభజే । అగ్నిమావాహయామి । ధర్మాధర్మ
వినేతారంభక్తానామభయప్రదం।దండహస్తంపితృపతిందక్షిణాధిపతింభ
జేయమమావాహయామి।రాత్రించరాణామధిపంసర్వాయుధధరంప్రభు
అభీప్సితార్ధదాతారం వందేనైఋతినాయకం॥ నిఋతిమావాహ
యామి । ప్రచేతసంపాశహస్తంనానారత్నవిభూషితం । నక్రవాహస్థి
తందేవంవారుణాధిపతింభజే । వరుణమావాహయామి । సమస్తజీవజీ
వాతిసర్వద్రవ్యస్యపావనం । కురంగవాహనారూఢం । వందేవాయువ్య
నాయకం । వాయువ్యమావాహయామి । సర్వవిత్తస్యనేతారంత్ర్యం
బకసఖంశుభం । నరవాహనమాశీనం ఔత్తరాధిపతింభజే । కుబేర
మావాహయామి । త్రినేత్రంవృషభారూఢంభస్మాభరణభూషితం।యీ
శానంసర్వదేవేశం యీశాన్యాధిపతింభజే । యీశానమావాహయా
మితతఃఆదిత్యాదినవగ్రహారాధనంకుర్యాత్ ॥ మృత్యుమంత్రేణఅష్టా
వింశత్యుత్తరశతం హోమంకుర్యాత్ ॥ రౌద్రాయ ఘోరరూపా
యఅపమృత్యుహరాయచ శూలపాణిత్రినేత్రాయ మహాదేవాయతేన
మః । తతఃపూర్ణాహుతిం కృత్వాతతః యజమానస్య శిరసిఋత్విద్వి
భిఃకలశోదకేన । అభిషేచనంకృత్వా । శేషతోయేనగృహమార్జనం
కుర్యాత్ । తతోయజమానః శుభ్రవస్త్రంధృత్వా కలశవస్త్రప్రతి
మాదానానికుర్యాత్ ఆచార్యాయవిశేషదాదక్షిణాందద్యాత్ ఋత్వి

ద్విభిఃదక్షిణాం దత్వాతతో బ్రాహ్మణానాం । అన్నదానాంకుర్యాత్ ॥ యిదంతువనగోధికాశాంతి కర్మసమాప్తము ॥

శ్రావణ్యాంపౌర్ణమాస్యాం । అధ్యేష్యమాణానాం । ఛంద సాంసయోగ్యత్వాయ అధ్యాయోపకర్మాంగ వైశ్యకర్మానుష్ఠాన యోగ్యతాశిద్ధ్యర్థం యజ్ఞోపవీతధారణంకరిష్యే ॥ శ్లో ॥ శుక్రాంతునవసూత్రంతు ॥ అధ్యాయోపాకర్మణి కాండఋషితర్పణం కరిష్యే ॥

ప్రజాపతింకాండఋషీం తర్పయామి । తర్పయామి ॥

సోమంకాండఋషీం ॥ త ॥ త ॥

అగ్నింకాండఋషీం ॥ త ॥ త ॥

విశ్వాందేవాంకాండఋషీం ॥ త ॥ త ॥

సాగుంహతీదేవతావుపనిషత్తు ॥ త ॥ త ॥

వారుణీర్దేవతావుపనిషత్తు ॥ త ॥ త ॥

యాజ్ఞికీర్దేవతావుపనిషత్తు ॥ త ॥ త ॥

బ్రహ్మాణగ్ంస్వయంభువం ॥ త ॥ త ॥

సదసస్పతింతర్పయామి ॥ త ॥ త ॥

నవగ్రహసంకల్పం ॥

శుభతిథౌ । అస్మాకం । గోత్రోద్భవస్య । నక్షత్రే । రాశౌ జాంతస్యనామధేయస్య । మమశరీరే ।వాతపిత్తశ్లేష్మహ్రణభగరం ద్రాదిపకాహికద్వాహికత్రాహిక । చాతుర్థికనిత్యజ్వర పక్షజ్వర । మాసజ్వర ।సంవత్సరజ్వర ।నానామయనివృత్తిద్వారా రోగిప్రాణిగ్ శిద్ధ్యర్థం । అపమృత్యు పరిహారద్వారా ॥ అయుష్యాభి వృధ్యర్థం మమ జన్మనక్షవశాత్ । జన్మరాశివశాత్ । నామనక్షత్రవశాత్ । నామ రాశివశాత్ । జన్మాంశవశాత్ । నామాంశవశాత్ ॥ పుద్వాశివశాత్ నీచవశాత్ । వేధావశాత్ ॥ వామవేధావశాత్ । అష్టకవర్గవశాత్ । అంగగ్రహవశాత్ । రూపగ్రహవశాత్ । బాబగ్రహవశాత్ । బలగ్ర

హవశాత్ । భావగ్రహవశాత్ ॥ భ్రతసింహాసనసర్వతో భద్రకాల చక్రమహార్థశవశాత్ । అంతర్దశవశాత్ । అంతరాంతరద్దశవశాత్ । సూక్ష్మదశవశాత్ । ప్రాణదశవశాత్ । యేయేగ్రహాః అరిష్టస్థానేషు స్థితాఃతైస్తైః క్రియమాణ । కరిష్యమాణ । సూచిత । భావిత ॥ ఆగామి। దుష్టారిష్ట । పరిహారద్వారా సతతంశుభస్థానఫలావాప్త్యర్థం। యేయేగ్రహాఃశుభస్థానేషు స్థితాః తేషాంగ్రహాణాం । అత్యంతఅతిశయశుభస్థానఫలావాప్త్యర్థం।ఆదిత్యాది నవగ్రహాణాంమధ్యే మమజన్మరాశ్యపేక్షయా । యేదోషసమజనిత పరిహారార్థం ।

నమూ షః

ఒకదినంవివాహము.

ఒకదినంనాటిపెండ్లికి మహాసంకల్పంనంను విశేవారిగా వాళి యున్నది ప్రథమతఃపుణ్యాహం కృత్వా ॥ ౨ ॥ గౌరీపూజా ॥ ౩॥ ఉంగర ప్రధానపూజా ॥ ౪ ॥ స్వస్తిప్రశస్తాలని చెప్పించేది ॥ ౫ ॥ రక్షాబంధనం ॥ ౬ । అంకురారోపణం ॥ ౭ । యజ్ఞోపవీతధారణం । వర పూజా। పాదప్రక్షాళనం॥ కాలికిమెట్టెవుంచేది । భాషికం యిచ్చేది ॥ మధుపర్కంయిచ్చేది । ముహూర్తన వస్త్రములుయిచ్చేని భాషికాలుకట్టేది కన్యాదాతకున్ను కన్యాప్రతిగ్రహీతకున్ను వస్త్రములుయిచ్చేది ॥ ర ప్రత్యన్ముఖః। మహాసంకల్పంచేయించేది । కన్యావరణాలుకన్యాదానం। మాంగల్య ధారణం ॥ జీలకర్ర బెల్లం పెట్టించేది । తలంబ్రాలు వేశేటప్పుడు కన్యాష్టకాలు చెప్పేది॥ చాంత్రాళ్ల పంచలుయిచ్చేదిదంపతులుయిద్దరినికూర్చునపెట్టేది అవతలఅనయానప్రోథయావధ్వాసహాఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం ప్రధానహోమాఖ్యంకర్మకరిష్యే॥ నవగ్రహహోమాఖ్యంకరిష్యే । అవతలలాజహోమంలాజకట్నం చదివించేది సప్తపదాలుతొక్కించేది । పూర్ణాహుతి ॥ రక్షాఅమ్మవారిపూజా।తరువాత

సృంగర ప్రధానమూర్తి విఘ్నేశ్వరాయ త్రింశత్కోటిదేవతాభ్యోనమః।పూ
జా నకర్పంచేది యావత్ప్రపగల జరిపేపట్ల అరుంధతీ పూజనిలిపేది నిల
మణిపూజా॥ కాగిచుట్లుపెట్టేదనాగ ళ్లికరచెంబులకు నాలుగుప్రక్క
లదారంచుట్టేది నాలుగుచెంబులమధ్యలో తట్టపెట్టిఅందులోబియ్యంపో
సిగణాధిపతీపూజచేసి వస్త్రముంచు చదవించేది । వుప్పుయేమగ పప్పుయే
మగ చెప్పించేదిఅవతల అందరు తెచ్చిన వస్త్రములుచదివించేది వసంత
మాధవపూజ।వస తంచల్లేది మ్మోడియంవసంతంబిందెలో వేసియెత్తను
నే· పాల తాగేగిన్నెలుచదవించేసి యింటిపేరంటాళ్ల పేర్లుచెప్పిచదివించే
దిఅవతలకంకణవిసర్జనంపాన్పుసమయములోచదివింపులు ఫలతాంబూ
లాలు దంపతీతాంబూలాలు ఆశీర్వాదము వడిబాలుకట్టించేది॥ దండా
లుపెట్టించేది భాషికాలువిప్పించేది లేచిపొయ్యేది ॥

ఇదిసమాప్తము ॥

ఉపనయనమునకు కావలసిన సామానులువివరము.

పసుపు పొడి	కంబళిదారం
కుంకుమ	నూరుకత్తి
గంధం	పీటమీదికిపంచ
పుష్పం	పసుపుపంచలు ౨
తమలపాకులు	పచ్చిబియ్యం తవుడు
వక్కలు	ఆవాలు
బెల్లం	నెయ్యి
కర్పూరం	పాలు
సాంబ్రాణి	భిక్షబియ్యానికి వెండిగిన్నె
బియ్యం	గురువుకువస్త్రం ౧-౨-౭
టెంకాయలు	కౌపీనములు
పండ్లు	ఉపదేశమునకు పట్టుశాస్త్ర
నూలుదారం	కాశీయాత్రకు పంచ ౧

గొడుగు పాదరక్షలు
పుస్తకం
భాషికం ఖర్జూరపుకాయలు
దండం పసుపుకొమ్ములు
విసనకర్ర
కొబ్బెరచిప్పలు
పొట్టు
ముక్కాలుపీట
శుష్కకములు

వివాహమునకు కావలసిన సామానులు.

పసుపు
కుంకుమ
పూలు
గంధం
అరటిపండ్లు
టెంకాయలు
ఖర్జూరపండ్లు
వక్కలు
తమలపాకులు
పేరంటాలచీరలురవికెలు
బొట్లు
మాంగల్యం
బంగారుజంధ్యం
వెండిజంధ్యం
బంగారుకంకణము
కాలిమెట్టె
బిక్షబియ్యపువెండిగిన్నె
లాజలు
కాళ్లుకడిగేతట్ట
చెంబుపంచపాత్రవుద్ధరిణ్ణె
అంచుచవుకాలు
వుంగరప్రధానం వక్కలు
తెరపచ్చడం
తలంబ్రాలబియ్యం
భాషికములు
చాంద్రాళ్లపంచలు
వొడిబాలబియ్యం

వెండిబాలగిన్నె మొదలైన సామానులు.

బొమ్మలు	సరుణులు
నిమ్మపండ్లు	నవధాన్యములు
విభూదిపండ్లు	జీలకర్ర బెల్లం
ప్రోలుస్తంభాలు	పసుపుకొమ్ములకుధారంకట్టవలెను
పుట్టబంగారు	

వివాహపు సామానులు.

పసుపుకొమ్ములు	శేషహోమానికిబంగారు
కంబళిధారం	గంధపొడి
బియ్యం	అక్షతలు
బెల్లం	పాదరక్షలు
నెయ్యి	ముక్కాలుపీట
సాంబ్రాణి	గొడుగు
కర్పూరం	పెండ్లిపీట
మధుపర్కవస్త్రములు	పాన
కన్యాదానకాలమందు బంగారు	

కుహుశాంతిపట్టి

పసుపుపొడి శేరు ౪౽
కుంకుమ పలాలు ౨
వక్కలు
తమలపాకులు
గంధము
కర్పూరము
సాంబ్రాణి
కస్తూరి
గోరోజనము
కుంకుమపువ్వు
టెంకాయలు ౧౬
ఖర్జూరపుపండ్లు ౧౬
పుష్పములు
తోళసి
బిల్వము
తేనె
శర్కరపలాలు ౨
నూగులు కాల్తాములు ౨
ఆజ్యం వీశె ౧
యినపబాణళి వీ
అనుములు కా ౧
గోధుములు కా ౧
నూలుధారం
కంబళి ౧

నవగ్రహధాన్యములు.

లాజహోమం

పాలాశ హోమం
అర్కసమిధలు ౧౦౮
నవగ్రహసమిధలు
దినుసు ౧ కి ౨౭ వంతున
నక్షత్రహోమము
వస్త్రములు
ధోవతులుజోడు ౧
పట్టుతాప్తాలు ౨
పంచెలు ౨
వెండిచంద్రప్రతిమా దానాలు ౪
బంగారుసూర్యప్రతి మాదానము
బంగారుప్రతిమెలు
కుహుప్రతిమెలు
శకలములు
పంచరత్నములు
పంచత్వక్కులు
పంచపల్లవాలు
ఛిద్రకలశము
రాగిబిందె ౧
పంచపాత్రలు
అశ్వత్థప్రదక్షిణం
సూర్యనమస్కారాలు
సూక్తపారాయణం
పత్రిదానము
పుష్పదానము
బ్రహ్మాండదానము
గోధుమదానము

యిందుమీదటవారి వారిశక్త్యా
నుసారముగా విశేషదానములు చే
యవచ్చును.

షష్టిపూర్తికి కావలసిన సామా
నులు షష్టి దేవతా ప్రధానకలశం ౧
సంవత్సరం అయనం ఋతువు
మాసం నక్షత్రం తిథి వారం
పక్షం -యోగం-కరణం-రా
శి - ముహూర్తం - ఘటి - కళ
కాష్ఠ - నిమిషాలు యివిఅన్ని చేరి
కలశం ఒకటి వుంచేది యీ ౨
మధ్య వుంచేది ॥

ఆయుర్దేవతకలశం ౧
ధన్వంత్రి దేవతకలశం ౧
మార్కండేయ కలశం ౧
ధాత్రిదేవతకలశం ౧
బ్రహ్మకలశం ౧

యీ ౫ కలశములున్ను ప్రా
గ్భాగమందు వుంచేది

నవగ్రహ కలశములు ౯
గణపతి కలశం ౧
అశ్విన్యాది నక్షత్రకలశాలు ౨

యీకలశములు దక్షిణభాగ
మందు వుంచేది॥

మృత్యుంజయకలశం ౧
విష్ణుకలశం ౧
సూర్యకలశం ౧
చంద్రకలశం ౧

యీనాలుగున్ను పశ్చిమభాగ
మందు వుంచేది ॥

అరుంధతీకలశం ౧
వశిష్టాదిసప్తఋషులుచేరికలశం ౧
చిరంజీవులుకలశం ౧
సప్తమాతృకలకలశం ౧
చిత్రగుప్తకలశ ౧
అష్టదిక్పాలకుల కలశములు ౮
వరుణ కలశములు ౧
ఫిద్రకలశం ౮

యీకలశములు ౧౨ న్ను
ఉత్తరభాగమందువుంచేది ॥

షష్టిపూర్తికి కావలసిన సా
మానులవివరం

ప్రధానకలశమునకు పట్టుతా
ప్తా దోవతి అంగవస్త్రం యెర్రది
గావుండవలెను ॥

వస్త్రాలు ౬౦

ప్రధానకలశ ప్రతిమకు బంగారు
పవపలం ౧
బంగారు ప్రతిములు ౬౦
నవరత్నాలు దినుసు ౧కి ౬౦
స్వర్ణ శకలాలుదినుసు ౧కి ౬౦
రజత శకలాలు దినుసు ౧కి ౬౦
తామ్రం దినుసు ౧కి ౬౦

పరిమళద్రవ్యములు.

పసుపు వీశ ౪
కుంకుమ వీశ ౪

గంధం	వీశ	౪
పూలు		
తామరపూలు		
తులశి		
ఖర్జూరపుకాయలు		౨౦
అరటిపండ్లు		౧౦౦
వడ్లుకుంచాలు		౨౦
గోధుమలు	పళ్లు	౩౦
బియ్యం	కుంచాలు	౧౨
నూవులు	పళ్లు	౧౫
పప్పు	పడి	౧
యాజ్ఞీక బియ్యం	పళ్లు	౫
నవగ్రహధాన్యాలు		
ఖర్జూరాలు		
కుంగముస్తలు		
అగరు		
శ్రీగంధపుచెక్క		
దేవదారుచెక్క		
కస్తూరిపసుపు		
నేలతాటిచెట్టు		
టెంకాయలు		౬౦
తిప్పతీగె మోపు		౧
రాగిమండలుమోపు		౧
అత్తిమండలు మోపు		౧
జువ్విమండలు మోపు		౧
మఱిమండలుమోపు		౧
మోదుగ సమిధలు మోపు		౧
పంచత్వక్కులు		

దశవిధములు తీగెలు		
కర్పూరము — సాంబ్రాణి		
పంచామృతాలు		
నూనె	వీశ	౪
నెయ్యి	వీశలు	౨
కంచుపాత్ర ఆజ్యనిరీక్షణమునకు		
యజమానుడికి కలశోదకస్నా		
నానంతరం అలంకార వస్త్రాలు		
అద్దము		
యజ్ఞోపవీతము		
సష్టిపూర్తి సామానులు.		
కటిసూత్రలు		
కలశవస్త్రప్రతిమాదానాలు		
దశదానాలు		
కార్పాసదానము		
అయఃపాత్రదానము		
ఛత్రదానము		
దీపదానము		
సాలగ్రామదానము		
కంబళిదానము		
సకలాతిదానము		
సువర్ణప్రతిమాదానము		
చిత్రాసనదానము		
ఉపనయనదానము		
కన్యాదానము		
గృహదానము		
బ్రాహ్మణులఆశీర్వాదము		

సమాప్తము.

శ్రీరామసహాయము.

మంగళాష్టకాలు.

శ్రీమత్పంకజసంభవోహరిహరౌ । వాయుర్మహేంద్రోనల । శ్చంద్రోభాస్కరవిత్తపాలవరుణా । ధర్మాధిపాలగ్రహాః । ప్రద్యుమ్నోనలకూబర । స్సురగురుశ్చింతామణికౌస్తుభః । స్వామీచక్రధరశ్చలాంగలధరః । కుర్యాత్సదాంమంగళం ॥ ౧॥

అశ్వద్ధోబదరీషుచందనతరు । ర్మందారకల్పద్రుమా । జంబూనింబకదంబచూతసరళ । వృక్షాశ్చయేక్షీరణా । స్సర్వేతేఫలవిశ్రుతంవిలసితంవైభ్రాజితంభ్రాజితం । రమ్యంచైత్రరథంసునందనవనం । కుర్యాత్సదాంమంగళం । ౨॥

వాల్మీకిస్సనకస్సనందన మునివ్యాసోవసిష్ఠోభృగుః జాబాలీజమదగ్నిజహ్నుజనకా ॥ గార్గ్యాంగిరాగౌతమా । మాంధాతానహుషప్రదీ పసగరో । రేణుర్దిలీపోనలో । రామోధర్మసుతోయయాతిభరతః । కుర్యా । మంగళం । 3॥

శ్రీరామోరఘునాయకోరఘువరో । రాజీవనేత్రోహరిః । రాజేంద్రోరఘుపుంగవోరఘువరో । రాజాధిపోరాఘవః । రామోరాక్షసనాయకోఇతిబలో । రాకేందుపూర్ణాననో । రాజత్కుండలశంఖచక్రగదాంగధరః । కుర్యా । మంగళం ॥ ౪॥

కల్యాణాంకమసియ్యకోలకగ్రై: రాద్రాక్షతారోపణం । కన్యాదానపురస్సరంభ ోగురుం । విప్రాశిషానుగ్రహం । బాహ్వోర్వ్యాకంకణ

బంధసందశగుణం మాంగల్యసూత్రాన్వితం । సీతా రాఘవయోర్వివాహసమయే దేయాదిదం మంగళం ॥ ౫॥

కల్యాణైకనికేతనస్సుజనితా । కల్యాణసంధాయకః । కల్యాణః ప్రదకర్తనోగుణతథాః । కల్యాణకల్యాణతః । కల్యాణాదిసమానసార విభవః । కల్యాణసారాత్మకః । శ్రీమాన్ సీబిపురీ శ్వరోనరహరిః । కుర్యాత్సదాం మంగళం॥ ౬॥

మాంధాతానహుషోం బలీషసగరో । రాజాప్పృథుస్హైహయః । శ్రీమాన్ ధర్మసుతోనళోదశరథో రామోర్యయాతిర్యదుః । ఇక్ష్వాకుశ్చవిభీషణశ్చభరతశ్చోత్తా నపాదాధృవశ్చ శ్యేభువి భూభుజః ప్రతిదినం కుర్వంతువాం మంగళం ॥ ౭॥

భాస్వాన్ కాశ్యపగోత్ర జోరుణరుచిర్య । సింహాసోర్క స్సమిషత్రిస్తోదశశోభనోగురుశశిభౌమాస్సుమిత్రాస్సదా । శుక్రోమందరిపుఃకళింగజవప శ్చాగ్నిశ్వరో దేవతా । మధ్యేవర్తుల పూర్వదిక్ దినకరః కుర్యాత్సదాం మంగళం । ౮॥

శ్రీరామపత్నీ జనకస్యపుత్రీ । సీతాంగనాసుందర కోమలాంగీ । భూగర్భజాతాభువనైకమాతా । వధూవరాభ్యాంవర దాభవంతు ॥౯॥

వసంతలక్ష్మీవనరాజలక్ష్మీ । క్షీరాబ్ధిపుత్రీకమలాయతాక్షీ । శ్రీవిష్ణుపత్నీ భువనేకమాతా । వధూవరాభ్యాం వరదాభవంతు ॥ ౧౦॥

శివస్యపత్నీ గిరిరాజపుత్రీ । సువర్ణదివ్యాంబర విద్రుమాల్యా । కల్యాణగాత్రీశుభమంగళార్థీ ॥ వధూవరాభ్యాం వరదాభవంతు॥ ౧౧॥

పాంచాలపుత్రీమణి । రత్నభూషణీ దివ్యాంగనా ద్రౌపదినామధేయా । పుణ్యాంగనా పాండవధర్మపత్నీ । వధూవరాభ్యాం వరదా భవంతు ।
౧౨॥

గంగాసింధుసరస్వతీచయమునా గోదావరీనర్మదా । కావేరీసరయూర్మహేంద్రతనయా చన్వందతీ రేణుకా ॥ క్షిప్రావేత్రవతీ । మహాసురనదీ । ఖ్యాతా చ యా గండకీ । పూర్ణాః పుణ్యజలైస్సముద్ధస్సలిలాః కుర్యాత్సదాం మంగళం ।
౧౩॥

వైశ్యపురాణోక్త పూర్వకర్మార్ణవనవనీతసమాప్తము॥

శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ॥

P. N. Press, Tirupati.—1911.